

ସ୍ବଚ୍ଛାସ୍ତ୍ରର ଆଶା

ଉତ୍ତମ ପ୍ରସାଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

Digitized by srujanika@gmail.com

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଶି

ଉମେଶ ପ୍ରସାଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍

କଟକ-୧୯୩୦

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଖି

ରଚନା — ଶ୍ରୀ ରମେଶ ପ୍ରସାଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ପ୍ରକାଶକ — ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚରଣ ପାତ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ବୁକ୍ ଷ୍ଟୋର

ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ-୭୫୩୦୦୨

ସହାଧିକାର — ଶ୍ରୀମତୀ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରିୟା ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ମୁଦ୍ରଣ — ଶ୍ରୀ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, ପୁରୀ

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ — ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ, ୧୯୭୭

ମୂଲ୍ୟ — ଛଅ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ବନ୍ଧେଇ — ଏକ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

DHRUTARASTRARA AAKHI

Written by :

Sri Ramesh Prasad Panigrahi

Published by :

Sri Gobinda Charan Patra

ORISSA BOOK STORE

• Binod Bihari, Cuttack-753002

(C) Smt. Bishnupriya Panigrahi

Printed at:

Sri Printers, Puri

First Edition:

Ganesh Chaturthi, 1977

Price : Rupees Seven only

● ଭୂମିକା

“—ନା...ଏଇ ଜାତି, ଆଦର୍ଶ, ଚରିତ୍ରର ମୁଖା ପିନ୍ଧି ତମେ ଏ ଘରେ ,
କଥାବାର୍ତ୍ତା କରପାରିବ ନାହିଁ ।

—କାହିଁକି ? ସେ ଗୁଡ଼ା କ’ଣ ଏ ଘରୁ ଉଠିଗଲା ?

—ଅନେକ ଦିନରୁ ଉଠି ଗଲାଣି ଯୋଉ ଦିନରୁ ତମେ ବାପାଙ୍କୁ ସେ
‘ପଛଘର’ଟା ଛାଡ଼ି ଦେଇଛ ।”

—ଆଉ ‘ଆଗଘର’ଟା ଆମର...ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର । ‘ପଛଘର’ ପାଇଁ
ଆମର ଚନ୍ଦ୍ରା ଦକ କିଛି ନାହିଁ ।”

ଅଟାତ... ! ତାକୁ ବହୁ ପଛରେ ଛାଡ଼ି ଆସିବୁ । ହେଲେ
ସାଙ୍ଗରେ ଗୁଲି ଆସିବୁ ଟିକିଏ ସୁଦ୍ଧା—ସିଏ ଛଡ଼େଇ ନେଲେ ବି ପାଖ
ଛାଡ଼େନା—, ପଣତ ଧରେ— । ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ର ଚଳନ୍ତି ସୁଅରେ ଟିକି ଟିକି
ଡେଉ ଉଲି ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ପୁଣି ଲୁଚି ଯାଏ ଏ ସୁଅର ଧଅସରେ । ମନେ
ପକେଇ ଦିଏ ‘ମୁଁ ଅଛି’ର ଭାବ । ରଙ୍ଗନେଲୀ ଆଲୁଅର ମଣିଷ—
‘ଆଗ ଘରେ’ ଥାଇ ସ୍ବପ୍ନର ଦିଗନ୍ତକୁ ଆସୁ ବସୁ ଥାଉ ବ୍ୟାପ୍ତି ଭିତରେ
ନିଜକୁ ହଜେଇ ସାରିଲା ପରେ ‘ପଛଘର’ କି କଥା କହୁଛି ସେ କଥା
ଶୁଣିବାକୁ ତର କାହିଁ ? ‘ମୁଁ ଅଛି’ ସତ୍ତ୍ବେ ଉପଲବ୍ଧ କଲା ଜୀବନାଶ୍ରୟ ତାର
କାହିଁ ? ?

॥ କ ॥

କଥାଟି...ତମ ଲହରୀ ଦେବର ବୁଢ଼ାଟା ‘ପଛଘରୁ’ ହୋଇ
ମାଡ଼ିଆସେ ‘ଆଗଘର’କୁ — । ବ୍ୟସ୍ତ ଭରତ ହୁଏ । ‘ଆଗଘର’ ‘ପାଣି-
ପବନ-ଆଲୋକ’ ସବୁ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ତା’ପାଇଁ — । ଆଉ ବୁଢ଼ାଟା
ଅଶ୍ରୁଧାରୀ ହୋଇ ସେଇଠି ସେଇ ‘ଆଗଘର’ ଲୋଟି ପଡ଼େ । କିନ୍ତୁ
‘ଆଗଘର’... ।

‘ପଛଘର’କୁ ଟେକି ଦେବାର ଉପାୟ ନାହିଁ...ସ୍ୱପ୍ନର-
ନୀଳକୁହୁଡ଼ି-ପହରା ମଣିଷ ପାଇଁ ଏଇ ଦରମର ଅଗାଧ ବୁଢ଼ାଟା ସତେ କେତେ
ଓଜନ !!

‘ଆଗ ଘର’ର ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବନା ଭିତରେ ‘କିଛି ନାହିଁ’ର
ଫାଙ୍କା ଆବାଜ, ‘ହସନ-ସାହିତ୍ୟ-ମଣିଷ’ର ପିଞ୍ଜର ଦୋହଲାଇ ଦିଏ...
‘ପଛଘର’ ଡାକୁଛି...ହାତ ଠାରୁଛି...ଫେରିବ ??

କାହିଁକି ଫେରିବ ଅବା—ଅଥବା ଗୁଡ଼ାଏ ନୀତି ଆଦର୍ଶ ଆଉ
ଚରିତ୍ରର ଧରବଳା ସ୍ଥୋଗାନ ଶୁଣିବାକୁ ? ତା’ପାଇଁ ଅନେକ ଅନେକ
ଗୀତା ପୁରାଣ ବାଇବଲ ଆଜି ବି ଗୁଡ଼ି ରହୁଛି । ନା, ଆମେ ସମସ୍ତେ
ଆଗରୁ ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଆସିଛୁ...ଜୀବନକୁ ଜୀବନ ଭାବେ ଦେଖିବାକୁ
ଗୁଡ଼ିଛୁ...ସେ’ ଦିନର ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ, କାମ, ମୋକ୍ଷ, ଚରୁବର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା
ପାପ-ପୁଣ୍ୟର ପ୍ରହସନ ‘ବର୍ତ୍ତମାନର’ ନିତି ଚିନ୍ତା-ଜୀବନ-ସଂଗ୍ରାମ ପାଇଁ
ଏକ ଏକ ଅବରକାଶ ଅପାଂକ୍ତେୟ ହେ ମାତ । ପାପ ପୁଣ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱରେ
ଆଉ କେତେଟା ଜୀବନକୁ ଧୋଇଧାଇ ମାର୍ଜିତ କରିଦେବାର ଦୃଃସାହସ
ନାହିଁ ତାର । ଜୀବନର ହମସ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟତାକୁ ମେଣ୍ଟେଇବାକୁ ଯାଇ
‘ଜୀବନବୋଧ’ର ନୂତନ ଫର୍ମୁଲ ସେ ନିଜେ ହିଁ ଚିନ୍ତା କରିଛୁ । ସେଠି
ଜୀବନ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ଜୀବନ ଆଉ ତାର ପରିଚୟ କେବଳ ସିଏ ନିଜେ ।
‘ଜୀବନ’କୁ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ରଜରାସ୍ତାରୁ ଓହରି ଆସି ଗଲି, ଉପଗଲି ହୋଇ
କେତେବେଳେ ବାଟ ଭୁଲୁ ପଛକେ, ଏଠି ଆଉ କାହାର ସ୍ଥିତି ସେ ସହ୍ୟ
କରିପାରେନା...

ଅଥଚ ଏ ନୀତି ଆଦର୍ଶର ‘ସ୍ଥୋଗାନ’ କଥା ବୁଢ଼ାଟା ‘ପଛଘରୁ’
ପଡ଼ିଆଉ ‘ଅଳ୍ପ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର’ ପରି...ଯାଏ ଆସେ କେତେ !

...ମହାଭାରତର ଧର୍ମମୁକରେ କୁଟି ଶୁଭାଶିଷା ଉପମ ରକ୍ତର ନିତମ୍ବୁଆକୁ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ଅନ୍ତରାଳର ନଥିଲା - ତା ଆଖିର ଏ ପାରିରେ ନିତି କେତେ ଦଟଣା ଦୂର୍ଯ୍ୟଟଣା ଘଟି ଯାଉଛି ସେ ସବୁ ଦେଖିବାକୁ ଆଖି ନାହିଁ - ଏଣୁ ତାର ସ୍ଥାନ ଆଖି ଅଗର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ରୁହେ - ଭର କ୍ରଷ୍ଣା ସଞ୍ଜସ୍ୱ, ବହୁର ସୁକୁ ନିତ୍ରୀ ନାର ମଣି-ମୁକ୍ତା-ଖଗଡ଼ ଗଜଉଆସର ଚଉକାନ୍ଥ ଭିତରେ - । ଝରକା କବାଟ ଲଗା 'ପନ୍ଥାଘର'ର ଇଟାମାଟିର କାନ୍ଥେଡ଼ି ଉପରେ - । କିଛି ଦେଖି ପାରିବନି - । ଆଉ ତାର ଆଖି...? ମହାଭାରତର ସେଇ ସଞ୍ଜସ୍ୱ ବହୁରକୁ ଆମେ ଛଡ଼େଇ ଆସିଲୁ । ଜୀବନ ପାଇଁ ଶୁଭାଶିଷା ନିତନ୍ତନିଆ ଅର୍ଥହୀନ ସଂଗ୍ରାମର ଗୀତ ଶାବିତ୍ରୀକୁ କେତେ ପାଖରେ ନାହିଁ...ମେଞ୍ଚାଏ ପିକା ଦେଇ ଦିଅ ହାତରେ... ଧୂଆଁର କୁହୁଡ଼ିତଳୁ ଅତିରୁଦ୍ଧା ଗୟାଆଉ ମନକୁ ମନ... । ଏଥର ନିଦକ 'ଆଗଘର ମଣିଷ' ।

ହେଲେ 'ପନ୍ଥାଘର' ସେ ଆଶିଷକୁ ଅଳ୍ପ ରୁଚାଟା ସତରେ କ'ଣ କିଛି ଦେଖିପାରୁନି ? କିଛି ରୁଚି ପାବୁନି ?? ମହାଭାରତର ସେଇ କଳ୍ପାତ ରକାଟା ଆଖିରେ କିଛି ଦେଖି ପାରୁ ନଥିଲା ତ ପାପ-ସୁଖର ଦୋହା ଉପଭୁକ୍ତି କେମିତି ?

ଝରକା ସେପାଖରୁ ଆଖି ରୁଜି ସବୁ ଦେଖି ପାରୁଥିଲା - ସବୁ ରୁଚି ପାରୁଥିଲା କିନ୍ତୁ କିଛି କବିପାରିବାଉଳି କ୍ଷମତା ତାର ନଥିଲା । ତେଣୁହୁଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଚାଲୁଥିଲା - "କିଏ ମଲା ? କୌରବମାନେ ? ନା...ପାଣ୍ଡବ ?" ଯଦି କେବେ ନିଜ ମନକୁ ବୁଝେଇବାକୁ ଯାଇ 'ଆଗଘର'ଟାକୁ ପଶି ଆସୁଥିଲା, ତାର ହାତଦିଆର ମଣିଷ ତାର ଆଗରେ ଅଭିଯୋଗ ଆସୁଥିଲା - "କାହିଁକି ଆସିଲା ଏ 'ଆଗଘର'କୁ ? ଏ ଘରେ ପରା ଆଖି ରୁଜି ରହିବାକୁ ହୁଏ..."

ତାର ରକ୍ତ ଆମ ଦେହରେ...ଜନ୍ମକଳ ସଞ୍ଜି...ତା' ମନର ସାକତା ସରଗ...ତା' ଆଖିର ଥିଆପା ଥୋପା ସ୍ୱପ୍ନକୁ ରୂପ ଦେବାରେ ଆମେ ଅସମର୍ଥ ହେଲୁ, ଅଯୋଗ୍ୟ ହେଲୁ, କିମ୍ବା ନିତି ନିତି 'ମହାଭାରତ'ର ସୃଷ୍ଟି କରି ତା ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଭାଙ୍ଗି ରୁଜି ଛାଡ଼ିଦେଇ ଦେଲୁ, ନହେଲେ ଜୀବରଦସ୍ତ

ତା ଆଖିରେ ଅନ୍ଧପୁରୁଣ ବାନ୍ଧ ଦେଇ ‘ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର’ ଗୌରବ ଦେଲୁ ବୋଲି,
 ସିଏ ଆମକୁ ଅଭିଶାପ ଦେବ ? ଆମଠୁ ଦୂରେଇ ଯିବ ? ଆଖି ବୁଜିବୁଜି
 ପିକା ଟାଣିବ ନହେଲେ ଆଖିମିଟିକା ମାରି ହସିବ ବହେ...ତାକୁ କେହି
 ନପଢ଼ୁରନ୍ତୁ ପଛେ ସିଏ ସମସ୍ତଙ୍କର । ଏ ଘରେ ତାର ସ୍ଥିତି ପୁରୁଣା—
 କେତେ ପୁରୁଣା—ଏ ସଂସ୍କୃତି ଏଇ ପରଂପରା ମିଶ୍ରାମିଶ୍ର ବାସ୍ନା
 ତା ଦେହରେ— । ତାର ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ସେ ବଞ୍ଚିବ । ପାହାଡ଼ୀ ଝରଣାର
 ଚହଲ ଦର୍ପଣରେ ତା ମୁହଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ନଦଶିଖର ମଧ୍ୟ ଝାପ୍‌ସା ଝାପ୍‌ସା ତ...
 ଆଉ ଏଇ ନଆ ପାଣିରେ ହାଲୁକା ହାଲୁକା କୁଟାଖିଅ ଭଲ ସେ ଗୁସି ଯିବ
 କେମିତି ? ସିଏ କେତେ ଓଜନ !!

“—ଭୁଲିହୁଉନି । ଖୁବ୍ ଓଜନ ।

—ଚେଷ୍ଟା କର ପହଞ୍ଚିବାର ପଥ ଠେଲି ଦେଲେ ଯାଇ ରକ୍ଷା
 ପାଇଯିବା ।

—କିନ୍ତୁ ଆଦୌ ସୂଚୁ ହେଉନି ।

—ଏମିତି ଠିଆ ହୋଇ ରହିବା ?

—ଏଇ ଆଗ ଘରଟାରେ ?

—ଉପାୟ ନାହିଁ ।”

ଏଇ ତେଲ-ଚିକଟା-ପୁରୁଣା-ସଂସ୍କୃତି ରୁଡ଼ାଟା ! ଯାହାକୁ
 ଆଜିର ବୋହରଲା ସୁଅରେ ଭସିଯାଇ ‘ପଛଘରେ’ ଅଟକେଇ ରଖିଛୁ—,
 ତମେ ସେଇଠି ଥାଅ—ଆଖିମାରି ହସ ନହେଲେ ଅଭିଯୋଗ ବାଡ଼—
 ଆମର କିଛି ଯାଏ ଆସେନା— । ସତେ ଯେମିତି ଆମର ଦୟାର ଦାନ
 ଉଡ଼ାରେ ବହୁତ ଅବନୀଶ୍ୱାର୍ଥୀ ହୋଇ—ଆମର ସ୍ୱର୍ଗରେ, ମୁଠାଏ ପିଣ୍ଡର
 ଦାସ ନେଇ ନହେଲେ ଗ୍ରୀକ ଆଉ ସମ୍ପର୍କର କାମନାରେ—ହେଲେ
 ‘ଆଗଘରେ’ ତାର ଉପସ୍ଥିତି ଅବାସ୍ତିତାୟ । ତାକୁ କାନ୍ଧରେ ବୋହୁ ଆମେ
 ବାଟ ଚାଲି ପାରିନୁ । ଆମପାଇଁ ଏଇ ପୁରୁଣା ଅତି ପୁରୁଣା ସଂସ୍କୃତିଟା
 ଠିକ୍—“ବାପ ପର ! ପର ନୁହେଁ ଅଥଚ କେତେ ଆପଣାର !” ହେଲେ
 ମଧ୍ୟ ଗୋଟାଏ ବୋହୁ, ଗୋଟାଏ ଓଜନିଆ ଓଜନିଆ ଭାବ ।

ଆପାତତଃ ଏକ ଆମର ‘ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର’— ଏକ ଅନ୍ଧ ଦିଗନ୍ତ, ଏକ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତିହୀନ ଅରୂପା ଚନ୍ଦ୍ରନ, ଆମର ଅଗାଧ, ବୃଦ୍ଧ ହେଉ ଅଥବା ବୃଦ୍ଧ ଜୀବନର ପ୍ରତୀକତ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରଂପରା ହେଉ କିମ୍ବା ତାର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ହେଉ, ସିଏ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ଆମର—, ସିଏ ଦୂରରେ ରହି ଶୁଭ ମନାସେ ନ ହେଲେ ଅନ୍ଧଆ ଆସି ବ୍ୟସ୍ତ କରେ ।

‘ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ଆଖି’ରେ ଯେଉଁ ଚରମଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ଧଆ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି—, କ୍ଳାନ୍ତି, ସଫୋକେସନର ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଭିତରେ, ବିଶ୍ୱାସଠାରୁ ବହୁ ଦୂରରେ ଟିକିଏ ନୁଆ ଅନୁଭୂତି, ଛୁଡ଼ିକାଏ ସ୍ୱପ୍ନ, ନହେଲେ ବଡ଼ ହେବାର ନିଶା ଖାଇ କିଏ ଗୋଟାଏ ମିଛ ଆଦର୍ଶ ପଛରେ ଗୋଡେଇଲ ବେଳକୁ କିଏ ନିଜକୁ ପ୍ରଶସ୍ତରୁ ଆହୁରି ପ୍ରଶସ୍ତ କରିଦେଇ ଦୁନିଆଟାକୁ ରଙ୍ଗସ୍ଥାନ ସ୍ୱାଦୁସ୍ଥାନ ଦେଖିଛି, କିଏ ବୈଦେହ୍ୟ - ଖିଆଲ ମନର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଗ ହେଇ ତା ଗୁରୁପାଖେ ଘୁରି ଲୁଚକାଳି ଖେଳିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । ସମସ୍ତ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧୁରେ ବୃଦ୍ଧ କାଟି ଘୁରି ଚାଲୁଛନ୍ତି ଜୀବନର ସମସ୍ତ ଅସ୍ୱାଭାବିକତା ଭିତରେ ଜୀବନ ଟିକିଏ ପାଇବେ ବୋଲି ।

.....ମୁଁଠାଏ ବାଲି, ଟିକିଏ ତାହାରେ ଯିଏ ତାତେ ଆଉ ତତାଏ ନିଜେ ଆଉଟୁପାଉଟୁ ହୋଇ ଅନ୍ୟକୁ ଆଉଟାଏ — ପାଖକରେ ସ୍ଥିତି ଆଉ ପାଖକରେ ସ୍ୱପ୍ନ - ସ୍ଥିତି ଆଉ ସ୍ୱପ୍ନର ମିଶ୍ରମିଶ୍ର ରଙ୍ଗରେ ଜୁଡ଼ିବୁଡ଼ି ରେଖା - ଲେଖାର ଚନ୍ଦ୍ରଟିଏ — ସୂର୍ଯ୍ୟର ଗନ୍ତାଘର, ଖିଆଲ ସଂତାପ ମନରୁ ଆଶା ସୌଧ ଗଢ଼ିବାରେ ମୁଁଠାଏ ବାଲି ବ୍ୟଗତ ଯିଏ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ — ସେଇ ହେଉଛି ସିକତା - ଏ ଘରର ବଡ଼ବୋହୂ - ସଂତାପ ମହାନ୍ତିର ସାଇତା ସରଗ ଦିଆ ଟୋପାଏ ସିନ୍ଦୂର — ସେତେବେଳେବେଳେ ଖେନେନା - ସୂର୍ଯ୍ୟର ଗୁରୁଣ ବେଳାରେ ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ଯିଏ କିସମ କିସମର ଶାମୁକା ଗୋଟେଇଛି — ଲଦା ଲଦି ବସୁସ ଆଉ ରୂପର ‘ଅଛି’ ଭାବ ତଳେ ଯିଏ କ୍ଳାନ୍ତି ଆଉ ସଫୋକେସନର ଗୋଟିଏ ଧରାଦେଉଥିବା ଲିଭକ୍ - ଓଡ଼ିଶାଟାଣି ଲୁଚ ଆଉଁସାଛ ତରକାରି ରାନ୍ଧ ଓଡ଼ିଆଘରର ବୋହୂ ହେବା ଅପେକ୍ଷା ଯିଏ କେବଳ “କ୍ଳାନ୍ତ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।” — (ଭବିଷ୍ୟତର ସ୍ୱପ୍ନରେ ?) ବର୍ତ୍ତମାନ ପଛରେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ରୁଟି ଡାଲମାର ଧରାବନ୍ଧା ଜୀବନଟା ଯା’ପାଇଁ ହେଇଯାଇଛି କେବଳ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଆଉ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ—ସବୁ

ସମ୍ଭାବ, ସଂଘର୍ଷ ଆଉ ବୈଫାଲ୍ୟ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଛନ୍ଦରେ ଆଗେଇ
ଗଲି, ଚାରିପଟେ ଜର୍ଜରିତ, ବିଦେଶୀ କୁକୁଡ଼ା, ଇଣ୍ଡିଆନ୍, ଫାର୍ମ—
ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଆଉ ସମ୍ଭାବନାକୁ ଘୋଡ଼ା ଘୋଡ଼ା ତେଲ ଲୁଣର ସଂସାରକୁ
ଆବୋରି ବସିଛି - ସେଇ ସିକତା, ଆକାଶ ଉପରୁ ତଳକୁ ଚାହିଁଲେ ପୃଥିବୀଟା
ହା'ପାଇଁ ଅନେକ ଛୋଟ— ।

.....ଅସରାଏ ବରଷା, ଆକାଶରୁ ପୃଥିବୀ— ହାକୁକାଏ
ପବନ— ଝଲିକାଏ ହସ - ଓଦା ଓଦା ଶ୍ୱାସ— ଇଚ୍ଛା, ଖାଲି ଅସରା ପରେ
ଅସରା ବରଷି ଯିବ - ଆଉ ସେ ବରଷାରେ ଭଜି ଭଜି 'ନଥା ନଥା
ଅନୁଭୂତିର' ଆକାଶ ଫୁଲ ଗୋଟେଇବାକୁ ତାକୁ ଭଲ ଲାଗେ— 'ବର୍ଷା'
ବୃକ୍ଷ ସୀତାନାଥ ପରିବାରର ଅଲଅଲି ରିଅ - ପାହାନ୍ତି ଝରଣା ପରି
ଚଳଚଞ୍ଚଳ - ଆପଣାକୁ ସାକାନ୍ତ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁନି, ଅଥଚ ଆପଣାଠି
ପ୍ରୟୋଜନ ସରିନି ବୋଲି ଯିଏ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଘସି ମାଜି ହେବାକୁ
ଭଲପାଏ— ଜୀବନଟା ତା'ପାଇଁ କୁହୁକୁହୁ ଭଲ - ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା
ଉପରେ ଆସ୍ଥା ରଖି ଜୀବନର ସେତେନ୍ତ କାଠି ଉଠେଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ—
ଜୋସେଫ୍, ପ୍ରେମଦତ୍ତର ବିକଳ ଖିଆଲ ମନର ଗୋଟାଏ ଶୁଣୁଶୁଣୁ ଶ୍ୱାସ—
ନ ହେଲେ ଗଲ ରାତିର ସ୍ୱପ୍ନ — ବସ୍ତୁସର ଘାପ ତଳେ ଗୋଟାଏ ପିଲୁଲିଆ
ଛାଇ ଛୁଟା - 'କିଛି ଲୁଚେଇ ଜାଣେନା'ର ଖୋଲମନ ଚାହିଁଛି ଗୋଟାଏ
'କଣ୍ଢେଇ ଗଛ' ଖେଳିବ ବୋଲି - ରାତି ଆଉ ସକାଳର ମଧ୍ୟାହ୍ନ ମିଠା
ପାହାନ୍ତିର ଦିଗବଦଳା ବକାଶୀର ମୁହଁ ନାଟିଏ — ।

ବୋର୍ ବୋର୍ ଅନୁତାପ - ଛନ୍ଦହଜା ଜୀବନ - ଘରର ବଡ଼ପୁଅ
ସଂତାପ ମହାନ୍ତି ଯିଏ ଜୀବନଟା ସାରା ଖାଲି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି ଆସିଛି—
'ବଡ଼ ହେବ -ଘରକୁ ଟଙ୍କା ଆସିବ - ଇଣ୍ଡିଆନ୍, ଫାର୍ମ, ବଡ଼ରୁ ଆହୁରି ବଡ଼ -
ଆଦର୍ଶ -ପକ୍ଷରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଗୋଡ଼ାଇ ଜୀବନକୁ ଫାଙ୍ଗି ଦେଇ ପାରିନି—
ଯିଏ ଜୀବନର ସଂଜ୍ଞା ନଜାଣି 'ଜୀବନର ବିପକ୍ଷରେ, ଧୂଳି ବିପକ୍ଷରେ
ବିପ୍ଳବ କରନ୍ତି - ସାମ୍ୟବାଦର ଦୋହାଡ଼, ଉଠେଇ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବ୍ରୁଟ ପିନ୍ଧି
ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଅନଶନ ସବୁ କରନ୍ତି —, କେଲେ 'ଜୀବନ' ତା' ହାତରେ ଧରି
ଦେଇନି— ଦୁନିଆକୁ ଚିହ୍ନିବା ଭଳି ଆମ୍ଭ ପ୍ରତ୍ୟୟ ତାର ନାହିଁ — ବିଶ୍ୱାସ,
ସଂଦେହ, ଅସହସ୍ପୃହ ଓ ଅସ୍ଥିରତାର ଖୁଦା ଖୁଦ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ବଳ

ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି—ଭଲପାଇବାଟା ଯା'ପାଇଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ସେହିମେଣ୍ଟ—ବଧୂ
ସିକତା ପାଇଁ ରୁଣ୍ଡା ଅରୁଣ୍ଡା ଅଭିଯୋଗଟିଏ—ଜୀବନର ଅର୍ଥହୀନ ସଂଗ୍ରାମ
ଆଉ ହତାଶାର ଲମ୍ବା ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ତଳେ ସମସ୍ତ ବିଫଳତାର—ଇମୋସନାଲ୍-
ଟ୍ରାଜେଡି—ସିଏ ସଂଜାପ ମହାନ୍ତି, ଏକଦା ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର
ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଆଉ ଆଇ . ଏ . ଏସ୍, ପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିବା ସେହେତେରିଅଟର
ସହପେଣ୍ଡେଡ କରୁନା — ।

..... ଚେନାଏ ପ୍ରଜ୍ଞା, ଟିକିଏ ଚେତନା - ‘ମୁଁ ମୋ
ବାଟରେ ଚାଲୁଛି’ର ଭାବଗିଆଳି ବାଟୋଇ - ହୃଦୟିଲ୍ ମାରିବ - ଅଭିନୟ
କରିବ - ଫିଲ୍ମରେ ହିରୋ ହେବ - ବମ୍ବେ ତା ପାଇଁ ବିଦେଶ - ସିଏ
ସଂବିତ୍ର..... ନାଟକର.....ଘରର ସାନପୁଅ, ଗଞ୍ଜେଇଟଣା ହସପା
ନୁହେଁ — ଏହି ୨୨ ବର୍ଷର ଜରୁଣ ପାଇଁ “ପ୍ରେମ, ମାନେଇ ତ ଫିଲ୍ମ,
ବମ୍ବେ ଟାଇପ୍”—ହାଲୁକା ହାଲୁକା ଜୀବନ-“ଉଚ୍ଚ ହେବା ପାଇଁ ନାହିଁ
ଆଶା ମୋର” ତା ଜୀବନର ଶେଷ ପ୍ରଣବ - ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଆଉ ସ୍ୱାର୍ଟନେଶର
ବହୁ ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ଚପଳ ହୃଦୟ । ମନ ଗହୀରରେ ଛଳନାର ସ୍ଥାନ
ନାହିଁ - ଚଳନ୍ତ ଦୁନିଆଁର ନୂଆ ରୂପ ଦେଖି ପେଟଭରି ହସିଛୁ ଆଉ ପ୍ରତିଟି
ଜୀବନ ପାଇଁ ଆଙ୍ଗୁଠି ଦେଖେଇ କହୁ ଦେଇଛୁ “ଏଇତ ଜୀବନ”—
ସଚେତକ ସଂବିତ୍ର, ସିଏ ଭ୍ରାମା କରି କରି ଚାରି ଚାରି ବର୍ଷ ବି: ଏ: ଫେଲ୍
କରୁଛି ।

ଜୋସେଫ ଓ ସେମଦତ୍ତ - ଗୋଟିଏ ତ ଲୀର ଦୁଇଟି ରଙ୍ଗ । ବର୍ଷା
ମନର ଦୁଇଟି ସବୁଜ ବିନ୍ଦୁ । ଜୋସେଫ୍ ଡେପୁଟୀ ସେହେଟାଶ ଜାକୋବ
ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପୁଅ - ଅସୁମାଶ ସ୍ୱପ୍ନ - ପ୍ରେମ ତା’ ପାଇଁ ବୋହୂ-ବୋଣ୍ଡ
ଖେଳ ହେଇପାରେ, ତା’ ଭାଗ୍ୟରେ “ରାତି ଆହୁରି ପାହୁନି - ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବା
ଏକ ସୁନ୍ଦର ଅନୁଭୂତି; ମୁହୂର୍ତ୍ତର ବାସ, ରୂପ ଆଉ ଆତ୍ମ ସମ୍ମାନକୁ ସିଏ ବଡ଼
ବୋଲି ଭାବେ । ନିଜ ନଜା ... କ୍ଳାନ୍ତ...ଟଙ୍କା...ସଫୋକେସନ... ସିଏ
ପ୍ରେମଦତ୍ତ... ଦୟାମୟ ଭାବେ ନିଃସଙ୍ଗ ଆଉ ବଞ୍ଚିତ - ରେସକୋର୍ସ
ଜାଆଣ୍ଡେ ଆଡ଼ାରେ ସେହିଦିନର ହୋଟଲରେ ବାସନ ମାଜୁଥିବା
ପ୍ରେମଦତ୍ତ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ତିକୁ ଆପଣାର କରିଛୁ । କୁଡ଼ି କୁଡ଼ି ଟଙ୍କା,
ରେସ୍ତୋରା, ବେଶ୍ୟା, ମଦ ଆଉ ଫୁଲ...କେହି ତାକୁ ପରିବାରଟିଏ ଦେଇ

ପାରିଲେନି । “ପ୍ରେମ ପାଇଁ ପ୍ରାଣବଳ ଦେବାରେ ପରାଜୟ ଅଛି”ର ଦର୍ଶନ
ତଳେ ବର୍ଷା ମନର ଅନ୍ଧାର ଇଲକାରେ ଘାପଟିଏ ହୋଇ ଜଳିବାର ମନ
ନେଇ ସଂବିତ୍ ମାଗିଛି : “ପାରିବାରକ ଜୀବନଟା” ... ଆଇ. ଏ. ଏସ୍.
ମାନଙ୍କ ‘ସ୍ତ୍ରୀ’ ଭଳି ସ୍ତ୍ରୀ ଟିଏ ।

ଏ ସମସ୍ତେ ଯାହାର ସଂଜୟ - ବିଦୁର, ନ ହେଲେ ‘ଆଖି’ର ‘ଆଖି’,
ସିଏ ହେଉଛି ଏ ଘରର ବୃଦ୍ଧ ସୀତାନାଥ—ଏ ମହାଭାରତର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର...
ଜାଅନ୍ତା ସନାତନ ସଂସ୍କୃତିର ଏକ ନିଜ୍ଜକ କାବ୍ୟକ ପ୍ରକାଶ ।

୭୭ ବର୍ଷର ବୃଦ୍ଧ ସୀତାନାଥ ! ତାର ଜୀବନଯାକର ସାଇତା ସ୍ବପ୍ନ -
ପୁଅ ବୋହୂର ସହଜ ସୁଲଭ ସଂସାର -, ସାନ ପୁଅର ଭବିଷ୍ୟତ -, ସିଏ
ବର୍ଷା ପାଇଁ ତାର କର୍ତ୍ତୃତ୍ବ -, ପୁରୁଣା ବୁଦ୍ଧିଆଦି -, କୋଉଟା
ଆପଣାର ହେଇପାରିଲାନି — ଅନ୍ତର୍ମିକାର ନିଆଁରେ ହସ୍ତିନାର
ରାଜସିଂହାସନ ପାଇଁ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଆଁ ଲାଗିଲା—ଅନ୍ଧ ଗୁଜାର ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ମାନଗୋବିନ୍ଦର ପିତା ହେବାର ଗୌରବ ସେହିନର ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ିଜଳି
ପାଉଁଶ ହେଇଗଲା ପରି ବୃଦ୍ଧ ସୀତାନାଥ ପରିବାର ଭିତରୁ ‘ଜୀବନ’
ହଜିଗଲା ଜୀବନ ସମୟର ବହୁମୁଖୀ ଗୁପ୍ତାରେ — ।

ସଂତାପ ମହାନ୍ତ ; ହାତରେ ସସ୍ପେନସନ୍ ଅର୍ଡର, ଆଖି
ଆଗରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଭାଇ, ଭଉଣୀ, ଅକ୍ଷୟ ବାପ - ଆଉ ସ୍ତ୍ରୀ ସିକତା - ସିଏ
ଏଇ ସଂସାରକୁ ଚାଲେଇବାର ଦାୟିତ୍ବ ନେଇ ଜାକୋବ ମହାପାତ୍ର ଭଳି
ଅନ୍ଧାରର କର୍ତ୍ତୃତ୍ବ ତଳେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିଛି — ଜୋସେଫ୍ ମହାପାତ୍ର ସଙ୍ଗେ
ଦୁଇ ଭଉଁସିବାର ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଛି — ପେଟରେ ପେଟେ ଭୋକ, ମନରେ ଭଉଁ
ନିଆଁ ; ସଂତାପ, ସିଏ ନିଜଘରକୁ ସଜାଡ଼ିବାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ଷୟ, ସିଏ
ଦେଶର ସମୟକୁ ଆପଣାର କରିବାକୁ ଗୁଞ୍ଜିଛି - ବିପ୍ଳବ ନାଁରେ ବୋମା
ଢିଆରି କରୁଛି, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସାଜିଛି — । ଭାଇ ସଂବିତ୍ ଫିଲ୍ମରେ ହିସ୍ସେ
ହେବାର ସ୍ବପ୍ନରେ ମସ୍ତୁଲ — ଗୁରୁ ଗୁରୁ ବର୍ଷରେ B.A ଟା ପାଶ
କରିପାରିଲାନି — । ଆଉ ଭଉଣୀ ବର୍ଷା ନିଃସଞ୍ଜୋଚରେ ବଡ଼ଭାଇ
ଉପରୁ ଆସୁ ଉଠେଇ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା — “ତମେ ମୋତେ ବଡ଼ ଘରେ
ବାହା ଦେଇ ପାରିବ ?” ଅଥଚ ନିଜ ସମୟକୁ ନିଜ ହାତକୁ ନେଇ ବର୍ଷା,

ଜୋସେଫ୍ ଓ ପ୍ରେମଦତ୍ତର ବୋହୂଗଣ୍ଡା ଖେଳର ବୋହୂ ସାଜିବାକୁ ପହଞ୍ଚିଲେ — ପ୍ରେମଦତ୍ତେସନ୍ ଲେଉଟେ ମିଛ ମିଛକା ଜନ୍ମଦିନ ପାଳନ କଲ । ଅଭିଯୋଗ — “ଗରିବଘରେ ଜନ୍ମହେବା ପ୍ରଥମ ଅପରାଧ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଅପରାଧ ବଡ଼ହେବାର ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିବା ।” କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ଲଳିକା ଭିତରେ ରହି ସ୍ଵଭାବ ମୂଳକ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଲେ; ଟିକିଏ ଭଲରେ ରହିବେ, ନୂଆ ନୂଆ ଅନୁଭୂତିର ଶାମୁକା ଗୋଟେଇବେ । ଏ ଜୀବନ ସମସ୍ୟା କେବଳ ବହୁର୍ମୁଖୀ ନୁହେଁ, ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ ଅନେକ ପରିମାଣରେ । ସମସ୍ୟା — ଶକୁନୀର ଛପିଲ ଇଟି ତରୁ ଏହି ପାରିବାରିକ ଜୀବନ (କାହାଣୀରେ) ସଂଘର୍ଷର ଜନ୍ମ — ।

ଏଇ ସଂଘର୍ଷ, କାହାଣୀ ଅପେକ୍ଷା ଚରିତ୍ରରେ ହିଁ ବିଶେଷ ଭାବେ ଫୁଟି ଉଠିଛି । ପ୍ରେମଦତ୍ତ, ସିଏ ଜୀବନଟା ସାଦୃ ନିଃସହାୟ ଭାବେ ଘୂରି ବୁଲୁ ବୁଲୁ ବର୍ଷାର ଭରସା ପାଇ ଭବିଷ୍ଟ ବର୍ଷାଟା ଭାରି ଗୋଟାପଣେ ... ଆଉ ଜୋସେଫ୍ ଯାହାକୁ ନେଇ ବର୍ଷା ଦିନ କିଛିଟା ଆଗରୁ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖି ଦେଖେଇଥିଲା, ସେଇ ଜୋସେଫ୍ ଭାବେ — ବର୍ଷା ମୋର ଏକାନ୍ତ ଭାବେ — । ବର୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିତ ଏକ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଜୋସେଫ୍ ର ପ୍ରେମଦତ୍ତ ସହୃଦ ସାକ୍ଷାତ ହୁଏ ଅତି ନାଟକୀୟ ଭାବେ — ପ୍ରେମଦତ୍ତ ଆଉ ଜୋସେଫ୍ — , ଗୋଟିଏ ଆଜିର ସ୍ଵପ୍ନ, ଅନ୍ୟଜଣେ ଗଲ୍ଲଭର ... ବର୍ଷା କିମିତି କାହାକୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିବ — ! ମୁହୂର୍ତ୍ତ କେଇଟା ତଳେ ଯେଉଁ ପ୍ରେମଦତ୍ତର କାନ୍ଥ ... ସଫୋକେସନର ଦୀର୍ଘଶ୍ଵାସ ସନ୍ଧ୍ୟାର ପରିବେଶଟିକୁ ଉତ୍ସମ କରି ତୋଳିଥିଲା; ଆକସ୍ମିକ ଭାବେ ଗୋଟିଏ ଚୁକ୍ତ ହିନ୍ଦୀକଳାପ ଏବଂ ହାହାକାର ସତ୍ତାପ ମାଧ୍ୟମରେ ରୂପ ନେଇ ଗୋଟିଏ ହାସ୍ୟକର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନାଟକର ମୂଳ ତଥ୍ୟକୁ ପରିବେଷଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଇପାରିଛି । ଜୋସେଫ୍ ଓ ପ୍ରେମଦତ୍ତର ଖିଆଲରେ ଜମି ହେଉଥିବା ବର୍ଷା, ନାଟକର ଚରମ ପରିଣତିରେ କୌଣସି ବାସ୍ତବ ସମ୍ଭାବନା ନହୋଇ, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମାକ୍ଷ୍ୟ ଭଳି ଜୋସେଫ୍ ଓ ପ୍ରେମଦତ୍ତର ଅସ୍ଵପ୍ନା ଏବଂ ତାର ଇର୍ଷା ରଞ୍ଜିତ ଭାଷ୍ଟବ୍ୟ ଭିତରେ ରୂପ ନେଇଛି । ଜୋସେଫ୍ ପ୍ରତି ବର୍ଷାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଶ୍ଵାସ ରୂପେ ତାର ସଞ୍ଚିତ ଦାଢ଼ି ପ୍ରେମଦତ୍ତର ସେହିମେଣ୍ଟାଲ୍ ମନକୁ ହଠାତ୍ ହଂସ କରି ତୋଳିଛି ଏବଂ ଜୋସେଫ୍ ର ଦାଢ଼ିକୁ ନିଜ

ବ୍ୟର୍ଥରେ କାରଣ ବୋଲି ଭାବି ସେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିବୁ — “ଦାଦି
ରଖିବା ଏକ ସାମାଜିକ ଅପରାଧ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କାଟିବା ମାନବିକ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ —” ତେଣୁ ପ୍ରେମଦତ୍ତ ପାଇଁ ଜୋସେଫ୍ ମଣିଷ ନହୋଇ, ହେଇଛି
ଗୋଟାଏ ଛେଳି । ”

ଠିକ୍ ସେମିତି ସଞ୍ଜ ଓ ସିକତାର ଚୂର୍ଣ୍ଣିକ ସଂଘର୍ଷ ଯାହା
ନାଟକରେ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟ । ସେ କେନ୍ଦ୍ର ଦର୍ଶକ / ପାଠକ ହୋଇ ଡାହାଣ
ଅନୁଭବ କରିପାରେ । ତେଣୁ ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ... ସହଜରେ ବୁଝି ହେବ —
ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକା କିଛି ଅଲୋଚନା ନକରି ଅନ୍ୟ ବିଭବ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି
ଯଥା ସମ୍ଭବ ଅଲୋକପାତ କରିବ ।

ସବିତ୍ର, ମାଗାଜିନ ପୃଷ୍ଠାରେ ସେ ନଙ୍ଗଲା ଝିଅଟାକୁ ଦେଖିଲା
ହସି ହସି ହସର ଫୁଆରା ବିସ୍ତ୍ର ଦେଇଛି, ଦର୍ଶକ ମହଲରେ ଠିକ୍
ସେମିତି ମୃତ ସୈନିକ ଗୋଲ୍ । ପରେ ପରେ ବୁଢ଼ା ବାପ ପୁଣି
ଥରେ ବାଡ଼ି ଉଠେଇଛି ... ଏଥର ବାଡ଼ି ଯୁଦ୍ଧ ... ୨୨ ବର୍ଷର ଯୁଆନ ପୁଅ
ସହୃଦ ୨୨ ବର୍ଷର ବୁଢ଼ା ବାପର ... ସୁସ୍ଥ ବର୍ତ୍ତମାନ ସହ ସ୍ତବର
ଅଗାଧର ... ବଳ କସାକସି ... ଜଣେ ହାରିବ, ଜଣେ କିଏ ଜିଣିବ ...
ଶାନ୍ତିମତ ଗୋଟାଏ ‘ବାଡ଼ି ଖେଳ’ — ‘ସୁଆଙ୍ଗ’ ହୁଏ — । ବାପ ପୁଅର
ନୁହେଁ; ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସଂସ୍କୃତିର ।

ଅନ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସବିତ୍ର ହସୁଛି ... ଡାହାଣରେ ଦର୍ଶକ ମନୁମୁନ୍ଧ
ଭଲି ଦିଅଁ ଯାଉଥିବା ଦିଗର ପ୍ରତି ସଚେତନ ହେଲେ ବେଳକୁ ... ସଂବିତ୍ର
ହସୁଛି ଶାମଣିଆଲୀ ଭାବେ କେବଳ ନଙ୍ଗଲା ଝିଅଟିର ଫଟୋ ଦେଖି ...
ଅଥଚ ଏଇ ସଂବିତ୍ର ସେ ଦିନର ସଂଧ୍ୟାଟାରେ ‘ବର୍ଷା’ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିତ, ତାର
ନମ୍ବର ଲଗା ମଣିଷ ଭିତରୁ ଜୋସେଫ୍ ଓରଫ୍ “ନମ୍ବର ଓଲ୍” କୁ ପ୍ରଶ୍ନ
ପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପରୁର ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରି ଦେଉଥିଲା — । “— ତମେ ସତରେ
ବର୍ଷାକୁ ଭଲ ପାଉଛ ? ... ପ୍ରେମ କରୁଛ ... ? କେମିତି ପ୍ରେମ କଲ...?
... ପ୍ରଥମେ କେଉଁଠି ଦେଖା ହେଇଥିଲା — ? ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ଅବାନ୍ତର
ପ୍ରଶ୍ନ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଫିଲ୍ମର ପରିକଳ୍ପନା — । ତାର ଏ ପ୍ରକାର ସୁଆଙ୍ଗ

ଦେଖି ଦର୍ଶକ / ପାଠକ ହସି ଉଠିବା ସ୍ଵାଭାବିକ । ଏଇଠି ହଠାତ୍ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଏହା ନାଟକର ସୁଆଙ୍ଗୀକରଣ କି ? ସଂଳାପ ଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ଅଥବା ଚରଣ ଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଭଟ ଚିନ୍ତା ଆଉ ଖାପଛଡ଼ା ବ୍ୟବହାର ଦେଖୁ ଦେଖୁ କିମ୍ବା ନାଟକର ଆତ୍ମିକ୍ତାମାକ୍ସର ପୃଷ୍ଠା ଗୁଡ଼ିକ ଓଲଟିଉ ଓଲଟିଉ ମନେ ହୁଏ ଏହା ଆବସ୍ଥା କି ? ତେଣୁ କିଛି ଗୋଟାଏ ହେବ କି ହେଇଗଲା, ନହେଲେ ନାଟକର ମୌଳିକ ସତ୍ୟଟିକୁ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ଦର୍ଶକ / ପାଠକ ବାଟବଣା ହେଇ ଚରଣ ସହଜ ହସି ହସି ପୁଣି ଫେରି ଆସି ଭାବେ, ଏଇଟା ସୁଆଙ୍ଗୀଟାଏ, ଆବସ୍ଥା ନୁହେଁ — । ତା’ହେଲେ ଆବସ୍ଥାଟି ଆଉ ସୁଆଙ୍ଗ ଭିତରେ ଦୂରକୁ କେତେ ?

ତେବେ ସୁଆଙ୍ଗର ଧର୍ମ କ’ଣ କେବଳ ହସେଇବା ? ବର୍ଷା ପାଇଁ ସଂବତ୍ ହସିବୁ ବୋଲି ତା ମନ ତଳେ କଣ ଗହର ଦାଗଟିଏ କାଟି ହେଇ ଯାଇଛି, ସେ କଥା କେବଳ ଭଲ ସଂବତ୍ ହିଁ ଅନୁଭବ କରୁଥିବ । ଆଉ ଦର୍ଶକ ଅନୁଭବ କରୁଥିବେ ନାଟକ ଦେଖି, ଘରକୁ ଫେରି ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କଲବେଳେ; ଅନୁଭବ କରୁଥିବେ ପାଠକେ କଣ ପଡ଼ିଲି ବୋଲି ଆରମ୍ଭ କଲବେଳେ ।

ଦର୍ଶକ ଓ ପାଠକ ମନରେ ଏ ପ୍ରକାର ଗ୍ରସ୍ତ ପକେଇବାରେ ସଂଳାପ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଚରଣ ଗୁଡ଼ିକର ଭାବ ଭାବନା, ଚିନ୍ତା ଚିନ୍ତନ ଓ ଅବତେଜନ ମନର ପ୍ରସ୍ତାସକୁ ରୂପ ଦେବାରେ ସଂଳାପ ଗୁଡ଼ିକ ଅସଂଲଗ୍ନ ମନେ ହୁଏନା । ବର୍ଷା ଓ ପ୍ରେମଦତ୍ତର ସଂଳାପ, ବିଶେଷ ଭାବେ ସଂତାପ ଓ ସିକତାର ସଂଳାପ ଭିତରେ ଥିବା କାବ୍ୟିକତା ମନକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରେ, “ — ଦୁଇଦିନ ଖାଇକ୍ ପରେ ମୁଁ ଚିତ୍ ହୋଇ ଆସନ୍ତି ଶୀତର ଚନ୍ଦ୍ର ଟାକୁ ଦେଖୁଥିଲି । ତମେ ମୋ ପାଖରେ ବସିଲ । ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଚୁଲଇ ଆଣିଥିଲ । ତାପରେ ” ତାପରେ ଏମିତି ଅନେକ ସଂଳାପ ଯାହା ପଢ଼ିଗଲା ବେଳେ କି ଶୁଣିଗଲା ବେଳେ ପାଠକ / ଦର୍ଶକ ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ଭାବ ପ୍ରବଣତାକୁ ବେଶ୍ ଉପଲବ୍ଧ କରିପାରେ । ସଂବତ୍ ସଂଳାପ ଗୁଡ଼ିକ ନିଜେ ହସି ବୋଲି ହୋଇ ନାଟକର ସୁଆଙ୍ଗକୁ ଘୋଷଣା କଲବେଳେ, — “କ୍ଳାନ୍ତି” ... “ସଫୋକେସନ ... ” ଭଳି କେତେକ

monosyllabic ସଂଳାପ ବା ଶ୍ରେବାକ୍ୟ ନାଟକଟିରେ Absurdity ର ଦୋହା ଉଠୁଛି । ସିକତା, ସୀତାନାଥ, ବର୍ଷା ଓ ସଂବିତ୍ର ଆଦି ଚରିତ୍ରର ସଂଳାପ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅସଂଲଗ୍ନତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କେହି ନାଟକଟିକୁ ‘ଆବସନ୍ନ’ର ଟୋପି ପିନ୍ଧେଇ ଦେଇ ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବ ସଂଳାପ ଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ମାତ୍ରାରେ ଅସଂଲଗ୍ନ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଚରିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ କଦାପି ଅସ୍ପାଶ୍ଵରୀକ ନୁହନ୍ତି - ସମସ୍ତେ ଆତ୍ମ ସଚେତନ ଚରିତ୍ର, ପରିସ୍ଥିତିର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବା ମାନସିକ ଦୃନ୍ଦ ଓ ଦୋଳନ ଗୁଣରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକିତ ଖାପଛୁଡ଼ା, ଖାମଖିଆଳୀ ଭାବେ ଅନେକ କଥା ଭାବିଥାଉ ଆଉ କହିଥାଉ ମଧ୍ୟ । ତେଣୁ ସଂଳାପର ଏଇ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ପରିକଳ୍ପିତ ଚିନ୍ତନ ନୁହେଁ ବରଂ ଚରିତ୍ରର ସ୍ଵଭାବ ସୁଲଭ ପରିପ୍ରକାଶ । ଅନ୍ୟତମ ନୂତନତା ହେଉଛି ନିରୁକ୍ତ ଗାଉଁଲି କଥା ଶୈଳୀର ଆବରଣ ଭିତରେ ସଂଳାପର ପରିପ୍ରକାଶ — । “କ / ଫୁଲ ଶ / ଫୁଲ ହେ / ଫୁଲ ଇ / ଫୁଲ ଛ / ଫୁଲ ... ? “ଫୁଲ” ଶ୍ଵରାର ଇଚ୍ଛା ଚପଳମନା ବର୍ଷା ଓ ସଂବିତ୍ର ଭଳି ଚରିତ୍ର ମୁଖରେ ଦେଇ ନାଟକାର ନିଜର ପ୍ରୟୋଗବାଦୀ ମନର ପରିଚୟ ଈଶ୍ଵର ଭାବରେ ଦେଇଛନ୍ତି - ତାହା କେବଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା କଥା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସଂଳାପ ଗୁଡ଼ିକରେ ବୌଦ୍ଧିକତାର ସ୍ଥପ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥଳ ବିଶେଷରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ହୁଏ । ଅନୁଭୂତି ସ୍ତରରୁ ବିଚାର କଲେ ସଂଳାପ ଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥମୁକ୍ତ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ଜୋସେଫ ଓ ପ୍ରେମଦତ୍ତର ‘ଦାଢ଼ି’କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ସୃଷ୍ଟି ହେଇଥିବା ସଂଳାପ, ସୀତାନାଥ ଓ ସଂବିତ୍ରର ‘ବାଡ଼ିମୁତ୍ତ’ କିମ୍ବା ନାଟକର ସମାପ୍ତିରେ ଶବ୍ଦ ‘ବୋହୁନେବା’ ସୂଚୀବସ୍ତୁ — ଇତ୍ୟାଦିର ସଂଳାପ ବାସ୍ତବ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅସମ୍ଭବ ମନେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମାନସିକ ଓ ବୌଦ୍ଧିକ ସ୍ତରରୁ ବିଚାର କଲେ ଏହା ଅର୍ଥମୁକ୍ତ ଓ ଭାବ ପ୍ରକାଶକ ।

ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରତୀକତ - ‘ଆଗଘର’ ଓ ‘ପଛଘର’ ଶବ୍ଦ ଦୁଇଟିର ଭାବଦ୍ୟୋତନା ସଂଳାପ ଭିତରେ ଯେତିକି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ମଞ୍ଚପରିକଳ୍ପନାରେ ସେତିକି ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଇନା । ‘ପଛଘର’ ଓ ‘ଆଗଘର’ ର ଦୃଶ୍ୟସଙ୍କଳ୍ପ ମଞ୍ଚରେ ନୂତନ ନୁହେଁ, ନୂତନ ଏ ନାଟକରେ-..... ନାଟକର ପରିବେଶ ଭିତରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ଚରିତ୍ରର ସଂଳାପରେ ... ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ... ଯେଉଁଠି ଚରିତ୍ରମାନେ

ଏହାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ଯେମିତି ନାଟକର ଆଖିକ୍ଳାନ୍ତମାନ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବର୍ଣ୍ଣା, ସଂବନ୍ଧ, ଓ ସିକତା ଯଥାକ୍ରମେ “ବାପାଙ୍କୁ ନେଇ ‘ପଞ୍ଚଦର’କୁ ଚାଲିଯିବା”, “ବାପା ତାଙ୍କ ଉଇଲରେ କ’ଣ ଏଇଆ ଲେଖି ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ?” ଏବଂ “ନଲେଖିଲେ ବି ତାଙ୍କୁ ଏଇଠି ‘ଆଗଦର’ଟାରେ ପକେଇ ଦେବା ଆଦୌ ନିରାପଦ ନୁହେଁ” କହିବା ବେଳେ ଦର୍ଶକ / ପାଠକ ନିକଟରେ ଏ ଶବ୍ଦ ଦୁଇଟିର ମୌଳିକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଆପେ ଆପେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠେ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ନାଟକ ଭଳି ‘ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଖି’ରେ ଏ ନୂତନ ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ମସ୍ତସିଦ୍ଧା ନିମିତ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଏକ ଆତ୍ମ - ସଫେଇର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ନାଟକଟି ଦେଖୁ ଦେଖୁ / ପଢୁ ପଢୁ ଯେ କେହି ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଉପଲବ୍ଧ କରିବ ।

କଳା ଗୋଟିଏ ସାଂଜନାନ କୃତ । ସାଂଜନାନତା ସମୟର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବାସ୍ତବ ହେବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଟ୍ୟ-କାରଙ୍କ କଳାକୃତିର ସନ୍ତାନମାନେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ହିଁ ବାସ୍ତବ । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତାକୁ ନାଟ୍ୟକାର ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ସୂଚନା ଦିଅନ୍ତି — ନାଟକର ଶିରୋନାମା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ, ତାଙ୍କର-ସମୟ ପରିକଳ୍ପନାକୁ ତାଙ୍କର ନାଟକୀୟ ସମୟର ସ୍ବରୂପ ଭାବେ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୌଣସି ଏକ ସ୍ତରର ଜୀବନ ଭିତରେ ଗଢି ଉଠିଥିବା ଚିନ୍ତା ଏବଂ କର୍ମ ମଧ୍ୟସ୍ଥ intervalକୁ ସମୟ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ ନକରି ଜୀବନକୁ ଗୋଟିଏ ସାମଗ୍ରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଥିବାରୁ ସେ ଭିତରେ ସମୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁ ଏକ ଅସଂପୃକ୍ତ ଚେତନା - ପ୍ରବାହ ବୋଲି ନାଟ୍ୟକାର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏଣୁ ‘ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଖି’ରେ ସମୟ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ ଭିତରେ ଆବଦ୍ଧ ନ ହୋଇ ହୋଇଛି ଯେ କୌଣସି ଜୀବନର ଏକ ସାଂଜନାନ ଆବଦ୍ଧମାନ ଧାରା । ଏଣୁ ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଭାବେ ସାମାଜିକ ପରିବେଶ ବାସ୍ତବଧର୍ମୀ ହେଲେ ବି ତାଙ୍କ ନାଟକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଗୌଣ । ଏଥିରେ ଚରିତ୍ରର କୌଣସି ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ନାହିଁ, ଅଛି ଧାରା; ଯାହା ଗଢିଆସେ ଏବଂ ବହୁଯାଏ — ମେୟ ସଂପର୍କରେ ଏହି ଭଳି ଏକ ସଂଜ୍ଞା ଓଡ଼ିଆ ନାଟକରେ ସଂପ୍ରତି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନୂତନ । ଓଡ଼ିଆ ନାଟକରେ ସମୟ ସମ୍ପର୍କରେ ନାଟ୍ୟକାରମାନେ ଗୋଟିଏ ଐତିହାସିକ କିମ୍ବା ତାତ୍ତ୍ୱିକ

ସିଲିନି ଦ୍ଵାରା ସିଲ ସମୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଥାନ୍ତି - ଏହି ସମୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନେ କିଛି କମ୍ କହନ୍ତି । ଗତାନୁଗତିକ ଭାବେ ସମୟକୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବହମାନଧାରା ବୋଲି ଗ୍ରହଣ ନକରି ତାର ଗତି ମଧ୍ୟରେ ବୈଚ୍ୟର ବିଭିନ୍ନତା ଦେଖିଛନ୍ତି — ଏହା କେତେବେଳେ ଗଢ଼ିଆସେ ଏବଂ ଏବଂ କେତେବେଳେ ବହୁଯାଏ ।

ତେଣୁ ଏହି ନାଟକର ସମୟଟା ଯେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ କାଳ ଭିତରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହେନି, ଅଥବା କାଳର ପ୍ରବହମାନ ଗତି ଭିତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ‘ଭବିଷ୍ୟତ’ ଯେତେବେଳେ ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିବେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ ଗୁଡ଼ିକ ଯେତେବେଳେ ‘ଅତୀତ’ ଗର୍ଭକୁ ଠେଲି ହେଇ ଯିବେ, ସେତେବେଳେ ‘ଆଗଘରେ’ ଥିବା ‘ସଂଜାପ’ ଓ ‘ସଂବତ୍’କୁ ‘ପଛଘର’କୁ ଠେଲିଦେଇ ଆଗାମୀ କାଳର ନଥା ‘ସଂଜାପ’ ଓ ‘ସଂବତ୍’ ‘ଆଗଘର’କୁ ଦଖଲ କରି ବସିବେ । ‘ପଛଘର’କୁ ପେଲି ହୋଇଯିବା ପରେ ଗତକାଳର ‘ସଂଜାପ’, ‘ସଂବତ୍’ ଆଗଘରେ ଥିବା ‘ସଂଜାପ’ ଓ ‘ସଂବତ୍’ଙ୍କ ପାଇଁ ‘ସୀତାନାଥ’ ଭଳି ମନେ ହେବେ । ସମୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସବୁ ହୁଏ ତ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଉଥିବ, କିନ୍ତୁ ‘ଅତୀତ’ ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ ‘ଭବିଷ୍ୟତ’ — ଏ ଶବ୍ଦର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବନି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ‘ଆଗଘର’ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ‘ପଛଘରେ’ ଗୋଟିଏ ‘ସୀତାନାଥ’ ବସି ପିକା ଟାଣୁଥିବ …… ମନକୁ ମନ କ’ଣ ନାହିଁ କଣ କ’ଣ ଚାଲୁଥିବ… ଆଖି ମିଟିକା ମାରି ହସି ଚାଲୁଥିବ … । ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମ୍ଭବତଃ ଏଇଥିପାଇଁ ନାଟକର ଚରିତ୍ରମାନେ ଏକ ଅନାହତ ନିତ୍ୟପ୍ରବୃତ୍ତି - ବର୍ତ୍ତମାନରେ ନିଶ୍ଚରସ ପ୍ରତୀତ ହୁଅନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଏକ ନୂତନ ପ୍ରସାବନା କହଲେ ଅତିରଞ୍ଜନ ହେବନାହିଁ ।

ସେମିତି ନାଟକଟିରେ ନାଟ୍ୟକାର ଆଉ କେତୋଟି ମୌଳିକ ପରୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି — ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ନାଟକଟିରେ ସୁଆଙ୍ଗ ଶୈଳୀର ସଫଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ କରି ପାରବାରିକ ସୁଆଙ୍ଗ (ମାର୍ଜିତ ସଂସ୍କରଣ) ର ପ୍ରସ୍ଥାପନା କରୁଥିବା ଆସନ ଦୃଢ଼ କରି ପାରିଛନ୍ତି । ନାଟକର ନାମକରଣରେ (ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଖି) ଏବଂ ଅଙ୍ଗ ବିଭକ୍ତିରେ (ବାଲ୍ୟକାନ୍ତ ଓ ବିଶ୍ଵରୂପ ଦର୍ଶନ) ସାହିତ୍ୟକୁ ମୂଲ୍ୟ ବଜାୟ ରଖିବା

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ମୌଳିକ ଚିନ୍ତା ଓ କାବ୍ୟିକ ଅନୁଭୂତିର ବୌଦ୍ଧିକ ପରିଚୟ ମିଳୁଛି ।

ସଂସାରର ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ ଦେଶର ସନ୍ତାନ ମୁଣ୍ଡରେ ବୁଜି ସୀତାନାଥ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବଂଶୀଶ୍ରବଣ ନାଟ୍ୟକାର ପରୋପକାର ସୂଚକ ଦିଅନ୍ତି, ଏ ସଂସ୍କୃତି ଚରନ୍ତନ । ବୁଜି ସୀତାନାଥ ମରି ପାରେନା — ସାଂସ୍କୃତିକ ଚିନ୍ତାଧାରାର ଯବନିକା ପଡ଼ିପାରେନା — ସୀତାନାଥର ଚନ୍ଦ୍ରାଧାର ତଥାପି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତବିତ କରି ରଖେ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନାଟ୍ୟକାର କେବଳ ପ୍ରସ୍ତା ନୁହନ୍ତି, ସଂସ୍କୃତି ସଚେତକ ମଧ୍ୟ । ତେଣୁ ‘ମୁଁ ଆମ୍ଭେ ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ’ର ପ୍ରସ୍ତା ରମେଶ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ‘ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ଆଖି’ର ପ୍ରସ୍ତା ରମେଶ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟପ୍ରେମୀ ମହଲରେ ଯେ ଅଧିକ ଆଦୃତ ହେବେ — ଆଶା କରିବା ଭଲ ହେବନି ।

ଅତଏବ, ଏ ନାଟକ କୋର ‘ism’ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ?

ମୋ ମତରେ, ‘ism’ ପ୍ରସ୍ତାକୁ ସୃଷ୍ଟି କରେନି କି ପ୍ରସ୍ତା ‘ism’ କୁ ସୃଷ୍ଟି କରେନି । ନାଟକରେ ଯେଉଁଠି ମୌଳିକତା ଦେଖା ଦେଇଛି, ମୁଁ ଭାବେ, ପ୍ରସ୍ତା, ସେଇଠି ‘ism’ର ବନ୍ଧ ଡେଇଁଛନ୍ତି । ନାଟକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ହେଇଛି ପ୍ରସ୍ତାର । ତେଣୁ ତାକୁ କିଭଳି ନାମିତ କରାଯାଇ ପାରିବ, ସେ ନାଁ କେତେଦୂର ସଫସ୍ତମିତ ହେବ, ସେ କଥା ଚିନ୍ତା କଲବେଳେ ଏଇ ଗୋଟିଏ କଥା ମନକୁ ରୁଏ । ତେଣୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ‘ଇଜମ୍’ ଭିତରେ ଯାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରୁଚିଆଣୀ ଜାଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯୋଉ ରଙ୍ଗର ଚପମା ପିନ୍ଧି ନାଟକକୁ ଦେଖିଲେ / ପଢ଼ିଲେବି ଖାଲି କଥା କଥା, ବଞ୍ଚିଥିବା ଜୀବନ ଗୁଡ଼ିଏ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ମିଳେନି । ଜୀବନ ଯେଉଁଠି ଖାଣ୍ଟି ଏବଂ ନିଜର, ସେଇଠି ‘ଇଜମ୍’ ଖୋଜିବାକୁ ବେଳ ନାହିଁ । ସବୁ ଦର୍ଶନ, ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ, ସବୁ ‘ଇଜମ୍’ ଜୀବନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

ପରିଶେଷରେ ମୋ କଥା । ନାଟକଟିକୁ ଦେଖି ସାରିଲା ପରେ ତା’ ବିଷୟରେ ଅନେକ କିଛି ଭାବୁଥିଲି ଏବଂ ସେ ଦୁର୍ବଳତା ନେଇ ନାଟକଟି ବିଷୟରେ କହି ଦେଇଥିବ ପଦେ ଅଧେ । ହଠାତ୍ ଅଧ୍ୟାପକ ବନ୍ଧୁ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ପାଣ୍ଡୁଲିପିଟି ହାତକୁ ବନ୍ଧାଇ ଦେଲେ; “ଏମିତି କହିବା ଅପେକ୍ଷା ମତାମତ

ଗୁଡ଼ାକ ଲେଖି ପକେଇଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ”ମନା କରି ପାରିଲାନି ।
 ଲେଖିଲି, ତେବେ କହୁରଖେ — ମୁଁ ଏକ ସଫଳ ନାଟ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକ ନୁହେଁ
 କିନ୍ତୁ ନାଟକକୁ ଯେ ମୁଁ ସବୁଠୁ ବେଶୀ ଭଲପାଏ — ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ତେଣୁ ଜଣେ ନାଟ୍ୟପ୍ରେମୀ ନାଟ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକର ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ
 କଲବେଳେ ନାଟ୍ୟକଳାର ଗୁଣ, ଅନୁପ୍ରେମୀ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷକଗଣ, ମୋ ପ୍ରତି
 କେଉଁଠି କେତେ ଦୂର ସହୃଦୟ ହେବେ ବା ନହେବେ ସେ କଥା
 କହୁପାରୁନି । ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏତିକି କହୁ ରଖନ୍ତୁ —
 ନାଟ୍ୟସମୀକ୍ଷକର ମୁଖା ପିନ୍ଧିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ନାଟକ ପ୍ରତି ଆସନ୍ତି ମୋ ମନରୁ
 ଦୂରେଇ ଯାଇନି । ତଥାପି ଏ ଆଲୋଚନା ଯଦି କାହାକୁ ଯତ୍ନକ୍ଷୁଦ୍ର ବାଟ
 ଦେଖାଏ, ମୋ ପରିଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହେଲ ବୋଲି ଭାବିବ ।

ବ୍ରହ୍ମପୁର

ତା ୮ - ୭ - ୭୨

ଅଧ୍ୟାପିକା ସ୍ୱରାଜ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ମିଶ୍ର

ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ସମାଲୋଚକ ଦୃଷ୍ଟିରେ

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ଆଖି

ଦିନ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ‘ଅଗାଧ’କୁ ସ୍ମରଣ କରି ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ ‘ଭବିଷ୍ୟତ’ର ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲା । ମାତ୍ର ଆଜିର ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ ନିକଟରେ ଏ ସବୁ ଖାଲି କଥା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଆଜି ସ୍ବପ୍ନ ଆସେ - ଜୀବନକୁ ଛୁଏ । ଆଧୁନିକ କାଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସନ୍ତାପିତ ମନକୁ (ନାଟକର “ସଂଭାଷ” ଚରିତ୍ର) ନେଇ ହଲ୍ଲୋଲିତ କରେ । ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ ସ୍ବେଚ୍ଛାସ୍ତ୍ରୀ ହୁଏ - ସ୍ବପ୍ନକୁ ନେଇ ‘ଭବିଷ୍ୟତ’ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଯାଏ । ‘ଭବିଷ୍ୟତ’ର ଅନିଶ୍ଚିତ ଇଚ୍ଛାକା ଭିତରେ ନିଜ ପାଇଁ ଏକ ପୁରସ୍କା ହର୍ମ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ବାଲି ସଂଗ୍ରହ କରେ । ଚୁପ୍ ପାରେନା ଖାଲି ବାଲିରେ (“ସିକତା” ଚରିତ୍ର) ନିର୍ମିତ ଅଟ୍ଟାଳିକା କେବେ ସ୍ଥାୟୀ ନୁହେଁ; ଠିକ୍ ସେମିତି ଯୌବନ ଏଠି ଜୁଆ ଖେଳେ । ଖେଳର ପରଶଦ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ସଚେତନ ନୁହେଁ । ସେ କେବଳ ଏତିକି ଜାଣେ ଖେଳିବା ତାର ଧର୍ମ, ତେଣୁ ସେ ଖେଳିବ । ନିଜକୁ ନିଃଶେଷ କରି ଅସର ପରେ ଅସର ବର୍ଷ ଯିବ (“ବର୍ଷା” ଚରିତ୍ର) । ପ୍ରେମର ସେ ବାରିଧାୟ କାହାକୁ (“ଯୋସେଫ୍” ଓ “ପ୍ରେମଦତ୍ତ” ଚରିତ୍ର) ସିକ୍ତ କରିବ କି ନାହିଁ ସେ କଥା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ସେ ଧରି ନେଇଛି । ଯଦି କେହି କେବେ ତାକୁ ଅନାଗତର ସେଇ ଅନ୍ଧାର ମୁଲକ ପ୍ରତି ସଚେତନ କରିବାକୁ ଚାହେଁ; ତେବେ ସେ କହେ — “ I will take my own chance ” — ଲଟେଣ୍ଡା ଉଠେଇବାକୁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ।

ଜଣେ ହେଲେ କେହି ଏଠି ‘ଅଗାଧ’ (ବୃଦ୍ଧ ‘ସୀତାନାଥ’ ଚରିତ୍ର) କଥା ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଗାଧ ଠାରୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ଉଧାର ଆଣି ‘ଭବିଷ୍ୟତ’

ପାଇଁ ପଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବରୁଣ ‘ଅଞ୍ଜଳି’ ସହପାରେ ନାହିଁ, ଶ୍ରୀର ହୋଇ ରହୁପାରେ ନାହିଁ । ବହୁ କଷ୍ଟରେ ବାଡ଼ିଟିଏ ଧରି ଗ୍ରେଟେଇ ଗ୍ରେଟେଇ ଚାଲିଆସେ ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ ପାଖକୁ, ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ ଧମକ ଦିଏ; “ତମେ କାହିଁକି ଚାଲି ଆସିଲି ସେ ପଛଘରୁ ? ଅଞ୍ଜଳି ମନେ ମନେ ଚାମୁର ଉଠେ — ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ଆସି ନଥିଲି ତମର ଏ ଆଗ ଘରଟାକୁ ।” ହଚେତକ ସବୁ (“ସଂବତ୍” ଚରିତ୍ର) ସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ସଚେତନ କରାଇ ଅଞ୍ଜଳିକୁ କହେ “ଓଃ — ସେଇଥି ପାଇଁ ଚାଲି ଆସିଲି ? କିନ୍ତୁ ଏଇଠି ଆଖି ଚୁକି ରହିବାକୁ ହୁଏ । ”

ତଥାପି ‘ଅଞ୍ଜଳି’ ଆଖି ଖୋଲି ସବୁ ଦେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ — ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟାପ୍ତ କରେ ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’କୁ । ଫଳରେ କ୍ଷତାକ୍ତ ହୁଏ । କାରଣ ଏଠି ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ର ଅର୍ଥହୀନ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ତାହାର ସମସ୍ୟା ବିକଳତା ଚରିତ୍ର ମାନଙ୍କ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଗତି ବ୍ୟାହତ ହେଲା ବୋଲି ‘ବର୍ତ୍ତମାନ’ ଅନୁଭବ କରେ ।

ବାସ୍ତବ ହେଉ, ଅବାସ୍ତବ ହେଉ ବା ଅତି ବାସ୍ତବ ହେଉ, ଏମିତି ଏକ ସ୍ଥିତି (ବର୍ତ୍ତମାନ) ଆଉ ସ୍ୱପ୍ନର (ଭବିଷ୍ୟତ) କୁହୁଡ଼ି ଭିତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସନ୍ତରଣ କରୁଛନ୍ତି । ସ୍ମୃତିକୁ (ଅଞ୍ଜଳି) କେହି ପରୁରୁ ନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଅନୁଦୃଷ୍ଟି ଆଇ ବି ସେ ଆଜି ସ୍ଥିତି ଏବଂ ସ୍ୱପ୍ନ ନିକଟରେ ସାଜିଛନ୍ତି ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତିସ୍ଥାନ “ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର” । ଅପର ପକ୍ଷରେ ଏହି ସନ୍ତରଣ ମହାକାଳର ବୈତରଣୀ ନା । କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରର ଧର୍ମ ମୂଳ ତାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଜ୍ଞା ଦେବାପାଇଁ ସଂଜୟ ନାହିଁ । ତଥାପି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପରୁରୁ ଚାଲିଛନ୍ତି “ମାମକାଃ ପାଣ୍ଡବାଶ୍ଚୈବ କିମ କୃତ ସଂଜୟ ! ” (କିଏ ମଲା ? କୌରବ ମାନେ ? ... ନା ... ପାଣ୍ଡବ ମାନେ ?)

ଆଧୁନିକ ନାଟକର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ସମସ୍ୟା — ବହୁଳ ଏଇ ନାଟକ ନାଟ୍ୟକାର ରମେଶ ପ୍ରସାଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ବହୁ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନିତ ପ୍ରୟୋଗବାଦୀ କଳାକୃତି । ଅଞ୍ଜଳି ଠାରୁ ଗଢ଼ି ଆସି ଭବିଷ୍ୟତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁ ଯାଇଥିବା ସମୟର ସ୍ରୋତରେ ତାଙ୍କର ନିଶ୍ଚରତ ଚରିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ପେଣ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି ଏଇ ନାଟକ । ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟ ପରମ୍ପରା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏବଂ ତାହାର

ପ୍ରସାଦନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ନାଟକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମୌଳିକ । ଆଧୁନିକ ଜୀବନର ଯେ କୌଣସି ନୂତନ ପରିବାର ପାଇଁ ଏହା ଏକ ‘ସୁଆଜ’ । ଏହି ନାଟକରେ ଯେଉଁ ପୃଥ୍ବୀର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ତାହା ଏକ ଅନ୍ଧ ଦିଗନ୍ତର ହା - ହୃତାଶ ଏବଂ ଏକ ଅନୁପସ୍ଥିତ କାଳ ଓ ଚରିତ୍ରର କୁଣୀଲବ । “ମୁଁ ଆମ୍ଭେ ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ” ଓ ବେତାର ନାଟକ “ଜଣେ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ସଂପର୍କରେ” ପରେ ଏହା ହେଉଛି ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉତ୍କଳ ସୃଷ୍ଟି, ଯାହା ଓଡ଼ିଶାର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଇତିହାସରେ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଗ୍ରଗାମୀ ।

ନାଟକଟିକୁ ଦେଖି ସାରିବା ପରେ ମନେ ହୁଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ କାଳ ପାଇଁ ରଚିତ । ସବୁ ସମୟର “ସବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ” ପାଇଁ ଏହା ଆଦୌ ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟ ନୁହେଁ । ପୁଣି ଚରିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ “ଅଚରିତ୍ର” ନୁହନ୍ତି, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ବିକତା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ସଂଳାପ ଚରିତ୍ର ମୁଖୀ ଓ ଆଧୁନିକ ନାଟକୋପଯୋଗୀ । ସମୟେ ସମୟେ ସଂଳାପ ଗୁଡ଼ିକ କାବ୍ୟିକ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ପ୍ରାଣକୁ ଛୁଏ । ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଏହା “ମନୋସିଲ୍‌ବୋଲିକ୍” । ତେଣୁ ଦର୍ଶକ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଏ ।

● [ପ୍ରକାଶନ ତା ୧୪ - ୫ - ୧୯୭୭]

ଅତୀତ, ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଏକ ସରଳ ରେଖାରେ
 ସଂଯୋଗ କରି ସେଥିରେ ଯନ୍ତ୍ରାପିତ ମନକୁ ନେଇ ବାଲିର ଅଟ୍ଟାଳିକା
 ନିର୍ମାଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ନାଟ୍ୟକାର ଏଥିରେ କରିଛନ୍ତି । ‘ସଂଳାପ’ ଓ
 ‘ସିକତା’ ଚରିତ୍ର ଏହାର ବାସ୍ତବ ପ୍ରତିବିମ୍ବ । ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଚରିତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ପ୍ରତୀକ ଧର୍ମୀ । ସମଗ୍ର ପରିବେଶ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଏବଂ ବିଷୟବସ୍ତୁଟି
 ନୂତନ ପ୍ରୟୋଗବାଦୀ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନାଟକଟି ଉଚ୍ଚ କୋଟୀର ହେଇ
 ପାରିବ ।

ଦୁନିଶ୍ଚ ବାସ୍ତବ, ଅବାସ୍ତବ ତଥା ଅତିବାସ୍ତବ ସେ ଯାହା ହେଉନା
 କାହିଁକି ଏକ ସ୍ଥିତି (ବର୍ତ୍ତମାନ) ଏବଂ ସ୍ୱପ୍ନର (ଭବିଷ୍ୟତ) ଘନ
 କୁହେଲୀ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ସନ୍ତରଣ କରୁଛନ୍ତି । ସ୍ୱପ୍ନ କି (ଅତୀତ)
 ବିସ୍ମୃତିର ଗର୍ଭକୁ ଠେଲି ଦେଇଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି ଆଜି ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଆଜି ସ୍ଥିତି ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ନିକଟରେ ସାଜିଛନ୍ତି ଦୃଷ୍ଟି ଶକ୍ତିସ୍ଥାନ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । କିନ୍ତୁ
 ଆଜି ମହାଭାରତର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କରିବାକୁ ସଂଜୟ ନାହିଁ । ତଥାପି
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପରୁର ଚାଲିଛନ୍ତି — “କିଏ ମଲ୍ଲ ? କୌରବ ନା ପାଣ୍ଡବ ।”

ଆଜିର ଜୀବନର ଜଟିଳତାର ଯନ୍ତ୍ରଣା ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଚରିତ୍ର ଏକ
 ଏକ ନିଶ୍ଚରିତ । ନାଟକର ସୃଷ୍ଟି ଓ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଯେପରି ନୂତନ ଓ ମୌଳିକ
 କୃତୀ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ପ୍ରସ୍ତାବନା ଓ ପ୍ରଯୋଜନା ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟ
 ଜଗତରେ ଏକ ମାଇଲ ଖୁଣ୍ଟି । ସଂଳାପ, ଚରିତ୍ର, ପରିବେଶ,
 ବିଷୟ ବସ୍ତୁ, ସଂସାରର ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାଟ୍ୟକାର
 ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇଛି । ବିଶେଷତଃ ସଂଳାପ
 ଲୁହକରେ କାବ୍ୟକବିତାର କଳା ରୂପାୟିତ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ବେଶ୍ ରୁଚି
 ପୁଣି ହୋଇ ପାରିବ । ସଂଳାପ ଲୁହକ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ, ଅଥଚ ତାର
 ଭାବ ଖୁବ୍ ବ୍ୟାପ୍ତ ।

● [ମାତୃଭୂମି, ଭା ୨୪ । ୫ । ୭୨]

୧

ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାଚୀନକୋଉର ବିଭାଗ ନାଟ୍ୟ ସଂସଦର ଚତୁର୍ଥ ଅବଦାନ

ତା ୩୧-୩-୭୭

ଭୂମିକାରେ :

ସୀତାନାଥ	:	କେଳୁ ଚରଣ ସାମନ୍ତରାୟ
ହରିହର	:	ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ମିଶ୍ର
ହତାପ	:	ବି ନାଥ ଦାଶ
କୋସେଫ	:	ଗରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଦାସ
ପ୍ରେମଦତ୍ତ	:	ସତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପଣ୍ଡା
ସିକତା	:	ଆହ୍ଲାଦିନୀ କର
ବର୍ଷା	:	ପ୍ରଭାତ ମିଶ୍ର ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା

ଡାକ୍ତର ସୁବୋଧ ପଟ୍ଟନାୟକ

ମଞ୍ଚ ପରିଚାଳନା

ଅଧ୍ୟାପକ ସୁଦର୍ଶନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

ଡା : ଛବୀନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି

ମଞ୍ଚ ସଜ୍ଜା ଓ

ଆଲୋକ ସମ୍ପାଦ

କେଦାର ଆପ୍ତା

॥ ପ ॥

ସ୍ଵାରକ

ଶାନ୍ତରୁ ରାଜକୁରୁ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ନନ୍ଦ
ରମେଶ ପାଟ

ଉପଦେଷ୍ଟା

ଡଃ ହରିହର ପଟ୍ଟନାୟକ
ଡଃ ବେଶୀମାଧବ ପାଣି
ଅଧ୍ୟାପକ ସୀତାରାମ ମହାପାତ୍ର

ପ୍ରଯୋଜନା

ନିହାର ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ
ବାଣୀ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ।

କୋରାସ୍

ଆଜି, ଏ. ଏସ୍. ମାନଙ୍କ ପ୍ରୀ ଭଲ ପ୍ରୀ ଟିଏ ଖୋଜୁଥିବା ପ୍ରେମଦତ୍ତର
ନ' ନମ୍ବର ପ୍ଲାଟ୍ ମାନଙ୍କୁ

କନ୍ୟା,

ଟାଉନ୍ ବସ୍ରେ ପ୍ରେମ କରୁଥିବା ଜୋସେଫ୍ ଓ ବର୍ଷାର
'ଲଭ୍ ଲେଟର୍' ମାନଙ୍କୁ

ନ ହେଲେ,

ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜର ଏକଦା - ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ, ସେକ୍ରେଟେରୀଏଟର
ବର୍ତ୍ତମାନ - ଷ୍ଟେନୋ ସଂତାପ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସସ୍ପେନ୍ସନ୍ ଅର୍ଡର ମାନଙ୍କୁ ...

ଅଥବା,

ପିଲାଦିନେ ଆଲ୍‌ଫା ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳୁଥିବା (ଆଲ୍‌ଫା ତାଙ୍କ ଡଗ୍‌ର
ନାଁ) ସିନିୟର୍ କେମ୍ବ୍ରିଜ୍ ର ଏକଦା ଗୁଣୀ, ଜି. ବି. ଏସ୍‌ଙ୍କ 'କ୍ୟାଞ୍ଚିଡ଼ା' ର
ନାୟିକା ଏବଂ ସଂତାପ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଟିକିଏ ଛୁଆଁରେ ଗରମ ହୋଇ
ଉଠୁଥିବା - ସିକତା - ହାତର ରୁଟି ଓ ଡାଲମା ମାନଙ୍କୁ

ନଚେତ୍,

ଆଜି ଟିଏ କରି ଚାରି ଚାରି ବର୍ଷ ବି. ଏ. ଫେଲ୍ କରୁଥିବା ଏବଂ
ମାଷ୍ଟର କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ ଛକରୁ ବମ୍ବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଂବ୍ ଯାଇଥିବା ସଂବତ୍ରର ଝିଅ
ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୁଇସିଲ୍ ମାନଙ୍କୁ ...

କିନ୍ତୁ ନ ହେଲେ, ଶେଷରେ —

ପରମ ପୁଞ୍ଜନାୟ କୁଳବୃଦ୍ଧ ସୀତାନାଥଙ୍କ ପିକା ମାନଙ୍କୁ ।

ବାଲ୍ୟକାଣ୍ଡ

[ଏ ନାଟକର କାହାଣୀ ଭାରତର ସେ କୌଣସି ସହରର ଘଟଣା ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ପାଠକ, ଦର୍ଶକଙ୍କର ସୁବିଧା ପାଇଁ ଧରି ନିଆଯାଉ ସହରର ନାମ ଭୁବନେଶ୍ୱର, —ଆଉ ଭଲ କ୍ୱାର୍ଟରସ୍ୱରୂପ ଦୁଥମ ଘରଟା କେବଳ ଦେଖା-ଯାଉଛି । ଏକ ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାର । କିନ୍ତୁ ଘରର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଏଇ ପ୍ରକାରେ ରୁମ୍ବୁ ଦେଖି ଅଦୌ ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ପାରେନା ।

କମ୍ ଦରର ଏକ ସୋଫା ସେଟ୍ । ଗୋଟାଏ କୋଣରେ ତିନି କୋଣିଆ ଲମ୍ବା ଷ୍ଟୁଲ୍ ଉପରେ ରେଡ୍‌ଡି ଖଣ୍ଡେ । ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଚିତ୍ରିତ ମଲ୍ଲଟି ଥିବା କେତୋଟି ଇଂରାଜୀ ବହି । ସମ୍ଭବତଃ ଉପନ୍ୟାସ; ଏବଂ ଖଣ୍ଡେ ଶୁଣା ଅଥଚ ରଂଗିନ୍ ଟେବୁଲ୍ କ୍ଲଥ୍ । ସୋଫା ସାମନା ଟି-ପୟ ଉପରେ ଅବିକଳ କେତୋଟି ‘ଫିଲ୍ମ ଫ୍ରେସ୍‌ବର୍’, ଷ୍ଟାର୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଷ୍ଟାଇଲ୍ କିଂବା ‘ମମତା’ ଭଳି ମାଗାଜିନ୍ ଏବଂ ଗୋଟାଏ ଫୁଲ୍‌ଦାମ୍ରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଫୁଲ୍ । କାନ୍ଥରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଆଇନା ଏବଂ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଜାପାୟ ଫଟୋ କେତେଖଣ୍ଡି । ସୁବିଧା ହେଲେ ଖଣ୍ଡେ ସତ୍ୟସାଜ ବାବାଜୀ

ଫଟୋ ଏବଂ “God is Good”,
 “Happy Déams” ଏମ୍ବ୍ରିଓନ୍ ଦିଶୁ
 ଟଙ୍କା ଯାଇ ପାରେ । ଟେବୁଲ୍ ପାଖକୁ ଲାଗି
 ବେଡ୍ ଚେୟାର ଦିଶୁ । ସୋଫାଟି ପ୍ରାୟ
 ମଞ୍ଚର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ । ପଛପଟେ ଟେବୁଲ୍ କ୍ଲଥ୍
 ରଙ୍ଗର ପରଦା; ଅର୍ଥାତ୍ ସେଇଠି ଗୋଟାଏ
 ଦୁଆର ଅଛି, ରୋଷେଇ ଘର ବାରଣ୍ଡାକୁ
 ଯିବାପାଇଁ । ଝରକା ଦେଇ ସଂଧ୍ୟାର ଅକାଶ
 ଦେଖା ଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଆକାଶ ଆଗକୁ
 ଜଣେ ବୃକ୍ଷର ମୁହଁର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଦେଖା
 ଯାଉଛି । ସେ ପୁଣି ଯୋଗ ସାଧନା କଲିଭଲି
 ଫିକା ଟାଣୁଛନ୍ତି । ଝରକା ପଛପଟେ
 ସେଥପାଇଁ ବେଣୀ ସମୟ ଦାଲିଲିର କୁଡ଼ିଡ଼ି
 ଭଳି ଦେଖାଯାଏ । ବୃକ୍ଷଙ୍କ ନାମ ସୀତାନାଥ,
 ଏ ଘୃହର ବୟୋଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁରୁଷ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ
 ଗୃହକର୍ତ୍ତା କୁହାଯାଇ ପାରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂଧ୍ୟା । ମନେକରନ୍ତୁ
 ପାଞ୍ଚଟା ବାଜି ଚାରିଶ ମିନିଟ୍ । ବାମପଟ ଘରୁ
 ଜଣେ ଯୁବକ ଆସି (ତାଙ୍କ ନାମ ସଂବତ୍)
 ରେଡ଼ିଓଟା ଖୋଲି ଦେଇଗଲେ । ପ୍ରାୟ ଏକ
 ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ବାହାରୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଜଣେ
 ଭଦ୍ର ମହିଳା । କ୍ଳାନ୍ତ ମୁହଁ । ତରୁଣୀ, ମୁହଁରେ
 ଦିଆଯାଇଥିବା ମୋଟା ପ୍ରଲେପ ଫିକା ପଡ଼ିଛି ।
 ସେ ପ୍ରବେଶ କରି ମନବ୍ୟାଗ୍ରତା ସୋଫା
 ଉପରକୁ ପ୍ରାୟ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ ବୋଲି
 କୁହାଯିବ, ଏବଂ ଯାଇ ଆଇନା ଆଗରେ ଠିଆ
 ହେଲେ । ଚେହେରାଟା କେତେ ଫିକା ପଡ଼ିଛି
 ପରୀକ୍ଷା କରୁ କରୁ ବାହାରେ କାହାର ପାଦଶବ୍ଦ
 ଶୁଣି ସେଇଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ, ପୁଣି ନିଜକୁ

ଦେଖିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ । ଦୁଇ ସେକେଣ୍ଡ-
ପରେ ଟିକିଏ ବାମ ପଟ ଦୁଆର ଆଡ଼କୁ ଦେଖି
ଦେଖି କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି, ତରୁଣୀଙ୍କ ନାମ
ସିକତା, ଏ ଘରର ବୋହୂ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ
କୁହାଯିବା ଉଚିତ । ନାରୀ ସେ ସୀତାନାଥଙ୍କ
ବଡ଼ ପୁଅ ସଂତାପକୁ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ କୋର୍ଟରେ
ବିବାହ କରିଥିଲେ । ତାକୁ ଏକ ପ୍ରକାର ଗାନ୍ଧବ
ବିବାହ କୁହାଯାଇ ପାରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଥମ ଘେଟି ତାଙ୍କ କଂଠରୁ
ବାହାରିଲା]

ସିକତା ॥ କିଏ ? (ଟିକିଏ ଆଗେଇ ଯାଇ) କିଏ ? ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ ।

[ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରି ସିଏ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ
କଲେ ତାଙ୍କ ନାମ ଜୋସେଫ୍, ଯୁବକ, ସୁନ୍ଦର
ଚେହେରା । କନ୍ଢେଶ୍ ପଟାର ଫର୍ମା ପଣ
ଅଙ୍ଗୁରୁ ଓ କଥାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ, ମୁହଁରେ
ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍‌ସ୍ ଡାଡି]

ଜୋସେଫ୍ ॥ (ପ୍ରବେଶ କରି) ନା... ମାନେ...

ସିକତା ॥ ଆପଣ କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ବୋଧହୁଏ !

ଜୋସେଫ୍ ॥ (ଅପ୍ରତିଭ ଜଣାଗଲେ) ନା... ମାନେ...

ସିକତା ॥ (ଟିକିଏ ବନ୍ଦ ଶାବରେ ଚାହିଁ) ବର୍ଷାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ?

ଜୋସେଫ୍ ॥ (ହସିଲା ଭଳି) ଆପଣ କେମିତି ଜାଣିଲେ ?

ସିକତା ॥ (ରେଡ଼ିଓ ଶବ୍ଦ କମାଇ ଦେଇ) ଆପଣ ଜୋସେଫ୍ ମହାପାତ୍ର
ନିଶ୍ଚୟ !

ଜୋସେଫ୍ ॥ (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ) ହଁ... କିନ୍ତୁ ଆପଣ କେମିତି ଜାଣିଲେ ?

ସିକତା ॥ ଅନେକ କଥା ଏମିତି ଜାଣିବାକୁ ହୁଏ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣଙ୍କୁ ଯା ପୁରୁ କେଉଁଠି...

ସିକତା ॥ ଦ୍ୟାବୁ ଅଲ ରାଇବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଦେଖିଲେ !

ଜୋସେଫ ॥ ତା'ମାନେ... ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ତଳେ ଯୋଉ ରିକ୍‌ପାଟା ଏଇ
ଘର ଆଗରେ ଅଟକି ଥିଲା... ସେଇଟାରେ ଆପଣ...

ସିକତା ॥ ହଁ, ଅର୍ଦ୍ଧସରୁ ଫେରିଲି । ଆପଣ ଏମିତି ଅନୁଜ୍ଞା ଫିଲ୍
କରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ବସିବାରେ କିଛି ଆପଣ ଅଛନ୍ତି ?

ଜୋସେଫ ॥ କ୍ଷମା କରବେ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ବର୍ଷା ଭାବ...

ସିକତା ॥ ମୁଁ ବର୍ଷାର ଭାବନା । ସିକତା ଦାସ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସିକତା
ମହାନ୍ଦ ।

ଜୋସେଫ ॥ (ହଠାତ୍ ଏକ ଡ୍ରଇଂ-ରୁମ୍ ମ୍ୟାନର୍ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ପରି)
ନମସ୍କାର !

ସିକତା ॥ ନମସ୍କାର । ଛୁଃ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଛୋଟ ହେବି, ମତେ
ନମସ୍କାର କଲେ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଯେତେହେଲେ ଆପଣ ବର୍ଷାର ଭାବନା ।

ସିକତା ॥ ଆପଣ ବସିଲେନି ଯେ ? (ସ୍ବର ବଦଳାଇ) ଓ... ଗରବ
ଘରର ଏ ସୋଫାଟାରେ ବସିଲେ ଜାମା ମଇଲା ହେଇଯିବ
ବୋଧହୁଏ ?

ଜୋସେଫ ॥ (ବସିଲା ପରେ) ବର୍ଷା ନାହିଁ ?

ସିକତା ॥ (ଘଡ଼ି ଦେଖି) ଓଁ ? (ଥରେ ଘଡ଼ିକୁ ଏବଂ ଥରେ ଜୋସେଫକୁ
ଗୁହଁ) ପାଞ୍ଚଟା ଗୁଲିଟି...

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ତାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ମେଣ୍ଟି ଦେଇଥିଲି ।

ସିକତା ॥ ଆପଣ ଟିକିଏ ଜଳନ୍ତି ଗୁଲି ଆସିଲେ ବୋଧହୁଏ ?

ଜୋସେଫ ॥ ନା, ଅନ୍ତତଃ ସମୟ ମୋର ଭୁଲ ହୁଏନି ।

ସିକତା ॥ ସେଥିରେ କିଛି ଯାଏ ଆସେନି । ଏମିତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବାରେ
ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟୁତ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ନା, ବର୍ଷା ମୋର କ୍ଳାନ୍ତମେଟ୍ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମଝିରେ ଫେଲ ହୋଇ...

ସିକତା ॥ ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ଜୋସେଫ ॥ ଷ୍ଟେଟ୍‌ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପ୍ରୋବେସନାସ୍ ଆପିଅର୍ କରନ୍ତି ।

ସିକତା ॥ ଓଁ ସ୍ ମୁଁ ଗୁଡ୍ ଲକ୍ ।

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ବି ଆଶା କରୁଛି... (ଠିଆ ହୋଇ) ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ତା'ହେଲେ ଆସୁଛି ।

ସିକତା ॥ କାହିଁକି ? ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ କଥାହେଲେ ବୋର୍ ଲଗୁଚି ବୋଧହୁଏ ?

ଜୋସେଫ ॥ ନା—ନା, ଆଦୌ ନୁହେଁ । ବରଂ ଆପଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦଣ୍ଡା ଦଣ୍ଡା ଅଲାପ କରାଯାଇ ପାରେ ।

ସିକତା ॥ (ହଠାତ୍ ଖୁସି ହେଲେ ଭଲ) ଆପଣ ଆଇ.ଏ.ଏସ୍. ଦେଲେନି ଜୋସେଫ ବାବୁ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଦରମା କମ୍ ! ଝାମେଲ ବେଶୀ । ତା'ଛଡା ଡି.ସି.ଏମ୍.ରେ ଗୁକ୍ତିଗଣେ ପାଉଛି । ଦିଲ୍ଲୀ ସିବାର ଅଛି ଏ ଭିତରେ । ଦେଖାଯାଉ ଯଦି ମନ ଲାଗିଯାଏ... ଯା'ହେଲେ ସେ ଗୁକ୍ତିଗଣା ବି ମନ୍ଦ ନୁହେଁ ।

ସିକତା ॥ ଆପଣ ସୁନ୍ଦର । ଡି.ସି.ଏମ୍. ପାଇଁ ସୁନ୍ଦର ଚେହେରା ଦରକାର ।

ଜୋସେଫ ॥ ଦିଲ୍ଲୀ ଗଲପରେ ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ସିକତା ॥ ଦିଲ୍ଲୀ ଏଇ ପ୍ରଥମଥର ଯାଉଛନ୍ତି... ନା ଆଗରୁ କେବେ... ?

ଜୋସେଫ ॥ ନା—ନା, ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଅନେକ ଥର ଯାଇଛି... ତା'ଛଡା ମୁଁ ସିନିୟର୍ କ୍ୟାପ୍ଟିଜ୍‌ଟା ସେଇଠୁ କରୁଛି, ଜେଭର୍ବର୍ ବସ୍ ! (ହସିଲା)

ସିକତା ॥ ସିନିୟର୍ କ୍ୟାପ୍ଟିଜ୍ ପରେ ମୁଁ ବି ଭାବିଥିଲି ଜୀବନରେ କିଛି ଗୋଟାଏ ହେବା ପାଇଁ... (ଫାର୍‌ଗ୍‌ସ୍‌ସ୍) କିଛି ହେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ କୋଉଠି ଚାଲିବା କରୁଛନ୍ତି ?

ସିକତା ॥ ଗୁଡୁଲୁ, ମୁଁ ସେଇଥି ପାଇଁ ଲାଲିତା ।

ଜୋସେଫ ॥ ନା—ନା, ସେଥିରେ କ'ଣ ଅଛି ? ଭାରତରେ ଅନୁତା ଆମେ
“ଡିଗ୍‌ନିଟି ଅଫ୍ ଲେବର୍” ଟିକକ ରୁଟିବା କଥା ।

ସିକତା ॥ ସେଫେଟାସ୍‌ଏଟ୍‌ରେ ଶ୍ଵେନୋ,

ଜୋସେଫ ॥ ଜାକୋବ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଜାଣିଛନ୍ତି ? ଡେପୁଟି ସେଫେଟାସ୍ ?

ସିକତା ॥ ମୁଁ ତ ତାଙ୍କର ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ୍ ।

ଜୋସେଫ ॥ ସେ ମୋ ଡାଡ଼ି ।

ସିକତା ॥ ତା'ମାନେ... ଆପଣ... ଆଜି ଆମ ଘରେ ପାଦୁଆଳି ଦେଇ
ଆମକୁ ଧନ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଶିଅଲ ଆଇ ଆମ୍ ଫ୍ରାଟରଡ୍ । ଆପଣ ମଣିଷକୁ ନେଇ ଏତେ
ଉଚ୍ଚରେ ବସେଇଲେଣି... କୋଉଦିନ କରୁଡ଼ି ଦେବେ
ଜଣାପଡ଼ୁଛି !

ସିକତା ॥ ଓ ! ନୋ ! ଆଇ ଆମ୍ ଦ୍ୟାଟ୍ ମର୍ କମ୍ପାନେନ୍ଟ୍ !

ଜୋସେଫ ॥ ଅଫ୍ ମୁ । ଆପଣ ତା'ହେଲେ ବେଳେ ବେଳେ ଆମ ଘରକୁ
ଆସୁଥିବେ ! ମୁଁ କେବେ ଦେଖିନି ।

ସିକତା ॥ ନା, ଅନ୍‌ଫର୍‌ରୁନ୍‌ନେଟ୍‌ଲ...

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଥିପାଇଁ । ନହେଲେ... ବାପାଙ୍କ ଶ୍ଵେନୋମାନଙ୍କୁ ମୁଁ
ପ୍ରାୟ ଚିହ୍ନି... ।

ସିକତା ॥ ଆପଣ ଦିଲ୍ଲୀ କେବେ ଯାଉଛନ୍ତି ?

ଜୋସେଫ ॥ ଗୋଟାଏ ଓଁକ୍ ଭିତରେ ଯାଇପାରେ ।

ସିକତା ॥ ଦିଲ୍ଲୀ କେମିତି ସହର ?

ଜୋସେଫ ॥ ବଡ଼ଟିଫୁଲ୍ । ଦିଲ୍ଲୀକୁ ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ସହର
ମନେ ପଡ଼ିବ । କଂପ୍ଲିଟ୍ ଓଁ ସ୍ଫୁରନାଲଜଡ୍ !

ସିକତା ॥ ମୁଁ କେବେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଇନି । ସେ ସହରଟା ପ୍ରତି ମୋର
ଗୋଟାଏ ଆକର୍ଷଣ ଆସି ଯାଇଛି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆଇ ସି ।

ସିକତା ॥ ଆପଣ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗୁକ୍ତିଷ୍ଟା ନ ପାଆନ୍ତୁ କେମିତି !

ଜୋସେଫ ॥ କିନ୍ତୁ ଏଇ ଟିକକ ତଳେ ଆପଣ ଗୁଡ଼ ଓଁ ସେଷ୍ ଦେଉଥିଲେ ।

ସିକତା ॥ (ହସି) ଆପଣ ଉ.ସି.ଏମ୍. ରେ ରୁହନ୍ତୁ ବୋଲି ମୁଁ ଚାହେଁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଓଃ ! (ହସିହୁ । ଖୁବ୍ ଜୋର୍ରେ)

ସିକତା ॥ ଜୋସେଫ ବାବୁ !

ଜୋସେଫ ॥ ଆଜ୍ଞା !

ସିକତା ॥ ମତେ ଗୋଟାଏ ‘ଆଜ୍ଞା’ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ମ ? ସେତେବେଳେ
ସେମିତି ନମସ୍କାର କରି ପକେଇଲେ । ମତେ ଲାଗିଲା ସତେ
ଯେମିତି ମୁଁ ପ୍ୟାଙ୍କର ମ୍ୟାଡାମ୍ ଥିଲି !

ଜୋସେଫ ॥ ବୁଦ୍ଧିରେ ଆପଣ ମୋଠୁ ଗୁଲ୍ଲକ୍ ହେବେ, ସତରେ !

ସିକତା ॥ ବାପା ମତେ ସବୁବେଳେ ସେୟା କୁହନ୍ତି ।

ଜୋସେଫ ॥ କ’ଣ ଗୁଲ୍ଲକ୍ ବୋଲି ?

ସିକତା ॥ ପ୍ରତିଥର ମୁଁ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ ନମ୍ବର ରଖିଲେ ବାପା
ସେଇକଥା କୁହନ୍ତି ଆଉ ଫ୍ୟାସ୍ ଟପି ଦିଅନ୍ତି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆଜ୍ଞା !

ସିକତା ॥ ସେ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ଭଲ ଥିଲା । ସତରେ, ଆମେ
କନଭେଣ୍ଟରେ ପଢୁଥିଲା ଦିନ ଗୁଡ଼ାକ... ବାପା ମନା
କରିଥା’ନ୍ତି ଆଜେ ବାଜେ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ଖେଳିବା ପାଇଁ...
ମୁଁ ଲିଜର୍ ପାଇଲେ ଖାଲି ଆଲ୍‌ଫା ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳେ ।
ଆଲ୍‌ଫା, ଆମ ଡଗ୍‌ର ନାଁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ପିଲାଦିନେ ମୁଁ ବି ଖୁବ୍ କୁକୁର ସଉକୀ ଥିଲି !

ସିକତା ॥ ରବିବାର ହେଲେ ଆମେ ସମୁଦ୍ର ଦେଖିବାକୁ ଯାଉ । ଓଃ...
ସମୁଦ୍ର କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର... (ନିଜ ଉପରେ ନିଜେ ଗୁହାଣ
କହିଲା ଭଳି) ଆଉ ଆଜିକାଲି ଯୋଉ ଖଟଣୀ...
ସଫୋକେଶନ୍ !

॥ ସାତ ॥

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ ଟାୟାରରୁ ଜଣା ପଡୁଛନ୍ତି ।

ସିକତା ॥ ଆପଣ ? ସିକତା ବୋଲି ଡାକୁ ନାହାନ୍ତି ?

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଥିପାଇଁ ତମେ ଟାୟାରରୁ ଜଣାପଡୁଛ, ସିକତା...

ସିକତା ॥ କ'ଣ କରବ ଆଉ ? କିନ୍ତୁ ପିଲାଦିନଟା ଖୁବ୍ ଭଲ ଥିଲା ।
ଲୁଚେଇ ଲୁଚେଇ ଆମେ ପୁର ଖେଳୁଥିଲୁ... ହା ହା-ହା...

ଜୋସେଫ ॥ ପିଲାଦିନ କଥାଗୁଡ଼ା ଖୁବ୍ ମନେ ରହିଛି ଦେଖୁଛି ।

ସିକତା ॥ ସ୍ମୃତିର ଗନ୍ତାଘର ।

ଜୋସେଫ ॥ ପୋଏଟିକ୍ !

ସିକତା ॥ ସତରେ, ଲେଖିଥିଲେ ଅନେକ କବିତା ଲେଖା ଯାଇ
ପାରନ୍ତା ମୋ' ଜୀବନଟାକୁ ନେଇ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଲେଖନ୍ତୁ ନା — !

ସିକତା ॥ ପଢ଼ିବେ ?

ଜୋସେଫ ॥ ନିଶ୍ଚୟ ।

ସିକତା ॥ ଅଞ୍ଜାଳୁ ଯୁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ ପଲିସ୍ତ ।

ସିକତା ॥ (ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଖିରେ ଶାସନ କଲଭଲ ଚାହିଁଛି) ଜୋସେଫ !

ଜୋସେଫ ॥ ଆଇ ଆମ୍ ସର । ତମେ ଖୁବ୍ ପଲିସ୍ତ ସିକତା ।

ସିକତା ॥ ଓଁଲୁ । ମୋ' ବୟସ କେତେ ହବ କହିଲେ ?

ଜୋସେଫ ॥ ବଡ଼ ଅଡୁଆ ପ୍ରଶ୍ନ ।

ସିକତା ॥ ତଥାପି... ତଥାପି ଗୋଟାଏ ଅନ୍ଧାଳୁ... ଚେହେରା ଦେଖିଲେ
ବୟସଟା ଅନୁମାନ କରି ହେବନି ?

ଜୋସେଫ ॥ ତଥାପି... ନାଆଁମାନଙ୍କର ବୟସ କହିବା ଏକ ହନୁମାନ
ପ୍ରଶ୍ନ ବ୍ୟାପାର ।

ସିକତା ॥ ବର୍ଷା ବଡ଼ କି ମୁଁ ବଡ଼ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ ତା' ଭିତର ସେତେବେଳେ...

ସିକତା ॥ ଭାଉଜ ହେଇଗଲେ ବଡ଼ ହେଇ ଯାଆନ୍ତି ନା କ'ଣ ?
ଜୋସେଫ ॥ ନା, ମାନେ... ଠିକ୍ ସେୟା ନୁହେଁ ସେ... (ଅନୁମାନ କରି)
ଆପଣଙ୍କୁ ଘୋହଲ କି ଅଠର ହେଇଥିବ ।

ସିକତା ॥ ବେଶୀ ମିଛ କହୁଛନ୍ତି । ଆପଣ ଏଇ ଟ୍ୟାଲେଣ୍ଟ ନେଇ
ଜଣେ ଭଲ ପ୍ରେମିକ ହେଇ ଯାରିବେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ନା— ମାନେ... ଏଇଟା ମୋର ଗୋଟାଏ ଗେସ୍ଟ୍ ଭାବୁ
ଥିଲା...

ସିକତା ॥ ବର୍ଷାର ବୟସ ଜାଣିଛନ୍ତି ?

ଜୋସେଫ ॥ ସେ ପୁଣି ଏକ ଦୁରୁହ ପ୍ରଶ୍ନ ।

ସିକତା ॥ ଆପଣ ତାର ବୟସ ଏକଦା ସହପାଠୀ ଥିଲେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ତା' ବୋଲି ତ ମତେ ସିଏ କେବେ ତାଙ୍କ ବାର୍ଥଡେ ପାଟିକୁ
ତାଳି ନାହାନ୍ତି ।

ସିକତା ॥ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ହେଲଣି...

ଜୋସେଫ ॥ ଆଉ ତମର ?

ସିକତା ॥ ବର୍ଷା କହୁଛି ବାଲଣି ବର୍ଷ । ମୁଁ ଡାଡ଼ିକୁ ଚିଠି ଲେଖିଛି ଏଇ
ସପର୍କରେ...

ଜୋସେଫ ॥ ଆଇ ସି ।... ମ୍ୟାଡ଼ ଗାର୍ଲ !

ସିକତା ॥ କ'ଣ କହିଲେ ?

ଜୋସେଫ ॥ ମ୍ୟାଡ଼ ଗାର୍ଲ !

ସିକତା ॥ ମୁଁ ପାଗଳୀ ?

ଜୋସେଫ ॥ ସ୍ୱେସ୍, ସେକ୍ସ୍ ପର୍ ସେକ୍ସ୍ ।

ସିକତା ॥ ହା- ହା- ହା- ହା— ।

ମତେ ଏଇ ଶାଢ଼ୀଟା କେମିତି ମାନୁଛି ?

ଜୋସେଫ ॥ ତମର କାର !

ସିକତା ॥ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଭଲ ଶାଢ଼ୀ ମିଳେ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଡି: ସି: ଏମ୍: ର !

ସିକତା ॥ ଆପଣଙ୍କୁ ମେଣ୍ଟୁ ନ ପାଉଣୁ ସୁଦ୍ଧା ନ କଲେଣି କମ୍ପାନୀଟାର !

ଜୋସେଫ ॥ କାହିଁକି ?

ସିକତା ॥ ଡି: ସି: ଏମ୍: ରେ ଶାଢ଼ୀ ମିଲେ ବୋଲି ଜାଣିଛନ୍ତି ତ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଅପେକ୍ଷାର ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ମୋର ବିବାହ ହେଉନି ।

ସିକତା ॥ ଶୀଘ୍ର ହେବାକୁ ଯାଉଛୁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏଣିକି ଶାଢ଼ୀ ଚିହ୍ନିବା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ।

ସିକତା ॥ ମୋ' ପାଇଁ ତା'ହେଲେ ଖଣ୍ଡେ ଶାଢ଼ୀ ଆଣିଦେବେ !

ଜୋସେଫ ॥ ସିର୍ତ୍ତେ !

ସିକତା ॥ ସତରେ ଆଣିଦେବେ ? (ହସିଲା ଇଙ୍ଗିତ ଦେଇ)

ଜୋସେଫ ॥ ସତରେ ।

ସିକତା ॥ ବର୍ଷା ଆପଣଙ୍କୁ ଚାଲି ଦେବନି ?

ଜୋସେଫ ॥ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ... (Please) ପ୍ଲିଜ୍... ବର୍ଷା କଥା ଭାବିବାନି ।

ସିକତା ॥ ଆଃ !...

ଜୋସେଫ ॥ କ'ଣ ହେଲା ?

ସିକତା ॥ ଭାରି କ୍ଳାନ୍ତ ଲାଗୁଛି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ ଚାଲିବା ନକରି ପାଠ ପଢ଼ିଲେନି ?

ସିକତା ॥ କ୍ଳାନ୍ତ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଅଇ. ଏ. ଏସ୍. ପରୀକ୍ଷାଟା ଦେଇ ପାରିଆନ୍ତେ !

ସିକତା ॥ ହାଃ... !

ଜୋସେଫ ॥ ସେ ଯାହା ହେଉ... ଆପଣ ଜୀବନରେ...

ସିକତା ॥ ପୁଣି ଆପଣ କହୁଲେ ?

ଜୋସେଫ ॥ (ଏଇ ଅରକ ମହମୁରୁଧ ହେଲା ଭଳି) ସିକତା !

ସିକତା ॥ ଅନେକ ସ୍ବପନ ଥିଲା ।

ଜୋସେଫ ॥ ରାତି ଆହୁରି ପାହିନ । ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିବା ଏକ ସୁନ୍ଦର ଅନୁଭୂତି ।
ସିକତା ॥ ସତାପ ମତେ ଖାଲି ତେଲ ଲୁଣର ଦୁନିଆଟେ ଛଡ଼ା ଆଉ
କିଛି ଦେଇ ପାରିଲେନି ।

ଜୋସେଫ ॥ ସତାପ ଭାଇ ଖୁବ୍ ଭଲ ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଲଭି ମ୍ୟାରେଜ୍ କରିଛି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଭାରତରେ ବିବାହ ପରେ ପ୍ରେମ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।

ସିକତା ॥ ଆଃ ! ପ୍ରେମ !...

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ ଅବିବାହିତ ହୋଇଥିଲେ କ'ଣ କ୍ଷତି ହୋଇଥାନ୍ତା ?

ସିକତା ॥ କ୍ଳାନ୍ତ ଜୋସେଫ... କ୍ଳାନ୍ତ... ସଫୋକେଶନ୍...

ଜୋସେଫ ॥ ତା'ମାନେ... ଆପଣ ଏ ବିବାହରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହନ୍ତି ?

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଭାବିଥିଲି... ଅମେ ବିବାହ ପରେ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାରର
ଏକ ଦୁର୍ବିସହ ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଡେଇଁ ପୁଣି ହେବୁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ ଟିକିଏ ଧୂଆଧୋଇ ହୋଇ ତାଜା ହେଇ ଆସନ୍ତୁ ।

ସିକତା ॥ ଏ କ୍ଳାନ୍ତ ଦୂର ହେଇଯିବ ?

ଜୋସେଫ ॥ ତା'ପରେ କପେ କର୍ମ ପିଇ ଦେବେ ।

ସିକତା ॥ ଓଃ ! ସିଲ୍ଲ ।

ଜୋସେଫ ॥ ସିଲ୍ଲୀ ?

ସିକତା ॥ ଆଇ ଆମ୍ ସରି । ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବସ ଜୋସେଫ, ମୁଁ
ଏଇକ୍ଷଣି ଆସୁଛି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆସ, ମୁଁ ବି ଟିକିଏ ବାହାରୁ...

ସିକତା ॥ ନା- ନା- (ଭିତରୁ ଆସିଛି ସବୁତ୍) ଏଇତ ସବୁତ୍
ଆସିଲେଣି ।

ସବୁତ୍ ॥ ହାଲେ ! ନମ୍ବର ଓଁନ !

ଜୋସେଫ ॥ ହ୍ୟାଲେ !

ସିକତା ॥ ଜୋସେଫ ମହାପାତ୍ର । ଡେପୁଟି ସେକ୍ରେଟାରୀ ଜାକୋନ୍
ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପୁଅ ।

ସବିତ୍ର ॥ ଏତେ ସବୁରୁ କ'ଣ ମିଳିବ ? ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ନମ୍ବର ଓପାନ୍ ବୋଲି
ଜାଣିଛି ।

ସିକତା ॥ ତମେ ଗପୁଥାଅ, ମୁଁ ଏଇ ମିନିଟିଏ ଭିତରେ ଆସୁଛି ।
[ଭିତରକୁ ଯାଇଛି]

ଜୋସେଫ ॥ ସବିତ୍ର !

ସବିତ୍ର ॥ ସ୍ୱେପ୍ ମାଷ୍ଟର !

ଜୋସେଫ ॥ ବର୍ଷା କାହିଁ ?

ସବିତ୍ର ॥ କମିଶନ୍ ?...

ଜୋସେଫ ॥ ବର୍ଷା କାହିଁ ?

ସବିତ୍ର ॥ କମିଶନ୍ ନ ମିଳିଲେ ଏପଟ୍ ଉତ୍ତର ବନ୍ଦ ।

ଜୋସେଫ ॥ କେତେ ଟଙ୍କା ଦରକାର ?

ସବିତ୍ର ॥ ପୁଅବନ୍ଦ । କପେ ଲାଇଟ୍ କର୍ମ ଏବଂ ଗୋଟାଏ ପ୍ୟାକେଟ୍
ସିଗାରେଟ୍ ।

ଜୋସେଫ ॥ ମଞ୍ଜୁର ।

ସବିତ୍ର ॥ ବର୍ଷା ନାଚ କ୍ଲାସକୁ ଯାଇଛି ।

ଜୋସେଫ ॥ ନାଚ କ୍ଲାସ ଆଉ ବର୍ଷା ?

ସବିତ୍ର ॥ ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ । ଗୋଟାଏ ମୁଦ୍ରା ଦେଖିବ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଆହା ହା । ଆଉ, ବର୍ଷା କେତେବେଳେ ଫେରିବ ?

ସବିତ୍ର ॥ କେତେବେଳେ ଫେରିବ ? ଉମ୍... ସେଇଟାତ କହୁ
ହେବନି !

ଜୋସେଫ ॥ ତା' ମାନେ ?

ସବିତ୍ର ॥ ସାତଟା ବାଜି ପାରେ, ଆଠଟା ବାଜି ପାରେ, ସାଢ଼େ ଆଠଟା
ବାଜିପାରେ, ନ'ଟା ବାଜିପାରେ, ସାଢ଼େ ନ'ଟା ବାଜିପାରେ,
ଦଶଟା ବାଜିପାରେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ରାତିରେ ନ ଆସି ପାରେ ।

ସବିତ୍ ॥ ଓଃ... ନୋ', ନିଶ୍ଚୟ ଫେରିବ । (ଟିକିଏ ପରେ)
ହା ହା-ହା—

ଜୋସେଫ ॥ କ'ଣ ହେଲା ?

ସବିତ୍ ॥ ତମେ ଗୋଟେ ବୋକା ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏ... ?

ସବିତ୍ ॥ ତମର ପିଲାଲିଆମୀ ଯାଇନି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆଜ୍ଞା !

ସବିତ୍ ॥ ନାଚ କ୍ଲାସ କ'ଣ ରାତି ସାରା ହୁଏ ?

ଜୋସେଫ ॥ ହେଲେ କ୍ଷତି କ'ଣ ?

ସବିତ୍ ॥ ହା- ହା- ହା-, ନିହାତି ବୋକା, ଦିନେ ଚାଲି, ମୁଁ ତମକୁ
ନାଚ ଦେଖେଇ ନେବି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆଜ୍ଞା ବର୍ଷା କ'ଣ ଆଗରୁ ନାଚୁଥିଲା— ନା- ଏଇ ଆଗରୁ
କରିଛି ?

ସବିତ୍ ॥ ପିଲାଦିନୁ ଆମେ ବରହମ୍ପୁରରେ ଥିଲାବେଳେ ଗଞ୍ଜାମ କଳା
ପରିଷଦରେ ଶିଖୁଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଇଠି... ରସାନ୍ତ
ମଣ୍ଡପରେ...

ଜୋସେଫ ॥ ଭଲ, ସୁନ୍ଦର ।

ସବିତ୍ ॥ (କିଛି ସମୟ ତା' ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ) କିନ୍ତୁ ତମେ ଏମିତି ରାଗୁଛି
କାହିଁକି ?

ଜୋସେଫ ॥ କାହିଁ, ନାହିଁକି !

ସବିତ୍ ॥ ଆଜ୍ଞା ମାଷ୍ଟର !

ଜୋସେଫ ॥ କ'ଣ ?

ସବିତ୍ ॥ ତମେ ବର୍ଷାକୁ ଭଲ ପାଉଛ ?

ଜୋସେଫ ॥ (କଥା ବୁଲେଇ) ପତା ପତା କେମିତି ଚାଲୁଛି ?

ସବିତ୍ ॥, ଯଥା ପୁଷ୍ପ ତଥା ପରଂ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଅନ୍ତତଃ ବି. ଏ ଟା ପାଶ କର ।

ସବିତ୍ ॥ ଶୁକ୍ଳା ମିଳିବ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଆଗେ ପାଶ୍ଟା କରିସାର...

ସବିତ୍ ॥ ତମେ ଠକ, ମିଛୁଆ ।

ଜୋସେଫ ॥ ତମ ଦେଇ କିଛି ହବନ ଦେଖନ୍ତୁ !

ସବିତ୍ ॥ ମୋ'ଭଲ ଏମନ୍ତ ହଜାର ହଜାର ବି. ଏ. ପାଶ କରୁଛନ୍ତି ।

ଜୋସେଫ ॥ ତମେ ବି' କର ।

ସବିତ୍ ॥ (ରାଗିଲା ଭଳି) କାହିଁକି ?

ଜୋସେଫ ॥ ତା ପରେ ଏମ୍. ଏ. ପଢିବ ।

ସବିତ୍ ॥ ମନେକର ମୁଁ ଏମ୍. ଏ. ପାଶ କଲି ।

ଜୋସେଫ ॥ କୋଉ ସବ୍‌ଜେକ୍ଟରେ ?

ସବିତ୍ ॥ ଉମ୍... ମନେକର... ଝିରୁଜା

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଟା ହିଆମାନଙ୍କ ପାଇଁ ।

ସବିତ୍ ॥ ଓଡ଼ିଆ ।

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଟା ବି'

ସବିତ୍ ॥ ପଲଟିକାଲ୍ ସାଇନ୍ସ୍

ଜୋସେଫ ॥ ଇଏସ୍, ତାପରେ ଆଇ. ଏ ଏସ୍. ! ଆଇ.ଏ.ଏସ୍ ଟା ଦବ ।

ସବିତ୍ ॥ ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ... ତା'ପରେ କରୁଡ଼ି ହେଲ ଏମିତି
ପଢ଼ିବି ଯେ ଗୋଡ଼ ହାତ ଛରୁ ହେଇଯିବ !

ଜୋସେଫ ॥ ତମର ଉଚ୍ଚ ଆଶା ରଖିବା ଉଚିତ ।

ସବିତ୍ ॥ ତମ ବଡ଼ ଘରର ପିଲା ସବୁ ଏମିତି କହନ୍ତି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏବଂ କରନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ମୁଁ ନିଜେ—

ସବିତ୍ ॥ ତମେ ମୋର ଆଦର୍ଶ ହେବ ?

ଜୋସେଫ ॥ କାହିଁକି ? ତମ ଆଖିରେ ମୁଁ କ'ଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ?

ସବିତ୍ ॥ ହଁ, ହେଃ... ହେଃ... ହେଃ...

ଜୋସେଫ ॥ ଫାଳିଲମି ଦେଖଉଚ ? ଦେଖିବ କାନ ମୋଡ଼ ଦେବ ?

ସଂବତ୍ ॥ କାହିଁକି ମୁଁ କି ଦୋଷ କରିଚ ?

ଜୋସେଫ ॥ ବଡ଼ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

ସଂବତ୍ ॥ ଓଃ ! ପିଲାଦିନେ ବାପା ଏକଥା କହୁଥିଲେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ବର୍ତ୍ତମାନ କହୁ ନାହାନ୍ତି ?

ସଂବତ୍ ॥ (ଝରକା ସେ ପଟେ ଦିଶୁଥିବା ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ଓ ତାଙ୍କ ଗୁରୁ ପଟରେ ଘେରି ରହିଥିବା ଧୂମ କୁଡ଼ଳୀକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି)
ସେଇଠି ବସି ମନକୁ ମନ ଗପୁଚି, ବୁଢ଼ା ।

ଜୋସେଫ ॥ ହୁ... ହୁ, ତମର ମୁହଁରେ ଲଜ ସରମ ରହିବା ଉଚିତ୍,
ବାପାଙ୍କୁ ଏମିତି କୁହନ୍ତି ?

ସଂବତ୍ ॥ ମୋଁ କ୍ୟା, କରୁଁ ରାମ ମୁହେଁ ବୁଢ଼ା ମିଲ୍‌ଗୟା...
ମୋଁ... କ୍ୟା...

ଜୋସେଫ ॥ ନନ୍‌ସେନ୍ସ !

ସଂବତ୍ ॥ ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ...

ଜୋସେଫ ॥ ଅଭଦ୍ର ! ମଫ୍‌ସଲ !

ସଂବତ୍ ॥ ଉଚ୍ଚ ହେବା ପାଇଁ ନାହିଁ ଆଶା ମୋର । ହଃ...ହଃ...ହଃ...

ଜୋସେଫ ॥ ମାଷ୍ଟର କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ଝିଅମାନଙ୍କୁ
ହୁଇସିଲ୍ ମାରିଲେ ବଡ଼ ହେଇଯିବ ?

ସଂବତ୍ ॥ ମୋ' ଇଚ୍ଛା । ମୁଁ ହୁଇସିଲ୍ ମାରିବି ।

ଜୋସେଫ ॥ କାହିଁକି ମାରିବ ? ଏମିତି ହୁଇସିଲ୍ ମାରିଲେ ଝିଅଗୁଡ଼ା କ'ଣ
ତମକୁ ପ୍ରେମ କରି ପକେଇବେ ?

ସଂବତ୍ ॥ ମୁଁ କୋଉ ଝିଅକୁ ପ୍ରେମ କରିବାକୁ ଚାହେଁନି ।

ଜୋସେଫ ॥ ତା'ହେଲେ ହୁଇସିଲ୍ ମାର କାହିଁକି ?

ସଂବତ୍ ॥ ସମସ୍ତେ ମାରନ୍ତି ବୋଲି !

ଜୋସେଫ ॥ ସମସ୍ତେ ହୁଇସିଲ୍ ମାରନ୍ତି ବୋଲି ତମେ ମଧ୍ୟ ମାରିବନା
କ'ଣ ?

ସବିତ୍ର ॥ ମାରିବନି ?

ଜୋସେଫ ॥ କାହିଁକି ? ତମେ କଣ ମେଣ୍ଟା ?

ସବିତ୍ର ॥ ଏଇଟା ସ୍ଵାର୍ତ୍ତନେଶ ।

ଜୋସେଫ ॥ ନନ୍ଦେନ୍ଦ୍ର !

ସବିତ୍ର ॥ ମତେ ହୁଇସିଲ୍ ମାରିବା ପାଇଁ ଭଲ ଲାଗେ, ତେଣୁ ମୁଁ ମାରିବି,
ମୋ ଇଚ୍ଛା ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏଗୁଡ଼ା ସବୁ ଅଭଦ୍ରତା, ସଫିଷ୍ଟି କେଶନ୍ ଶିଖ, ଗନ୍ଧାର ରୁହ ।

ସବିତ୍ର ॥ ମଦ ଖାଅ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଟଙ୍କା ଶ୍ଵେଷ୍ଟ କର ।

ଜୋସେଫ ॥ ଗନ୍ଧାର ରହବା ଅର୍ଥ ମଦ ଖାଇବା ନୁହେଁ କି ଶ୍ଵେଷ୍ଟ କରିବା
ନୁହେଁ ।

ସବିତ୍ର ॥ କିନ୍ତୁ ସବୁ ଗନ୍ଧାର ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ସେମାନେ ଶ୍ଵେଷ୍ଟ
ବୋଲି ମୋର ମନେ ହୁଏ । ମୋର ମନେହୁଏ,
ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏମିତି ହୁଇସିଲ୍ ମାରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା
ଅଥଚ କାଳେ କିଏ କ'ଣ କହୁଦେବ ବୋଲି ଡରୁଛନ୍ତି ।

ଜୋସେଫ ॥ ତା' ଅର୍ଥ ତମେ ଜଣେ ନିର୍ଭୀକ ମୁଦକ ?

ସବିତ୍ର ॥ ଏତେ ସବୁ ସଫିଷ୍ଟିକେଟ୍‌ରୁ ମୋ'ର କ'ଣ ମିଳିବ ? ମୋ'ର
ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ମୁଁ ସେୟା କରେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଶ୍ଵଇଲ୍‌ଡ୍‌ନେଶ୍ । ତମର ବୟସ କେତେ ?

ସବିତ୍ର ॥ ବାଇଶି ।

ଜୋସେଫ ॥ ବାଇଶି ବର୍ଷରେ ବିଦେଶରେ ଲୋକେ ନୋବେଲ୍ ପୁରସ୍କାର
ପାଉଛନ୍ତି ।

ସବିତ୍ର ॥ ସେଇଥି ପାଇଁ ମୁଁ ଭାବିବି ବିଦେଶ ଚାଲିଯିବି ।

ଜୋସେଫ ॥ କ'ଣ ମାଷ୍ଟର୍ କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ ଛକରୁ ହୁଇସିଲ୍ ମାରି ମାରି ?

ସବିତ୍ର ॥ ସେଇଥି ପାଇଁ ମୁଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏକା ଏକା ଚିନ୍ତା କରୁଛ ନା— ସାଙ୍ଗରେ କାହାକୁ ନେଇ
ଚିନ୍ତା କରୁଛ ?

॥ ଶୋହଲ ॥

ସବିତ୍ ॥ ମୋର ସାଙ୍ଗ ଅରୁଣ ।
 ଜୋସେଫ ॥ ସେ ବି ତମ ଭଳି ଜଣେ ମହାପୁରୁଷ ହୋଇଥିବେ ?
 ସବିତ୍ ॥ ହଁ, ଓଡ଼ିଶାଟା ଆଉ ଭଲ ଲାଗୁନି ।
 ଜୋସେଫ ॥ କୋଉ ବିଦେଶକୁ ଯିବ ?
 ସବିତ୍ ॥ ବମ୍ବେ ।
 ଜୋସେଫ ॥ ବମ୍ବେଟା ତମ ପାଇଁ ବିଦେଶ ?
 ସବିତ୍ ॥ ହଁ ।
 ଜୋସେଫ ॥ ଫିଲ୍ମ ଦୂରକୁ ଦୂର ?
 ସବିତ୍ ॥ ହଁ ।
 ଜୋସେଫ ॥ ପ୍ରୋଫୁସରଙ୍କ ବାସନ ମାନିବ ?
 ସବିତ୍ ॥ ଓଡ଼ିଶାରେ ରହୁବା ଅପେକ୍ଷା ବମ୍ବେରେ ବାସନ ମାନିବା
 ଭଲ ।
 ଜୋସେଫ ॥ ଖୁବ୍ ଭଲ ହେବ, ତୁମେ ସେୟା କର ।
 ସବିତ୍ ॥ ହଁ ।

[କିଛି ସମୟ ନୀରବତା, ସବିତ୍ ନଖ
 ଚୋବାଇବା ଆରମ୍ଭ କରୁଛି...]

ଜୋସେଫ ॥ ନାଷ୍ଟି !
 ସବିତ୍ ॥ ଔ ?
 ଜୋସେଫ ॥ ନାଷ୍ଟି ! ନାଷ୍ଟି ବୟା ।
 ସବିତ୍ ॥ କିଏ ? ମୁଁ ?
 ଜୋସେଫ ॥ ନଖ ଚୁଡ଼େ ଚୋବାଉଛ ? ବାଇଶ ବର୍ଷର ସ୍ତ୍ରୀର ମ୍ୟାନ ?
 ସବିତ୍ ॥ ହୋଃ... ହୋଃ...
 ଜୋସେଫ ॥ ବିହେବ୍ ଲଜକ୍ ଏ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ !
 ସବିତ୍ ॥ ହାଃ... ହାଃ...
 ଜୋସେଫ ॥ ନନ୍‌ସେନ୍ସ !
 ସବିତ୍ ॥ ହୁଃ... ହୁଃ... ହୁଃ...
 ଜୋସେଫ ॥ (ରାଗି ଯାଇ) ମୁଁ ଚାଲିଲି, ବର୍ଷା ଆସିଲେ କହୁଦେବ ।

॥ ସତର ॥

ସବିତ୍ ॥ (ଅଟକେଇ) ହା...ହା କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ମାଷ୍ଟର ? ମୋ
କମିଶନ୍‌ଟି ?

ଜୋସେଫ ॥ (ରାଗି ଯାଇ) କ'ଣ ମୁଁ ହୋଟେଲ୍ ଖୋଲିବି ଯେ ତମକୁ
ରୁ'କିପେ ମାଗଣାରେ ଦେବି ? ନା ପାନ ଦୋକାନୀ ବୋଲି
ଭାବିଲି ?

ସବିତ୍ ॥ ତମେ 'ନମ୍ବର ଡ୍ରାନ୍' ବୋଲି ଭାବିବି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଯାହା ଭାବିବି ଭାବିଥା'— [ଯାଉଥିଲେ...]

ସବିତ୍ ॥ ମାଷ୍ଟର ?

ଜୋସେଫ ॥ କ'ଣ ?

ସବିତ୍ ॥ ତମେ ସତରେ ବର୍ଷାକୁ ଭଲ ପାଅ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଭଲ ପାଉନି ଯେ ଆଉ କ'ଣ ଖରାପ ପାଉଛି ?

ସବିତ୍ ॥ ନା, ମାନେ... (ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ହେଇ) ପ୍ରେମ କରୁଛ ?

ଜୋସେଫ ॥ ହଁ ।

ସବିତ୍ ॥ କେମିତି ପ୍ରେମ କଲ ?

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଗୁଡ଼ାକ ଏଇକ୍ଷଣି କହୁବାକୁ ହେବନା କ'ଣ ?

ସବିତ୍ ॥ ପ୍ରଥମେ ବର୍ଷାକୁ କୋଉଠି ଦେଖିଲ ?

ଜୋସେଫ ॥ କ୍ଲାସ୍‌ରେ, ପି. ସୁ ପଢୁଥିଲି ।

ସବିତ୍ ॥ ତା'ପରେ କୋଉଠି ଦେଖିଲ ?

ଜୋସେଫ ॥ ରସ୍ତାରେ ।

ସବିତ୍ ॥ (ଖୁସି ହେଇ) ନାଇସ୍, ହୁଇସିଲ୍ ମାରିଲ ?

ଜୋସେଫ ॥ ନା ।

ସବିତ୍ ॥ ଆଉ କଣ କଲ ?

ଜୋସେଫ ॥ ସେ ଗୁଡ଼ାକ ତମକୁ କହୁବା କଥା ନୁହେ ।

ସବିତ୍ ॥ ତଥାପି...

ଜୋସେଫ ॥ ଶୁଣିଲେ ମୁଁ ଶ୍ରୀ ଗରମ ହେଇଯିବି !

ସଂବିତ୍ ॥ ତମର ମୁଟର ଥିଲା ?

ଜୋସେଫ ॥ ହଁ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ସେଇଠୁ ବର୍ଷାକୁ ପଛରେ ବସେଇ ପାହାଡ଼ ଗ୍ରାସ୍ତାରେ ତ
ଯାଇଥିବ...ମାନେ...ନନ୍ଦନ କାନନ ଗ୍ରାସ୍ତାରେ । ଦୁଇପଟେ
ଫୁଲଗଛ ଜଂଦଗୀ ଏକ ସଫର୍ ହେ ପୁହାନା...

ଜୋସେଫ ॥ ଫୁଲ ଗଛରେ ଫୁଲ, ଅଜସ୍ର ।

ସଂବିତ୍ ॥ ଫୁଲ ପାଖରେ ଗୋଟେ ଗୋଟେ ପ୍ରଜାପତି ।

ଜୋସେଫ ॥ ବେଳେ ବେଳେ ହଳଦା ବସନ୍ତ ପକ୍ଷୀଟିଏ...

ସଂବିତ୍ ॥ (ଉସାହତ ହୋଇ) ଓ... ସୋ' ନାଲିସୁ, ଦ୍ଵୈତ କଣ୍ଠରେ
ଗୀତ ଗାଇଲ ?

ଜୋସେଫ ॥ ମତେ ଗୀତ ଗାଇ ଆସେନି ।

ସଂବିତ୍ ॥ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ ଆସେନା ?

ଜୋସେଫ ॥ ହୁଇସିଲ୍ ମାରୁ ଆସେନା ।

ସଂବିତ୍ ॥ ତା'ହେଲେ ହୁରେଇନ୍ ଗାଇଥିବ ?

ଜୋସେଫ ॥ (ନ ଚୁହ) ହୁରେଇନ୍?...ମାନେ...

ସଂବିତ୍ ॥ ତା'ପରେ ନନ୍ଦନ କାନନରେ ବୋଟିଂ କଲି?

ଜୋସେଫ ॥ ଥରେ ଅଧେ କରିଥିବୁ ।

ସଂବିତ୍ ॥ କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଷା ମତେ କହିନିତ ! ଅଛି ଆସୁ ସିଏ...

ଜୋସେଫ ॥ ଏଗୁଡ଼ା କୁହା ଯାଏନି ।

ସଂବିତ୍ ॥ ତା'ପରେ କୋଉଠି ଦେଖା ହେଇଥିଲା ?

ଜୋସେଫ ॥ ନା, ଭୁଲି କହିଲି, ତା ପୂର୍ବରୁ 'ଲେଟର୍' ଦେଇଥିଲି,
ଲଭ୍ ଲେଟର୍ ।

ସଂବିତ୍ ॥ (ବିରକ୍ତ ହୋଇ) ଓ... ନୋ'... ଏଇଟାତ ଭବନେଶ୍ଵର
ସ୍ଥାଇଲ୍ !

ଜୋସେଫ ॥ ଜନ୍ମ ଏ ଘଟଣା ଭବନେଶ୍ଵରର ଯେ...

॥ ଉଣେଇଶି ॥

ସବିତ୍ ॥ ଓ ? ଆଜ୍ଞା, ତା'ପରେ କୋଉଠି ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ?
 ଜୋସେଫ ॥ ଟାଉନ୍ ବସ୍ରେ ।
 ସବିତ୍ ॥ ଇଂପସିବଲ୍ ।
 ଜୋସେଫ ॥ କାହିଁକି ?
 ସବିତ୍ ॥ ତମ କାହାଣୀ ଅନ୍ୟାତୁରାଲ !
 ଜୋସେଫ ॥ ନା ।
 ସବିତ୍ ॥ ତମେ ମିଛ କହୁଛ ।
 ଜୋସେଫ ॥ ଇଂପସିବଲ୍ । ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ଟାଉନ୍ ବସ୍ରେ ତାକୁ ମିଶୁଥିଲି ।
 ସବିତ୍ ॥ କିନ୍ତୁ ଏଇଟା ଟ୍ରେନ୍ ହେବାର ଥିଲା ।
 ଜୋସେଫ ॥ କାହିଁକି ?
 ସବିତ୍ ॥ କୌଣସି ଫିଲ୍ମରେ ଟାଉନ୍ ବସ୍ରେ ପ୍ରେମ ହେଇନି ।
 ଜୋସେଫ ॥ ବଡ଼ ଭୁଲଟି ଚିନ୍ତା ତମର ଦେଖୁଛ । ତମେ ଯୁଦ୍ଧ ଭିତରେ
 ଗୋଟାଏ ଫିଲ୍ମ କଥା ଶୁଣୁଥିଲ ?
 ସବିତ୍ ॥ ପ୍ରେମ ମାନେ ତ ଫିଲ୍ମ । ବମ୍ବେ ଟାଇପ୍ !
 ଜୋସେଫ ॥ ନାବାଳକ ଭଳି ହୁଅନା, ତମକୁ ବାଇଶି ବର୍ଷ ହେଲଣି ।
 ସବିତ୍ ॥ ନାବାଳକ, ଶୈଶବ, ଏଇଟାକୁ 'ଶୈଶବ' କହନ୍ତି ପର !
 ଜୋସେଫ ॥ ଶିଶୁ ଅବସ୍ଥା ।
 ସବିତ୍ ॥ ନା- ନା, ଶୈଶବ ।
 ଜୋସେଫ ॥ ହଉ, ତମ କଥା ରହୁଲା ।
 ସବିତ୍ ॥ ଶିଶୁ ଓ ଶୈଶବ ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ କ'ଣ ?
 ଜୋସେଫ ॥ ଗୋଟାଏ ବିଶେଷ୍ୟ ଓ ଗୋଟାଏ ବିଶେଷଣ ।
 ସବିତ୍ ॥ ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ...
 ଜୋସେଫ ॥ କ'ଣ ହେଲା ?
 ସବିତ୍ ॥ କୋଉଟା ବିଶେଷ୍ୟ ଆଉ କୋଉଟା ବିଶେଷଣ ?
 ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଥିରୁ ତମର କ'ଣ ଗଲା ?

॥ କୋଉଟା ॥

ସବିତ୍ ॥ ହୃ... ହୃ... ହୃ...

ଜୋସେଫ ॥ ବ. ଏ. ପଢ଼ିଲିଣି । ଲଜ ମାଉଜୁ ? ବିଶେଷ୍ୟ, ବିଶେଷଣ
ହଉଚ ?

ସବିତ୍ ॥ ତମେ ଆଇ. ଏ. ଏସ୍. ଦେଇଚ ପରା ?

ଜୋସେଫ ॥ ତା' ଅର୍ଥ ମୁଁ ତୁମକୁ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ ପଢ଼େଇବି ?

ସବିତ୍ ॥ ହଉ, ଭଲ, ତମ ଫଟାଣି ଜଣା ପଡ଼ିଲ । ଉଠ ।

ଜୋସେଫ ॥ ବର୍ଷା ଏଇକ୍ଷଣି ଆସିଯିବ ବୋଧହୁଏ !

ସବିତ୍ ॥ ଓ ! ସିଏତ ତାର ଆସିବ, ତମେ ଏମିତି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ
ପଡ଼ୁଚ କାହିଁକି ?

ଜୋସେଫ ॥ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବନି ? ଏଇଠି କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍ ହେଲ ଅପେକ୍ଷା
କରିଚ !

ସବିତ୍ ॥ ଅପେକ୍ଷା କରିଚ କୋଉଠି ? ଗୁରୁଜଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଗପୁଥିଲ
ଆଉ ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ଗପୁଥିଲ !

ଜୋସେଫ ॥ ଏବଂ ବୋର୍ ହଉଥିଲ ।

ସବିତ୍ ॥ ବେଶ୍, ଭଲ, ସିଗାରେଟ୍ ପିଇ ଆସିବା, ଏଇ ଆଗ ଛକନ୍ତର ।

ଜୋସେଫ ॥ ଭଲ ।

[ଦୁହେଁ ଯାଇଛନ୍ତି । ମଞ୍ଚ କିଛି ସମୟ
ପାଇଁ ଖାଲି । ସୀତାର୍ରେ ଏକ ଆଳାପ
ଦିଆ ଯାଇପାରେ । ଲମ୍ବ ଦ୍ରୁତ ହେବା
ଆବଶ୍ୟକ । ସୀତାର୍ ଅଗ୍ରବରେ
ମେଣ୍ଟୋଲିନ୍ କମ୍ପା ଗୀଟାର୍ରେ ମଧ୍ୟ
କାମ ଚଳାଇ ଦିଆ ଯାଇପାରେ ।

ମଞ୍ଚର ଆଲୋକରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘନୀ-
ଭୂତ ହୋଇ ଆସିବାର ଲଫ୍ଟେଲ୍ ।
ଆଲୋକ ସଙ୍ଗେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରି
ଆବହୁ ସଙ୍ଗୀତ ଟ୍ୟୁନିଂ ହେବ । ମୋଟ
ଉପରେ ନାଟକର ସ୍ୱର ପରିବର୍ତ୍ତନ
ପାଇଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସିକତା କପେ କଫି
ଧରି ପିଇ ପିଇ ଆସିବୁ ।]

॥ ଏକୋଇଶି ॥

ସୀତାନାଥ ॥ (ଭିତରୁ) ବୋହୂ !

ସିକତା ॥ (କେବଳ ଚୁପ୍‌ସ୍ଥିତି)

ସୀତାନାଥ ॥ ବୋହୂ !

ସିକତା ॥ କ'ଣ ?

ସୀତାନାଥ ॥ ରୁଟି ହେଇଗଲା ?

ସିକତା ॥ ଏଇ ସଞ୍ଜବେଳଟାରୁ ?

ସୀତାନାଥ ॥ ନାହିଁ ରେପେଇ ଘରୁ କ'ଣ ଗୋଟାଏ ବାସୁଥିଲା ଯେ...

ସିକତା ॥ ସେଇଟା କଫି ।

ସୀତାନାଥ ॥ ଓ... (ଟିକିଏ ନୀରବତା) ହଉ, କପେ କଫି ଦେଇ ଯା'ତ !

ସିକତା ॥ କଫି ଅଉ ନାହିଁ, ଦୁଧ କମ୍ ଥିଲା !

ସୀତାନାଥ ॥ ଆଜ୍ଞା ହଉ, ତୁ' ଏମିତି ପାଟି କରନା ହିଅ ।

ସିକତା ॥ ହଁ, ମୋ' ପାଟିଟାତ ଏ ଘରକୁ ବଡ଼ ହେଇଛି !

ସୀତାନାଥ ॥ ବଡ଼ ଭୋକ ହେଉଥିଲା ବୋଲି...

ସିକତା ॥ ଘରେ ବସି ବସି କେମିତି ଏତେ ଭୋକ ହେଉଛି କେଜାଣି !
(ନୀରବତା, ଟିକିଏ ପରେ)

ସୀତାନାଥ ॥ ସଂଜାପ ଫେରୁଲଣି ?

ସିକତା ॥ ନା ।

ସୀତାନାଥ ॥ କେତେଟା ବାଜିଲଣି ?

ସିକତା ॥ (ସ୍ୱପ୍ନାବସ୍ଥାରେ) ଛ'ଟା ପନ୍ଦର ।

[କହୁ କହୁ ସିକତା ଘର ଭିତରକୁ
ଯାଇଛି । ପଛେ ପଛେ ସୀତାନାଥ ।
ମଞ୍ଚପୁଣି ଖାଲି, କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ
ବାହାରୁ ଆସିଛନ୍ତି ବର୍ଷା ଓ ପ୍ରେମଦଉ ।
ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘର
ଭିତରର ନିର୍ଜନତା ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି ଏକ
ଉଜ୍ଜଳ ହସ ଭିତରେ ।

ପୁରୁଷ ବାଜୁଥିବା ସୀତାରୁ
ସେଇ ଦ୍ରୁତ ଲୟରୁ ପୁଣି ଥରେ ବଜାଇ
ଦିଆ ଯାଇପାରେ ।]

ବର୍ଷା ॥ (ନିଜକୁ ପ୍ରାୟ ସୋଫା ଉପରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ)
ଓଁ ! ମାଈ ଗଡ଼ !

(ପୁଣି ବେଦମ୍ ହୋଇ ହସିବାରେ ଲାଗିଲେ)

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ଏତେ ହସକୁଣ୍ଠା ବୋଲି ଜାଣି ନ ଥିଲି ।

ବର୍ଷା ॥ (ସେମିତି ହସି ହସି) ରାତ୍ରୀ ସାରା ତମେ ମତେ କୁରୁକୁରୁ
କରୁଥିଲି ଯେ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଓଁ ! ବର୍ଷା । ତମେ ଟିକିଏ ଆସ୍ତେ କୁହ । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଘର ଭିତରେ ।

ବର୍ଷା ॥ ବାପ୍ରେ ବାପ୍ ; ଆଉ କେବେ ତମ କାର୍ରେ ବସିବନି !...
ଦିହ ସାରା ଶୀତେଇ ଯାଉଛି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତମକୁ ତ କୁରୁକୁରୁ କରନ୍ତି !

ବର୍ଷା ॥ ଆଉ କ'ଣ କରୁଥିଲି ଯେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କୁହ, ମୁଁ କ'ଣ କରୁଥିଲି !

ବର୍ଷା ॥ ସତେଜ ବଡ଼ ଗୋଟାଏ ଜ୍ୟୋତିଷ ଭଳି ମୋ' ହାତ
ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମ ପାପୁଲିଟା ସତରେ ଚମତ୍କାର ।

ବର୍ଷା ॥ ଏତେ ସମୟ କ'ଣ ଦେଖୁଥିଲି ଯେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଦେଖୁଥିଲି... ତମେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନା ସରସ୍ୱତୀ ।

ବର୍ଷା ॥ ଫୁଃ ! ତମେ ଜମାରୁ ମୋ' ହାତ ଦେଖୁ ନଥିଲି !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆଉ କ'ଣ କରୁଥିଲି ?

ବର୍ଷା ॥ ଡ୍ରାଇଭ୍ କରୁଥିଲି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଡ୍ରାଇଭ୍ କରି କରି ମୁଁ ହାତ ଦେଖି ପାରେ ।

ବର୍ଷା ॥ ନୋ, ଆଇ ବେଟ୍ । ରହୁଲ ବାଜି ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବାଜି ପକେଇବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନ । ମୁଁ ଏକ୍ସ୍ ପାର୍ଟି ଡ୍ରାଇଭର୍ ।

ବର୍ଷା ॥ ପରୀକ୍ଷା କାହାକୁ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏ କଥାଗୁଡ଼ା କାହାରିକୁ ପଚରା ଯାଏନି !

॥ ଭେଲଗି ॥

ବର୍ଷା ॥ ଭାଇ... ଭାଇ... (ପଛକୁ ଚାହିଁ) ଭାଇ ବୋଧହୁଏ କୁଆଡ଼େ
ଯାଇଛି । ଆସିଲେ ତାକୁ ପଚାରିବା ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କେତେଟା ଭାଇ ?

ବର୍ଷା ॥ ଦୁ'ଟା !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କ'ଣ ସବୁ କରୁଛନ୍ତି ?

ବର୍ଷା ॥ ଜଣେ ସେହେଟାଗ୍ରାଏଟ୍‌ରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବମ୍ବେ ଯିବା
ଅପେକ୍ଷାରେ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବମ୍ବେ କାହିଁକି ଯିବ ?

ବର୍ଷା ॥ ଫିଲ୍‌ମରେ ପାର୍ଟି କରିବ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ଟିକିଏ ପରିଚୟ କରେଇ ଦେବ ?

ବର୍ଷା ॥ ନିଶ୍ଚୟ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (ଟିକିଏ ପରେ) ଆଉ ହସ୍ତ ମାଡ଼ୁନି ?

ବର୍ଷା ॥ ନା, ମୁଁ ଠିକ୍ ହୋଇଗଲି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆଜ୍ଞା !

ବର୍ଷା ॥ ହଁ । (ଟିକିଏ ରହି) ମତେ ଗୋଟାଏ କାହାଣୀ କୁହ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କି କାହାଣୀ ?

ବର୍ଷା ॥ ଦୁଃଖ କାହାଣୀ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଟ୍ରାଜେଡ଼ି ?

ବର୍ଷା ॥ ଭୟଙ୍କର ଟ୍ରାଜେଡ଼ି !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (କିଛି ସମୟ ବର୍ଷାକୁ ଚାହିଁ) ଆଜ୍ଞା ବର୍ଷା ! ତମ ସାଙ୍ଗରେ
ପରିଚୟ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ମାସ ହୋଇଗଲା, ନାହିଁ ?

ବର୍ଷା ॥ ଓଃ ! ନୋ, ଏଇଟା ଟ୍ରାଜିକ୍ କାହାଣୀ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କିନ୍ତୁ ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା ହୋଇ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଢ଼ ମାସ
ହୋଇଛି ?

ବର୍ଷା ॥ ହଁ, ସେଇଠୁ କ'ଣ ହେଲା ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏଇ ଦେଉ ମାସ ଭିତରେ ମୁଁ ତମକୁ ଭଲ ପାଇ ବସାଇବି ।

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ ବି ତମକୁ କମ୍ ଭଲ ପାଇନି !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମକୁ ଭଲ ପାଇ ମୁଁ ମୋର କଂପ୍ତାକ୍ଷର ଗୁଡ଼ି ଦେଲିଣି ।

ବର୍ଷା ॥ ତମକୁ ଭଲ ପାଇ ମୁଁ ଜୋସେଫକୁ ଗୁଡ଼ି ଦେଇଛି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମକୁ ଭଲ ପାଇ ମୁଁ ପ୍ରଭୁ ଯୀଶୁଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ିଦେଲି ।

ବର୍ଷା ॥ ତମକୁ ଭଲ ପାଇ ମୁଁ ମୋର ନାଚ, ଗୀତ ଗୁଡ଼ି ଦେବାକୁ ଯାଉଛି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ବିଶ୍ୱାସ କର ବର୍ଷା ! ତମକୁ ଭଲ ପାଇ ମୁଁ ମୋର ରେଜାକୁଲ୍ ମାନଙ୍କୁ ବିଦା କରଦେବା ପାଇଁ ବସିଛି ।

ବର୍ଷା ॥ ଆଉ, ଆଉ, ଏତେ ଭଲ ପାଇଲେ ପୁଣି ବୋରୁ ହେଉଯିବା ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତା'ହେଲେ ଏତିକିରେ ଆଉ ।

ବର୍ଷା ॥ ତା'ହେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ କରାଯିବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମ ହାତ ଦେଖିବା ଆସ ।

ବର୍ଷା ॥ ଓଃ ! ନୋ ! ପୁଣି ମତେ ତମେ ହସେଇବ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କିନ୍ତୁ ହାତ ଦେଖିବା ସହଜ ହସିବାର କୌଣସି ସମ୍ଭବ ନାହିଁ ।

ବର୍ଷା ॥ କାହିଁକି ନାହିଁ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ଏମିତି ହସିଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ଆମକୁ ଦେଖି ହସିବେ !

ବର୍ଷା ॥ ସ୍ୱେସ୍, ମୁଁ ଜାଣେ,

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କ'ଣ ଜାଣ ?

ବର୍ଷା ॥ ଭାଇ ଆଉ ଭଉଜି ଆଗେ ଏମିତି ହସୁଥିଲେ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏସ୍ତା ରୁହିଲ ?

ବର୍ଷା ॥ ଏବଂ ମୁଁ କ'ଣ ହେଲା ବୋଲି ପଚାରିଲେ କେହି କହନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବର୍ଷା !

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସେ କୌଣସି ହସ କଥାଟେ ଶୁଣିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
କହିଦିଏ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କିନ୍ତୁ ତମେ ଯୋଉ ହସ କଥା କହୁଛ, ସେ ଗୁଡ଼ା ଖରାପ,
ଅଭଦ୍ର କଥା । ଅମରଲି ବଡ଼ ଲୋକମାନେ ସେ ଗୁଡ଼ା ଶୁଣି
ହସନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ବର୍ଷା ॥ ଆମେ ନ ହସିଲେ ନାହିଁ, କିଏ ହେଲେ ଜଣେ ହସୁଥିବ ତ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ସେମାନେ ମାଙ୍କଡ଼, ବାଘ, ସାପ, ପ୍ରେମ ଏକ ପବନ ଜିନିଷ
ବୋଲି ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।

ବର୍ଷା ॥ ଓ !!.....

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ତ ପିଲାଦିନର ସେ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ ସବୁ ପଢ଼ିଥିବ ?

ବର୍ଷା ॥ ବର ଆଉ ବଲୁଆ କଥା ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ...

ବର୍ଷା ॥ (ରାଗିଯାଇ) ହସୁଛ କ'ଣ ମ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହାଃ...ହାଃ...ହାଃ...ହାଃ...

ବର୍ଷା ॥ ସେମିତି ହେଲେ ତମ ସାଙ୍ଗରେ ମୋର କଟି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମର ପିଲାଳିଆମୀ ଆହୁର ଯାଇନି ।

ବର୍ଷା ॥ କାହିଁକି ମ ? ମୁଁ କ'ଣ ଏମିତି କୁଆଟେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କେଦାର ଗୌରା କାହାଣୀ ପଢ଼ିଛ ?

ବର୍ଷା ॥ ଦୁଃଖ କାହାଣୀଟେ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ଦୁଃଖ କାହାଣୀ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲ ?

ବର୍ଷା ॥ ମତେ ସେ କାହାଣୀଟା ପଢ଼ିଲେ ରାଗ ମାଡ଼େ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କିନ୍ତୁ ସେଇଟା ଟ୍ରାଜିକ୍ !

ବର୍ଷା ॥ କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ଦି'ଜଣଙ୍କର ଏମିତି ମରବା ପାଇଁ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ସେମିତି ପ୍ରାଣବଳି ଦେବାରେ ପ୍ରେମର ପରାଜୟ ।

ବର୍ଷା ॥ ହାଃ...ହାଃ...ହାଃ...

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହସିଲ ?

ବର୍ଷା ॥ ତମେ କହଲେ ଆମ କଲେଜର ଏମ୍. ଆଇ. ଏଲ୍. ସାର୍
କହଲ ଭଲ ଲାଗୁଛି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ନନ୍ସେନ୍ସ !

ବର୍ଷା ॥ ତମ ପୁଅକୁ ସବୁ ସ୍ୱାର୍ଥପର ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କିଏ କହୁଥିଲା ?

ବର୍ଷା ॥ କିଏ କାହିଁକି କହୁବ ମ ? ମୁଁ କ'ଣ ପୁଅ ମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି
ପାରିଲ ଭଲ ବଡ଼ ହେଇନ କ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ନା, ସେ କଥା ନୁହେଁ ଯେ... ତେବେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟାଟା ନିଶ୍ଚୟ
ତମ କଲେଜର କିଏ ଦେଇଥିବ !

ବର୍ଷା ॥ ଦେଇ ଥାଇପାରେ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ମୁଁ ସେ କଥା କହୁଛି ।

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ କହୁଥିଲ ତମେ ସ୍ୱାର୍ଥପର ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କାହିଁକି ? କେମିତି ?

ବର୍ଷା ॥ ତମେ ଯାହା କହୁଛ ସବୁ ଠିକ୍; ଅଥଚ ମୁଁ କହଲେ ପିଲାଆ
ହେଇ ଯାଉଛି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଓଃ ! ଏଇକଥା ? ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି...

ବର୍ଷା ॥ କ'ଣ ଭାବୁଥିଲ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ନା... ମାନେ... କିଛି ନୁହ ।

ବର୍ଷା ॥ ତମେ ମିଛ କହୁଛ । ମିଛୁଆ ମାନଙ୍କ କାନ ମୋଡ଼ା ଯାଏ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏ ! ତମେ ମୋ' କାନ ମୋଡ଼ିବ ନା କ'ଣ ?

ବର୍ଷା ॥ ନା, କାରଣ ତମେ ବଡ଼ ହେଇଗଲଣି । ପିଲାଦିନେ ଭଲ
ମୋର କାନ ମୋଡ଼ି ଦେଉଥିଲ । ଏବେ ଆଉ ମୋଡ଼ୁନ ।
କାରଣ ମୁଁ ବଡ଼ ହେଇ ଯାଇଛି ।

॥ ସୁତେଇଣି ॥

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଯତେ ?

ବର୍ଷ । ॥ ହଁ,

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏଣିକି ତା'ହେଲେ ତମେ ଯାହା କହୁଛ ସବୁ ସତ ବୋଲି
ଭାବିବା । (ହସିଲ) ମୁଁ ଜାହାହେଲେ ଅସୁଚି ।

ବର୍ଷ । ॥ ଆଜି ନୂଆ କରି ଆସିବ, ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଚାଲିଯିବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ପୁଣି ଦିନେ ଆସିବ ।

ବର୍ଷ । ॥ ପୁଣି କେବେ ଆସିବ ଯେ ? ଏତେ ଦିନ ହେଲା ତା'କି ଡାକି-
ତ ଖେଳରେ ଆଜି ଆସିବ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଘରକୁ ଆସିଗଲେ କ'ଣ ସ୍ନେହ ବେଶୀ ବଢ଼ିଯାଏ ?

ବର୍ଷ । ॥ ନାହିଁ ଯେ... ! ତମେ ପାଖରେ ଥିଲେ ଭଲ ଲାଗେ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଘରେ କାହାରିକୁ ଦେଖୁନି ଯେ... ?

ବର୍ଷ । ॥ ଘରେ ଆଉ କିଏ କି ? ବାପା ତ ଅଥବା ହେଇ ଗଲେଣି,
ପାରିଲିସିଏ । ବାଡ଼ି ଖଣ୍ଡେ ଧରି ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ଚାଲିଲୁ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବାପା କୋଉଠି ?

ବର୍ଷ । ॥ (ଝରକା ପଛପଟକୁ ହାତ ଦେଖାଇଲୁ)

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ସେଇଠି ? ଘରର ପଛ ପଟଟାରେ ସେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ବର୍ଷ । ॥ ତାଙ୍କୁ ସେଇ ପଛ ବାଉଁଶଟା ଭଲ ଲାଗେ । ମୁଁ ପହଞ୍ଚିଲେ
କୁହନ୍ତି 'ବୁଢ଼ା ହେଲଣି, ଏଣିକି ପଛ ଘରଟି ହିଁ ମୋ' ପାଇଁ
ଉପଯୁକ୍ତ । ତମେ ସବୁ ଯିଲା, ଆଗ ଘରେ ରହୁ ନଜା କର ।'

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଇଣ୍ଟେରେଷ୍ଟିଂ ।

ବର୍ଷ । ॥ ବାପାଙ୍କ ରିଟାୟାରମେଣ୍ଟ୍ ପରେ ଆମେ ସବୁ ଭାଇଙ୍କ ପାଖରେ
ରହୁଛୁ । ସଂତାପ ଭାଇ, ତମେତ ଭଉଜୁକୁ ଦେଖିଛୁ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ସିକତା !

ବର୍ଷ । ॥ ହଁ, ସତାପ ଭାଇ ଆଉ ସବୁ ଭାଇଙ୍କୁ ଦେଖିନା ପରା ! ଟିକିଏ
ବସିଯାଅ, ସେମାନେ ଆସିବା ପ୍ରେମସ୍ତ ହେଇ ଗଲଣି !

॥ ଅଠେଇଶ ॥

ପ୍ରେମଦାସ ॥ ସିକତା !

ବର୍ଷ । ॥ ହଁ, ସତାପ ଭାଇ ଆଉ ସବୁଜ୍ ଭାଇକୁ ଦେଖିନା ପରା !
ଟିକିଏ ବସିଯାଅ । ସେମାନେ ଆସିବା ସମୟ ହେଇ ଗଲାଣି !

ପ୍ରେମଦାସ ॥ ମତେ ଦେଖି ସିଏ କିନ୍ତୁ ଭାବିବେ ନାହିଁ ତ ?

ବର୍ଷ । ॥ ନା- ନା, ମୋଟେ ନୁହେ ।

ପ୍ରେମଦାସ ॥ ତମେ ଆମ ବାହାଘର ବିଷୟରେ କିନ୍ତୁ ଇଚ୍ଛା କରେଇ ?

ବର୍ଷ । ॥ ନା, ବାପା ଜାଣନ୍ତି, ଝିଅର ବୟସ ହେଇଛି ଯେତେବେଳେ
ବର ଯୋଗାଡ଼ କରିବା ଦାୟିତ୍ବ ତାର ଅଛି ।

ପ୍ରେମଦାସ ॥ ତମର ବୟସ ହେଇ ଗଲାଣି ତା'ହେଲେ ?

ବର୍ଷ । ॥ ଓ... ପୁଣି ତମେ ଜୋକ୍ କଲ ! (ଅଳି କଲ୍ ଭଳି) ସେମିତି
ହେଲେ...

ପ୍ରେମଦାସ ॥ କଟି ? ଏୟାତ ? ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ...

ବର୍ଷ । ॥ ଫାକିଲ ହେଉଛ ? ଦଣ୍ଡ ପାଇବ ।

ପ୍ରେମଦାସ ॥ କି ଦଣ୍ଡ ? ବନ୍ଦା ହାକିର୍... ।

ବର୍ଷ । ॥ (ହସି ହସି) ପିଲାଦିନେ ସ୍କୁଲକୁ ଯିବନି ବୋଲି ଥରେ ଘରେ
ପାଟି ଚୁଣ୍ଡ କଲି ବୋଲି ବାପା ମୋ' ମୁଣ୍ଡରେ ବୋଝେ
କୋଇଲା ନଦି ଦେଇ ବାଡ଼ି ପଟେ ଠିଆ କରେଇ
ଦେଇଥିଲେ । ଦିନ ସାରା ସେମିତି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲି ଆଉ
କାନ୍ଦଲି । ରାତି ସେମିତି ହେଲା— ମତେ ଭାବିବା ଡର
ମାଡ଼ିଲା ।

ପ୍ରେମଦାସ ॥ ଅନ୍ଧାରକୁ ତମେ ଡର ବୋଧେ !

ବର୍ଷ । ॥ ଆଜିକାଲି ଆଉ ଅନ୍ଧାରକୁ ମୁଁ ଜମା ଡରୁନି, ବଡ଼ ହେଇ
ଗଲାଣି କିନା !

ପ୍ରେମଦାସ ॥ ଓ ! ଆଉ ସି । ବଡ଼ ହେଇଗଲେ ଅନ୍ଧାରକୁ ଆଉ ଡରନ୍ତି
ନାହିଁ ପରା ?

ବର୍ଷ । ॥ ତମେ କଣ ଅନ୍ଧାରକୁ ଡରୁଛ ?

॥ ଅଣଦରଶି ॥

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଅନ୍ଧାର ମୋତେ ଭଲ ଲାଗେ ।

ବର୍ଷ । ॥ ଆଉ କଣ କଣ ତମକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ପାଟି, ରେସ୍ତୋରାଣ୍ଟ, ଫୁଲ, ମଦ, ଏବଂ...

ବର୍ଷ । ॥ ଏବଂ... ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଝିମ୍...

ବର୍ଷ । ॥ କ'ଣ ଏମିତି କୁହେଇ ହଉଚ ମ ? ଏତୁଟିଏ ହେଲଣି,
ଆହୁରି ଲଜ କରୁଚ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏବଂ 'ତମକୁ' ।

ବର୍ଷ । ॥ ଫାକିଲ୍, ଅଭଦ୍ର ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ପରୁର ଆଉ କଣ କଣ ଭଲ ଲାଗେ ?

ବର୍ଷ । ॥ ଆଉ କଣ ଭଲ ଲାଗେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଭ୍ରାତୃତ୍ବ ।

ବର୍ଷ । ॥ ଅଭଦ୍ର, ମିଛୁଆ । ତମେ ବି ଅନ୍ଧାରକୁ ଡରୁନା !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ମୋଟେ ନୁହେ ।

ବର୍ଷ । ॥ ଦେଖିବା... ? ଆଲୁଅ ଲିଭେଇ ବି... ?

(ଆଗେଇ ଯାଇ ସୁଇଚ୍ ଅଫ୍ କରିବ)

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବର୍ଷ !

ବର୍ଷ । ॥ (ହସିବା ଶବ୍ଦ)

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବର୍ଷ । ଆଲୁଅ ଜଳାଅ, କିଏ ଦେଖିଲେ କ'ଣ ଭାବିବ ?

ବର୍ଷ । ॥ (ଆଲୁଅ ଲାଗେଇ) ହାଁ ମିଛୁଆ ବୋଲି ଧରା ପଡ଼ିଗଲା !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କେମିତି ?

ବର୍ଷ । ॥ ନାହିଁ, ନାହିଁ... ସତେଜ ତମେ ଅନ୍ଧାରକୁ ଡରୁନା ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କେମିତି ହଠାତ୍ ଏତେବଡ଼ କଥାଟେ ଜାଣି ପଦେଇଲ ?

ବର୍ଷ । ॥ ଆସିଲବେଳେ କାର୍‌ର ଭିତରେ ପଟ ଲାଜିଟା ଅଫ୍
କରିଦେଲା ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଦେଇଟା ଅଲଗା କଥା । ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତର ଅଳ୍ପଅଳ୍ପ ଅର୍ଥ
କରିଦେଲେ ସାମନାର ଅଳ୍ପଅଳ୍ପ ଭଲ୍ ଜଳେ । ଶୁଣାଟା
ଭଲ୍ ଦଶେ ।

ବର୍ଷ । ॥ ନା, ମିଛ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ମିଛ ?

ବର୍ଷ । ॥ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ପାରିବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହାଉ ସିଲ୍ଲା ! ତମେ ଯେ କୌଣସି ଛାଇଭରକୁ ଧରୁ
ସିଏ ନିଶ୍ଚୟ ଏଇ କଥା କହିବ !

ବର୍ଷ । ॥ ନା... ସବୁ ମିଛ, ଲଭନ୍ ଅର୍ଥ କରିଦେଇ ତମେ ମତେ
କୁରୁ କୁରୁ କରିବା ପାଇଁ ସୁବିଧା ପାଇଲ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ ହେଇ) ଆସ୍ତେ-ଆସ୍ତେ ! ସେ ପଟେ ବାପା ଆଉ
ଭଉଜ ।

ବର୍ଷ । ॥ ଆଥାନୁ, ଆମେ କଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ କଥା ହଉଛେ କି ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ନାହିଁ ଯେ... ତଥାପି ଏତେ ବଡ଼ ପାଟିରେ...

ବର୍ଷ । ॥ ଘରେ ମୁଁ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ପାଟି କରେ । ସଂକଟ ଭଲ ସେଇଥି
ପାଇଁ ମତେ ଚଣ୍ଡୀ ବୋଲି କୁହେ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଚଣ୍ଡୀ ହୁଅ କି ନ ହୁଅ, 'ହୁଣ୍ଡୀ' ନିଶ୍ଚୟ ।

ବର୍ଷ । ॥ ଆ... ଡାକିବ ଭଉଜକୁ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଭଉଜ କ'ଣ ମୋର କାନ ମୋଡ଼ି ଦେବେ ନା ଗୋଟେ
ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ କରେଇ ଦେବେ ?

ବର୍ଷ । ॥ ତମେ ବଡ଼ ହେଇ ଗଲଣି, ସ୍ବେଷ୍ଟପାଇଁ ତମର ଡର ଛୁଡ଼ି
ଗଲଣି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଓହୋ, ବୁଝିଲି ।

ବର୍ଷ । ॥ (ଟିକିଏ ମାରବତା ପରେ) ପ୍ରେମଦତ୍ତ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଈ... ?

ବର୍ଷ । ॥ ଆମେ ବାହା ହେଇଗଲା ପରେ ତମେ ମତେ ଏମିତି
ଡରେଇବ ?

॥ ଏକପରିଶି ॥

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କେମିତି ?

ବର୍ଷା ॥ ଅନ୍ଧାର ଘରେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କୋଉ ଅନ୍ଧାର ଘରେ ?

ବର୍ଷା ॥ ତମର ଯେଇ ଯୋଉ ଶ୍ରେୟ ନଗର ଦି' ମହଲଟାରେ !
ଆମେ ବାହା ହେଇ ସାରିଲୁ ପରେ ସେଇଠି ରହିବାତ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହଁ ତମର ଯେମିତି ଇଚ୍ଛା !

ବର୍ଷା ॥ ଓଁ ଶୁଭଫୁଲ୍ ! ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର ଘରଟେ ହେଇବି ନାହିଁ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ମଜବୁତ୍ ମଧ୍ୟ ।

ବର୍ଷା ॥ ଔଃ ! ମଜବୁତ୍ ମଧ୍ୟ ! କଂଟ୍ରାକ୍ଟର ଲୋକତ... ଖାଲି
ବାଲିରେ ଘରଟେ ତୋଳି ଦେଇଥିବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଇଞ୍ଜିନିୟର ପଢ଼ିଲୁ ଭଲ କହୁଚ ? ଆମେ ରହିବା...
ସେଇଟା ପୁଣି ବାଲି ଘର ? ଇଂପସିବଲ୍ !!

ବର୍ଷା ॥ ଆମେ ସେ ଘରକୁ ଗଲାପରେ ଖାଲି ନୂଆ... ନୂଆ
କଣ୍ଟ୍ରେକ୍ଟରେ ସେ ଘରଟାକୁ ସଜେଇବା ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ 'ଭଲସ୍ ହାଉସ୍' କରିବ ?

ବର୍ଷା ॥ କଣ୍ଟ୍ରେକ୍ଟରେ ମୋର ଭାଗ ଶରଧା । ପିଲାଦିନେ ମୁଁ ଗୋଟି
ସାଲୁଟ୍ କରୁଥିବା ଜବାନକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲି । ଦିନେ
ସବିତ୍ର ଭାଇ ତାକୁ ନେଇ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲା । ସେଇଠି ମୁଁ
ତାର ହାତଟାକୁ ଶ୍ରେବେଇ ଦେଇଥିଲି ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବାପରେ ! ମତେ ବି ବାହା ହେଲା ପରେ ଏମିତି
ଶ୍ରେବେଇବ ?

ବର୍ଷା ॥ କାହିଁକି (ହସି ହସି) ତମେ କ'ଣ ମୋ' କଣ୍ଟ୍ରେକ୍ଟ ଘର
ଭାଙ୍ଗିବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଅବଶ୍ୟ... ନା... ।

ବର୍ଷା ॥ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରେମଦତ୍ତ ! ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏତେ କଥା କରୁଛନ୍ତି,
ଗୋଟି କଣ୍ଟ୍ରେକ୍ଟ ଗଛ ଆବିଷ୍କାର କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ?

॥ ବଦଳି ॥

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏଣିକି ସେମାନଙ୍କୁ କହିବା ।
 ବର୍ଷା ॥ କାହାକୁ କହିବ ?
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବୁଦ୍ଧ !
 ବର୍ଷା ॥ (ଅଟ୍ଟେ ହେଇ) ଆ... (ରାଗିଲ ଭଳି) ତମେ ମତେ କାହିଁକି
 ବୁଦ୍ଧ କହିଲ ?
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (ଚିତେଇ) ଓଁ !
 ବର୍ଷା ॥ (କାନ୍ଦିବା ଅଭିନୟ)
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କାହିଁ, ଆସିଲ ପାଖକୁ; ତମ ହାତ ଦେଖିବା; ତମେ ଓଁ କ
 ଚାଲୁକ ?
 ବର୍ଷା ॥ (ପାଖକୁ ଆସୁ ଆସୁ) ଫାଷ୍ଟିକଅର୍ ଡିଗ୍ରୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରଧର
 ଫେଲ ହେଇଥିଲ ।
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆସ, ସେୟା ଦେଖିବା । .
 ବର୍ଷା ॥ (ହାତ ବଢେଇ ଦେଇ) ସତେମ୍, କିଏ ମୋ ହାତ ଦେଖିଲେ
 ମତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ ।
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ସେଇଥି ପାଇଁତ ଦେଖିବ ।
 ବର୍ଷା ॥ କିଛି ପତା ପଡ଼ି କରନ୍ତି ନା ମିଛୁଟାରେ ମ ?
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ପଶାଷା ପ୍ରାର୍ଥନାୟ ।
 ବର୍ଷା ॥ କହିଲ ଦେଖି ? ଏୟ- ! କୁରୁ କୁରୁ କରିବନି କନ୍ତୁ !
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ କେବେ 'ମଶୋରା' ଯାଇଥିଲ ?
 ବର୍ଷା ॥ ନା ! ତ !
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ମଶୋରାର ସେଇ ସରୁ ସରୁ ରାସ୍ତାରେ...
 ବର୍ଷା ॥ କ'ଣ ମୋ ହାତରେ ସେୟା ଲେଖା ହେଇଛି ?
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ସେମିତି ଜଣା ପଡ଼ୁଛି । ସାଙ୍ଗରେ ମୁଁ ବି ଥିଲି ନା କ'ଣ ?
 ବର୍ଷା ॥ ମିଛୁଆ ।
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆମେ ସେଇ ସରୁ ସରୁ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଏବଂ ତଳେ ଫୁଟିଥିବା
 ଅଜସ୍ର ଫୁଲ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଗ୍ରେଟିଆ ଗ୍ରେଟିଆ
 ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ବସୁଥିଲେ ।

॥ ଚେତସି ॥

ବର୍ଷା । ॥ ତା'ପରେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତା'ପରେ ଅମେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ 'ହୋଟେଲ
ହମାଲୟ'ରେ । ହୋଟେଲ ହମାଲୟ, ନିର୍ଜନ କୋଠା,
ନଳ ଅଳ୍ପ, ଫିକା, ଅଗରେ ଦୁଇ ପେଟ୍ ଝର ଝୁଇଁ ।
ତମେ ଟିକିଏ, ମୁଁ ଟିକିଏ !

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ ଟିକିଏ ? ହୁ... ! (କିନ୍ତୁ ଅଖି ତାର ଠିକ୍ ମଦ ପିଇଲ
ଭଲ ଦିଶୁଥିଲା) ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତା'ପରେ ତମେ ବେହୋସ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିଲ ।

ବର୍ଷା ॥ ଆଉ ତମେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଶୁଣ, ତମେ ପିଇଥାଅ ଖଣ୍ଡେ ମିନି ଫ୍ରକ୍ !

ବର୍ଷା ॥ ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ... ମିନି !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ମଣୋରାସ୍ ସେ ପାବତ୍ୟ ହୋଟେଲରେ କାହିଁକି କେଜାଣି
ତମେ ମନେହେଲ ମୋ'ର 'ମିରାଣ୍ଡା'... !

ବର୍ଷା ॥ ହାଓ ନାଇସ୍ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତା'ପରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ବେହୋସ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି ତମ ସାଥରେ ।

ବର୍ଷା ॥ ତା'ପରେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆଉ ବିଶେଷ କିଛି ହାତଟାରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁନିତ !

ବର୍ଷା ॥ ତମେ ନିହାଦ ଠକ, ମିଛୁଆ, ଏଇଟା ହାତ ଦେଖା ନୁହେ,
ମିଛ, ମିଛ ସ୍ବପ୍ନଟେ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (ଖୁବ୍ ଜୋରରେ) ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ... (ହସରେ
ଯୋଗ ଦେଇଛି ବର୍ଷା) ।

ବର୍ଷା ॥ ଧର ପଡ଼ିଗଲା ।

[ବାହାରୁ ଆସିଛନ୍ତି ସ୍ବପ୍ନ ଭାଙ୍ଗିବା
ପାଇଁ ସବୁଠି ଓ ନୋସେଫ ।
ସବୁ ଆଗେ ଆଗେ]

ସବୁ ॥ ଏଇତ ବର୍ଷା !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (ତମକ) କିଏ ?

ବର୍ଷା ॥ ଭାଇ ! ପ୍ରେମଦତ୍ତ ! ଇଏ ମୋର ସ୍ୱବତ୍ ଭାଇ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆଉ ସିଏ ?

ବର୍ଷା ॥ ସିଏ.....

ଜୋସେଫ ॥ ଜୋସେଫ ମହାପାତ୍ର ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଗୁଡ଼ ଟୁ ମିଟ୍ ମୁଁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ବର୍ଷା !

ବର୍ଷା ॥ ତମେ କେତେବେଳେ ଆସିଲ ?

ସ୍ୱବତ୍ ॥ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ହେଲା ଆସି ବସିଛନ୍ତି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆମେ ଟିକିଏ ବାହାରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ।

ସ୍ୱବତ୍ ॥ ତମେ ବସ ନମ୍ବରଓଁ । ମୁଁ ଭିତରୁ ଆସୁଛି (ଯାଇଛି) ।

ଜୋସେଫ ॥ ବର୍ଷା !

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ ମୋ' ଉପରେ ରାଗିତ ।

ଜୋସେଫ ॥ ହୃଦୟର ଗୋଟିଏ ସୀମା ଆଏ ।

ବର୍ଷା ॥ ପିଲୁ... ବର୍ତ୍ତମାନ !

ଜୋସେଫ ॥ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଲ ବୋଧହୁଏ !

ବର୍ଷା ॥ ହଁ, ନାଚ କାସ ପରେ ପ୍ରେମଦତ୍ତ ମତେ ତାଙ୍କ କାର୍ତ୍ତରେ
ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ ଆସିଥିଲେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏ ନୂଆ ଗାରବ୍ ବିଦ୍ୟାଟା କେବେଠୁ ଶିଖିଲଣି ?

ବର୍ଷା ॥ କହିବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏମିତି ଆଉ କେବେ କୋଉ କଥା ଯେମିତି ଭୁଲି ନଯାଅ !

ବର୍ଷା ॥ ଜୋସେଫ, ଟିକିଏ ମୋ' କଥା ଶୁଣ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଭୁଲି ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲ ।

ବର୍ଷା ॥ ପ୍ରେମଦତ୍ତ, ଟିକିଏ ବସ, ମୁଁ ଗୋଟାଏ ମିନିଟ୍ରେ ଆସୁଛି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (ଅସହସ୍ତୁ ଭାବେ) ତମର ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ, ମୁଁ ତୁମର
ଅତିଥି ।

॥ ପଞ୍ଚଦରଶି ॥

ବର୍ଷା ॥ ଡୋଣ୍ଡା ବି ସିଲ୍ଲୀ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆଜ୍ଞା !!

ସବିତ୍ ॥ (ପ୍ରବେଶ କରି) ଛମା କରିବେ ନମ୍ବର ହୁଁ ! ମୁଁ ନମସ୍କାରଟା
ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଓ ! ନେଉରୁ ମାଇଣ୍ଡ୍ ।

ସବିତ୍ ॥ ସେମିତି ଚଳିବନି । ଏ ଘରର ସମସ୍ତ ଅତିଥିଙ୍କୁ ସତ୍କାର
କରିବା ଦାୟିତ୍ବ ମୋର ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଅତିଥି ସତ୍କାରକ ସବିତ୍ ?

ସବିତ୍ ॥ ତା'ଛଡ଼ା ବଡ଼ ମାନଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରାଯାଏ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ବମ୍ବେ ଯାଉଛ ?

ସବିତ୍ ॥ (ଖୁସି ହେଇ) ତମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବର୍ଷା କହୁଥିଲା, କେବେ ଯାଉଛ ?

ସବିତ୍ ॥ କହୁ ହେଉନି; କାରଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟଙ୍କା ଯୋଗାଡ଼ ହେଇ
ପାରିନି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଟଙ୍କା ପାଇଁ କୌଣସି କାମ ଅଟକି ପାରେନା । କେତେ
ଟଙ୍କା ଦରକାର ?

ସବିତ୍ ॥ ହଜାରେ । କାରଣ ସାଙ୍ଗରେ ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ବି ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ଆକ୍ଟିଂ ଜାଣ ?

ସବିତ୍ ॥ ସ୍ୱେପ୍ । (ଉତ୍ସାହପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ)

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଫ୍ଲୁରସ୍ତ କରିବ ବୋଲି ଆଶା ?

ସବିତ୍ ॥ ହଁ, ନିଶ୍ଚୟ କରିବି ମାଷ୍ଟର, କଲେଜରେ ଡ୍ରାମା କରି କରି
ମୁଁ ଗୁରୁ ବର୍ଷ ହେଲି ବି. ଏଃ ଫେଲ ହେଉଛି ମାଷ୍ଟର ।
ଏ ଘରେ ଯେତେ ମେଡ଼ାଲ ଦେଖିବ ସେଥିରୁ ଅଧେ ମୋର ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆଉ ଅଧେ ?

ସବିତ୍ ॥ ବର୍ଷାର...

॥ ଛୁଇଁଶି ॥

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ନାଚ ପାଇଁ ?

ସଂବିତ୍ ॥ ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ, ଆମ ପରିବାର ଭିତରେ ଆମେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଜଣ
ଖ୍ୟାତନାମା କଳାକାର ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କଳା ପାଇଁ ତମେ ପ୍ରାଣ ଉତ୍ସର୍ଗ କର !

ସଂବିତ୍ ॥ ତମେ ମତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଗୋଟାଏ ସଞ୍ଜରେ, ଯଦି ତମେ ମତେ ସାହାଯ୍ୟ କର ।

ସଂବିତ୍ ॥ କୁହ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବେଶ୍, ସେ ଟୋକାଟା କିଏ ?

ସଂବିତ୍ ॥ କୋଉ ଟୋକାଟା ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ହେଲୁ ଯିଏ ବର୍ଷ । ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲୁ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ସେ ଦାଢ଼ିବାଲୁ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଛେଲି ଦାଢ଼ି, ସିଏ ଗୋଟିଏ ଛେଲୀ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ହଉ ତମ କଥା ରହୁଲୁ, ମନେକର ସିଏ ଗୋଟିଏ ଛେଲୀ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତା' ମାଂସ ମୁଁ ଖାଇଯିବି ।

ସଂବିତ୍ ॥ ତମେ କଣ ଜଙ୍ଗଲୁ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏଇ ଛେଲୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲୁ ହେଇପାରେ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ଯା'— ହୁଏ'... — କରିବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଗୁହେ କୋଇ ମୁହେ ଜଙ୍ଗଲୁ କହେ ।

ସଂବିତ୍ ॥ କହନେ ଦୋ' ଜୋ କହତା ରହେ
ହମ୍ ପ୍ୟାରକେ ତୋଫାନୋ ମେ ଦିରେ ହେ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ସେ ଟୋକାଟାର ଆଡ଼େଇ ଘୁଅ ।

ସଂବିତ୍ ॥ କମିଶନ ମିଳିବ ? ତମେ ଯାହା କରୁଛ କର । ମୋର ବମ୍ବେ
ଯିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଯିବି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଯେତେ ଟଙ୍କା ଗୃହ୍ୟ କଥାଯିବ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ସେ ଡେପୁଟି ସେଡେଟାରୀ ଜାକୋବ୍ ମହାପାତ୍ର ପୁଅ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (କିନ୍ତୁ ମତ୍ତ ହେଲ) ଦୁଧ୍ ପାନେଡ଼୍‌ଲା ବର୍ତ୍ତୁ !!

ସବିତ୍ ॥ ଦ୍ଵାଃ...ଦ୍ଵାଃ...ଦ୍ଵାଃ... (ପାଟି କର) ହେ ନମ୍ବର ଡ୍ରାମା
ତମକୁ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତାକୁ ଠିକଣା ଯମଯୁରେ ଜବାବ ଦିଅଯିବ ।

ସବିତ୍ ॥ ଦିଅଯାଉ, (ଟିକିଏ ପରେ) ଆଜ୍ଞା ନମ୍ବର ହୁଁ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କ'ଣ... ?

ସବିତ୍ ॥ ତମେ କାହାକୁ କରୁଛ ପର ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହଁ ।

ସବିତ୍ ॥ ତମର ବହୁତ ଟଙ୍କା ଥିବ, ନାହିଁ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବହୁତ ଟଙ୍କା ଅଛି ।

ସବିତ୍ ॥ ବଡ଼ ଘରଟେ ଥିବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଅନେକ ବଡ଼ଘର ଅଛି ।

ସବିତ୍ ॥ ନିଜର ? ନା ଏମିତି ସରକାରୀ ଘର ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ନିଜର ।

ସବିତ୍ ॥ କୋଉ ନମ୍ବରରେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଶହେ ନମ୍ବର ।

ସବିତ୍ ॥ ଫାଟ୍ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହଁ ।

ସବିତ୍ ॥ ଫାଟ୍ ସାମନାରେ ପୋଷ୍ଟି କୋ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହଁ, ଅଛି ।

ସବିତ୍ ॥ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗ୍ୟାରେଜ୍ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହଁ ଗ୍ୟାରେଜ୍ ଭିତରେ ଗାଡ଼ି... ।

ସବିତ୍ ॥ ଚକୋଲେଟ୍ ରକ୍ଷା ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଫାଟ୍ ସାମନାରେ ଲୁନ ?

ସବିତ୍ ॥ ଗୋଟିଏ ଆଲ୍‌ସେସିଆନ୍ ଡ୍ରାମ୍ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଗୋଟି ସାମନାରେ “ବି ଡେଇଁ ଥିବୁ ତୁ” ନୋଟିସ୍ ବୋର୍ଡ
 ସବୁ ॥ ଓଁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଭୟ ! ବସେ ପ୍ୟାଟାଣ୍ଟି ?
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ୧୧୭୦ ମନେଇ ।
 ସବୁ ॥ ତମେ ଶୀଘ୍ର ବର୍ଷାକୁ ବାହା ହେଇ ପଡ଼ୁନ ?
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବର୍ଷା ଗୋଟେ ଭଲ ବୋହୂ ହେଇ ପାରିବ ?
 ସବୁ ॥ ଫିଲ୍ମି ବୋହୂ ହେବ ।
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆଇ : ଏ, ଏସ୍ : ମାନଙ୍କର ସେମିତି ବୋହୂ ଅଛି, ସେମିତି ?
 ସବୁ ॥ ତମର ସେମିତି ଗୋଟେ ମ୍ୟାଡାମ୍ ଦରକାର ନା କ’ଣ ?
 ଅମ ବର୍ଷା ଠିକ୍ ସେମିତି ବୋହୂଟେ ହେଇ ପାରିବ ।
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ମୋର ସେମିତି... ଠିକ୍ ସେମିତି ଝିଅଟିଏ ଦରକାର ଥିଲା ।
 ଏବେ ଟଙ୍କା ଆଇ ବ’ ମନେ ସେମିତି ମନଲୁଗି ଝିଅଟେ ମିଳି
 ନ ଥିଲା । (କଣ୍ଠରେ ଆର୍ତ୍ତତା) । *
 ସବୁ ॥ ବାହା ହେବା ପାଇଁ କେହି ରାଜି ହୁଅ ନ ଥିବେ ।
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏ !! ତମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ? (ହତାଶ ହେଲେ) *
 ସବୁ ॥ ତମେ ଟିକିଏ କଲା ଓ ମୋଟା ।
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ନାଁ ତ, ମୁଁ ଶ୍ୟାମଳ ଆଉ ବଡ଼ଟା ମୋର ନମିଲ !
 ସବୁ ॥ ହେ... ହେ... ହେ... ତମ ପେଟ ବାହାର ପଡ଼ିଛି !
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତା’ ମାନେ ମୁଁ ମୋଟା ? (ହତାଶ)
 ସବୁ ॥ ନିଶ୍ଚୟ ତମର ବୟସ ବ’ ବେଶୀ ହେଲଣି—
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏ !! କେତେ ହେବ ? (ହତାଶ ହୋଇ)
 ସବୁ ॥ ପାଖାପାଖି ଚାଲିଗଲା ।
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏ !! ମୁଁ ପ୍ରାୟ ରାଜି ପଡ଼ିବା ଉପରେ)
 ସବୁ ॥ ସେଇଥି ପାଇଁ କୋଉ ଝିଅ ରାଜି ହୁଅ ନାହାନ୍ତି, ହିସାବ
 ହିସାବନ୍ ପେସ୍ତାର୍ ଠିକ୍ ହୁଅନି ।
 ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବର୍ଷାକୁ ରାଜି କରେଇ ଦବ ?

॥ ଅବସାନ ॥

ସଂବତ୍ ॥ ବମ୍ବେ ଟିକେଟଟା ଦବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆଦୁର ଅନେକ ଟଙ୍କା ଦେବ, ମତେ ସାହାଯ୍ୟ କର, ବର୍ଷ ।
ବନା ମୁଁ ବସ୍ତ୍ର ପାରିବନି ।

(ସ୍ଵଗତୋଚ୍ଚ) ନିର୍ଜନତା, କ୍ଳାନ୍ତ...ଟଙ୍କା...ସଫୋକେଶନ !
ମୁଁ କି ଶୁଭକ...

ନିର୍ଜନତା : ସମୁଦ୍ରର ବୈଶାଖୀ ବାଲିରେ

ସ୍ଵପ୍ନ ଭଳି ଜନ୍ମ ଆସେ

ଓ ମୁଁ କେନ୍ଦେର ଗୀତ ଗାଏ

ଟୀକା ପରି ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୁଗ ମିଳୁନାହିଁ ।

ମତେ ଦିଅ ସମୟର ମୃତ ସଞ୍ଚାରୀ ।

ସଂବତ୍ ॥ ଓ ! ଶ୍ରବଣ୍ ଅକ୍ଟିଂ କରୁଥିଲ, ତମେ ବି ବମ୍ବେ ଆସ ।
ତୁମର ଡାଇଲଗ୍ ଡେଲିଭର୍ ସୁନ୍ଦର ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ମତେ ହଜାଣ କରିବନି ସଂବତ୍ । ମୁଁ ପାରିବାରକ
ଜୀବନଟେ ରୁହେଁ । ମୋର କେନ୍ଦ୍ର ନାହାନ୍ତି, ବାପା, ମା,
ଭଉଣୀ, ଭାଇ... କିଏ ଜାଣେନା ।

ସଂବତ୍ ॥ ଦଶହରା, ମହାଲୟା, ରଥଯାତ୍ରା, ରୁଡ଼, ଘାପାବଳୀ କିଛି
ଜାଣିନା ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କିଛି ଜାଣିନି ।

ସଂବତ୍ ॥ ପିଲାବେଳେ ଦଶହରା ଛୁଟିରେ ଆମେ ଗାଁକୁ ଯାଉ ।
ଗିଲିଦାଣ୍ଡି ଖେଳୁ । କୁକୁରମାନେ ରାସ୍ତାରେ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି ହେଲ
ଖେଳୁଥିଲବେଳେ ତାଙ୍କ ଉପରକୁ ଟେକା ଏଫୋପାଡ଼ୁ...
ଚଟିଆମାନଙ୍କୁ ପଥର ମାରି ଗୋଡ଼ାଉ...ପ୍ରଜାପତି ଧରୁ ଆଉ
ପଥରର ଦେବତା ଗଢ଼ି ତା'ର ଆଗରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବଳି
ଦେଉ... । ତମେ ସବୁ ଏସବୁ କେବେ କରିନ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ପିଲାଦିନେ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ହୋଟେଲରେ ବାସନ ମାଜୁଥିଲି ।
ରୁଟରେ ସେ ହୋଟେଲ ମାଲିକ ମତେ ଭଲ ଭଲ ମିଠେଇ
ଖାଇବାକୁ ଦେଉଥିଲ, ଆଉ ଗେଲ କରୁଥିଲ ।

ସବିତ୍ ॥ ପିଠା, କାକରା, ଚିତଉ, ରସପୁରୀ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ସେ ଗୁଡ଼ା ତ ଘରେ ମିଳେ ବୋଲି ଶୁଣିଛି । ମତେ କିନ୍ତୁ
କେତେ ଦିନ ପରେ ମାଲିକର ବ୍ୟବହାର ଆଉ ଭଲ
ଲାଗିଲାନି । ତା'ପରେ ମୁଁ ଗଲି କଲିକତା... ଆମ ଗାଁର କୁଲି
ସରଦାର ଗୋବିନ୍ଦ ଦଲେଇ ସାଙ୍ଗରେ... ରେସ୍‌କୋର୍ସରେ
ଟଙ୍କା... ଜୁଆରେଶ୍ ଅଞ୍ଚଳରେ ମୋର ଜବନ... ସୁଗଲି...
ଟଙ୍କା... ମଦ... ଦେଖା । କିନ୍ତୁ ମୋର ନିଜର ବିକିନେସ୍
ବଢିଲା । ଟଙ୍କା... କୋଟି କୋଟି । ସେଇ ପୁରୁଣା
ହୋଟେଲକୁ ଯାଇ ମୁଁ ଏଣିକି ମଦ ପିଇଲି ଆଉ ଟଙ୍କା
ଫୋପାଡ଼ିଲି ମାଲିକ ଉପରକୁ । କିନ୍ତୁ... କିନ୍ତୁ ମତେ କେହି
ପରିବାରଟେ ଦେଇ ପାରିଲେନି ।

ସବିତ୍ ॥ ମୁଁ ତୁମକୁ ଦେବି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଜୋସେଫ ତାକୁ ଛଡେଇ ନେବନ୍ତି ତ ?

ସବିତ୍ ॥ ମୁଁ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି ନମ୍ବର ଟୁ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ପ୍ଲିଜ୍ ! ତମକୁ ମୁଁ ବମ୍ବେ ପଠେଇ ଦେବି ।

[ଭିତରୁ ଆସିଛି ଜୋସେଫ]

ଆଜ୍ଞା, ଟିକଏ ଶୁଣିବେ...

ଜୋସେଫ ॥ ମତେ ଡାକିଲେ ?

ସବିତ୍ ॥ ଜଷ୍ଟ... ଗୋଟାଏ ମିନିଟ୍‌ରେ ମୁଁ ଆସୁଛି ।
(ଯାଇଛି ଭିତରକୁ)

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (ସବିତ୍‌କୁ) ସବିତ୍ !

ସବିତ୍ ॥ (ଭିତରୁ) ଆସୁଛି !

ଜୋସେଫ ॥ ଆଜ୍ଞା ମତେ ଡାକିଲେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହଁ ।

ଜୋସେଫ ॥ କାହିଁକି ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଗୋଟାଏ କଥା କହିବାର ଥିଲା ।

॥ ଏକଚକ୍ରି ॥

ଜୋସେଫ ॥ କୁହନ୍ତୁ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆପଣ ଦାଢ଼ି ରଖିଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

ଜୋସେଫ ॥ ଖୁସିରେ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଏଇଟା ଗୋଟାଏ ଖୁସି ?

ଜୋସେଫ ॥ ମୋ' ମତରେ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆପଣଙ୍କୁ ମତ ବଦଳେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆପଣ ଏ ଦାଢ଼ି କାଟନ୍ତୁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଟା ମୋ' ଇଚ୍ଛା ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆପଣଙ୍କୁ ଏ ଦାଢ଼ି କାଟିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଜୋସେଫ ॥ କ'ଣ ବାଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଆଦେଶ ଦେଉଛୁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ଗ୍ରନ୍ଥ ନୁହେଁ କି ଭୃତ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କିନ୍ତୁ ଦାଢ଼ି କାଟିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଟା ମୋର ଇଚ୍ଛା !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଦାଢ଼ି ରଖିବା ଏକ ସାମାଜିକ ଅପରାଧ ।

ଜୋସେଫ ॥ ହାଟ୍ ନନ୍‌ସେନ୍ସ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କ୍ୱାଇଟ୍ ସେନ୍ସ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ ଉଦ୍‌ଭାର ସୀମା ଲଂଘନ କରୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଦାଢ଼ି ରଖିବା ଏକ ସାମାଜିକ ବଳ୍ଲବ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଦାଢ଼ି ଗଛ ମୁଁ ଲଗେଇନି ଗାଲରେ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ସେ ଗୁଡ଼ାକୁ କାଟିବା ମାନବିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଜୋସେଫ ॥ ମତେ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବେଶ୍ ଜଣା ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ସେଇଟା କିନ୍ତୁ ମାନବିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ତମେ ମଣିଷ ନୁହ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆଉ ତମେ ?

॥ ବସ୍ତାଲିଖି ॥

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତମେ ଗୋଟାଏ ଛେଳୀ, ବନ୍ଧୁ !

ଜୋସେଫ ॥ ଆଉ ତମେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଦାଢ଼ି ରଖି ତମେ ଆମ ସୋସାଇଟିର ବିଅମାନଙ୍କ ଚରଣ
ଖରାପ କରୁଛ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆପଣ ପାଗଳ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ତୋର ଦାଢ଼ି ଉପୁଡ଼େଇ ଦେବ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆଇ ଓ'ଲ୍ କଲ୍ ମୁ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଦାଢ଼ି ରଖି ତୁ ବର୍ଷାକୁ ଛଡ଼େଇ ନେଇଯିବୁ ? ଆଇ ଓ'ଲ୍...

[ସେ ଜୋସେଫକୁ ପିଟିବା ପାଇଁ
ଆଗେଇ ଆସୁଥିଲେ, ଏତିକି-
ବେଳେ ସବୁ ଆସିଛି]

ସବିତ୍ ॥ ସ୍ୱେସ୍... ସ୍ୱେସ୍... ନାଲସ ଡୁଏଲ୍ । ତମେ ଦହେଁ ମୋ
ସାଙ୍ଗରେ ବସେ ଚାଲ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଅଲ୍ ରାଇଟ୍ ! ଆଇ ଓ'ଲ୍ ସି' ମୁ !

[ଜୋସେଫ ରାଗି ଚାଲି ଯାଇଛି ।
ଏପଟୁ ଆସିଛି ବର୍ଷା]

ବର୍ଷା ॥ କ'ଣ ହେଲା ପ୍ରେମଦତ୍ତ ? ଏମିତି ପାଟି କରୁଥିଲ କାହିଁକି ?
ଜୋସେଫ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ସବୁ ଭଲ ?

ସବିତ୍ ॥ ଏ ଦୁଇଜଣ ଫାଇଟିଂ କରୁଥିଲେ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (ଭାଷଣ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ) ଆଇ ଆମ୍ ସର ।

ବର୍ଷା ॥ କ'ଣ ହେଲା ପ୍ରେମଦତ୍ତ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହଠାତ୍ ମୁଁ ରାଗି ଯାଇଥିଲି ସେ ଟୋକାଟା ଉପରେ ।

ବର୍ଷା ॥ କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହେଇପାରେ— ଇର୍ଷା ।

ବର୍ଷା ॥ କିନ୍ତୁ... ତମେ ଜୋସେଫକୁ ଇର୍ଷା କଲ କାହିଁକି ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ପ୍ରେମଦତ୍ତ କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ପାଇଁ ପୁ ରୁଷ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲ ।

ବର୍ଷା ॥ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁନି... ତମେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଏମିତି
ରାଗିବା କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଓଃ ! ଡୋଣ୍ଟ ଉପଟେ ମି, ସୁ ସିଲ୍ଲ ମେଡ୍ ଗାର୍ଲ !

ବର୍ଷା ॥ (କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହେଇ) ତମେ କ'ଣ ହେଲା ପ୍ରେମଦତ୍ତ ?
ତମେ ହଠାତ୍ ଏମିତି ପଶୁଭଳି ଦଶୁନୁ କାହିଁକି ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ (ଚିତ୍କାର କରି) ତମେ ବୁଝି ପାରିବ ନାହିଁ ସେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦାହ...
ତମେ ନାଶ ନୁହ... ଆଜ ମିନ... ତମେ ଗୋଟେ ଶିଶୁ !
ତମ ପାଇଁ ଜୀବନଟା କୁଡ଼କୁଡ଼ ହେଇପାରେ... କିନ୍ତୁ
ମୁଁ... ମୁଁ...

ବର୍ଷା ॥ ପ୍ଲିଜ୍ ! ତମେ ଶାନ୍ତ ହୁଅ ଡାଲିଂ ।

ସବିତ୍ ॥ ତମେ ଶାନ୍ତ ହୁଅ ମାଷ୍ଟର !

ବର୍ଷା ॥ କଫୁଲ୍ ଶଫୁଲ୍ ହେଫୁଲ୍ ଇଫୁଲ୍ ଛିଫୁଲ୍ ?

ସବିତ୍ ॥ ସେଫୁଲ୍ ତଫୁଲ୍ ଡେଫୁଲ୍ ଭଫୁଲ୍ ଲଫୁଲ୍ ପାଫୁଲ୍ ଉଫୁଲ୍
ଛଫୁଲ୍ ନ୍ରିଫୁଲ୍ ।

ବର୍ଷା ॥ କଫୁଲ୍ <ଫୁଲ୍ ?

ସବିତ୍ ॥ ପ୍ରେଫୁଲ୍ ମଫୁଲ୍ ଦଫୁଲ୍ ଉଫୁଲ୍ ।

ବର୍ଷା ॥ ସଫୁଲ୍ ଡେଫୁଲ୍ ?

ସବିତ୍ ॥ ଉଫୁଲ୍ ତାଫୁଲ୍ କ୍ଳଫୁଲ୍ ବାଫୁଲ୍ ହାଫୁଲ୍ ହେଫୁଲ୍ ଇଫୁଲ୍
ଯାଫୁଲ୍ !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ... ହାଃ...

ସବିତ୍ ॥ ତାଫୁଲ୍ କ୍ଳଫୁଲ୍ ରଫୁଲ୍ ବଫୁଲ୍ ହୁଫୁଲ୍ ତଫୁଲ୍
ଟଫୁଲ୍ ଜାଫୁଲ୍ ଅଫୁଲ୍ ଛିଫୁଲ୍ ।

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ପିଲମାନେ ଏମିତି ଠାରେ କଥାବାଣୀ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ବର୍ଷା ॥ (ହସି ହସି) କିନ୍ତୁ ବୁଝି ପାରୁନା ତମେ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ବନ୍ଧୁ ବସନ୍ତ ମଧ୍ୟ । ଆଜ୍ଞା, ଠିକ୍ ଅଛି, ମୁଁ ଆଜି ଆମ୍ଭେ
ତା'ହେଲେ ।

ବର୍ଷା ॥ କାଲି ଆସିବ ?

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ କାଲି ନାଚ କ୍ଲାସରେ...

ବର୍ଷା ॥ ଗୁଡ଼ ନାଚଟି !

ପ୍ରେମଦତ୍ତ ॥ ଗୁଡ଼ ନାଚଟି !

[ଯାଇଛି । ସଂବନ୍ଧ ଓ ବର୍ଷା
ସାମନାସାମନ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି]

ସଂବନ୍ଧ ॥ କ'ଣ କରିବା ?

ବର୍ଷା ॥ ତାସ୍ ଖେଳିବା ?

ସଂବନ୍ଧ ॥ ନା ।

ବର୍ଷା ॥ ଆଉ କ'ଣ କରିବା ?

ସଂବନ୍ଧ ॥ ଗପିବା ।

ବର୍ଷା ॥ କେତେଟା ବାଜିଲାଣି ?

ସଂବନ୍ଧ ॥ ଆଠଟା ବାଜିବ ।

ବର୍ଷା ॥ (ବାହାରକୁ ଚାହିଁ) ଭଲ ଆସିଲେଣି ।

ସଂବନ୍ଧ ॥ ଭଲ ? ବହୁ ଖଣ୍ଡେ ବାହାର କର । ପଢ଼ିବା ଆରମ୍ଭ
କରିଦେବା ।

[ବହୁ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ସଂଭାଷଣ
ପ୍ରବେଶ । ରୁଷ ଦେଖା ଯାଉଛି]

ବର୍ଷା ॥ ଭଲ, ଡିକ୍ସନାସ୍ ଟା କୋଉଠି ରଖି ଦେଲ ଯେ ?

ସଂଭାଷଣ ॥ ସେଇଠି ସେଲ୍ଫ ଉପରେ ଥିବ । (ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବେ)
ଭଉଜି ଫେରିଲେଣି ?

ବର୍ଷା ॥ ଡାକି ଦେବ ?

ସଂଭାଷଣ ॥ (କାନ୍ଦୁ ହେଇ ବସିଲେ ସୋଫା ଉପରେ) ହଁ ।

॥ ପଞ୍ଚବଳି ॥

[ବର୍ଷା ଏବଂ ତା'ପଛେ ପଛେ
ସଂବିତ୍ ଭିତରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ଏବଂ
ଭିତରୁ ଆସିଛନ୍ତି ସିକତା]

ସିକତା ॥ ଆଜି ଏତେ ଢେର ?

ସଂତାପ ॥ ହଁ ।

ସିକତା ॥ କ'ଣ ବେଶୀ କାମ ଥିଲା ?

ସଂତାପ ॥ ଆଉ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ସିକତା ॥ କ'ଣ ହେଲି ?

ସଂତାପ ॥ ସସ୍ପେନ୍ସନ୍ !

ସିକତା ॥ ସଂତାପ !

ସଂତାପ ॥ ସବୁ ତମ ଜାକୋବ ମହାପାତ୍ରର କାଣ୍ଡ ।

ସିକତା ॥ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘର ଚଳିବ କେମିତି ?

ସଂତାପ ॥ କେଜାଣି !

ସିକତା ॥ ଘର ଝାଟା କେତେ ହୁଉଛି ହସାବ ରଖିଛ ?

ସଂତାପ ॥ ସେଇଟା ତମେ ରଖୁଥିଲ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ ଭାବେ । ଏଣିକି
ପୁରୁଷର ରଖିବ ।

ସିକତା ॥ ତମେ... ମାନେ ମୋ' ପଇସାରେ ତମେ ଭାଜ, ଭଉଣୀ
ବାପ ସବୁ ଚଳିବ ?

ସଂତାପ ॥ ଆଉ ଉପାୟ ନାହିଁ, ନ ହେଲେ ଅନାହାର ।

ସିକତା ॥ ତମେ ସେଇ ସଂତାପ ମହାନ୍ତି ସିଏ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର
ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଥିଲା !

ସଂତାପ ॥ ସିଏ ତ କଲେଜ ଛାଡ଼ିଲା ପରେ ମରି ଯାଇଛ ।

ସିକତା ॥ ତମ ଉପରେ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ସଂତାପ !

ସଂତାପ ॥ ଯାହା ଥରେ ହଜିଗଲେ ଆଉ ଖୋଜି ହୁଏନା ।

ସିକତା ॥ ମାନେ ?

ସଂତାପ ॥ ତମେ ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ବିଶ୍ୱାସଯାତକତା କରିଛ !

ସିକତା ॥ ସଂତାପ ! ତମେ ଏ କଥା କହୁ ପାରୁଛ ?

ସଂତାପ ॥ ବହୁବା ପାଇଁ ମଣିଷକୁ ଏତେ ଜଟିଳ ହେବାକୁ ହୁଏ ବୋଲି ଜାଣି ନ ଥିଲ !

ସିକତା ॥ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଣିଲ ?

ସଂତାପ ॥ ଜାଣିଲି, ତମକୁ ବିବାହ କରି ମୁଁ ଭୁଲ କରିଛୁ, କିନ୍ତୁ ହେଉ-
ପାରେ ମତେ ବିବାହ କରି ତମେ ଭୁଲ କରିଛ !

ସିକତା ॥ ତମେ ନିଷ୍ଠୁର ! ଯେମିତି ଆଗରୁ ଥିଲ, ଆଜି ବି ସେମିତି ।

ସଂତାପ ॥ ତମକୁ ଭଲ ପାଇ ଆଜି ମୋର ଚାକିରୀ ଯାଇଛି, ଅଥଚ...

ସିକତା ॥ ମୋ'ଲଗି ?

ସଂତାପ ॥ ତମେ ଜାକୋବ୍ ମହାପାତ୍ରର ଚାକିରୀରୁ ସନ୍ନ୍ୟାସ ଯାତଟା
ବେଳେ କାହିଁକି ଯାଇଥିଲ ?

ସିକତା ॥ ତମେ ମତେ ଚାକିରୀ କରୁବା ପାଇଁ କାହିଁକି ଅନୁମତି ଦେଲ ?

ସଂତାପ ॥ କିନ୍ତୁ ବାହା ହେଲା ବେଳକୁ ତମେ ଚାକିରୀ କରୁଥିଲ !

ସିକତା ॥ ବାହା ହେଲା ସାରିଲା ପରେ ମୁଁ ଘରେ ରହି ପାରିଥାନ୍ତି ?
ଓଡ଼ିଆ ଘରର ବୋହୂ ହେଉ... ଓଡ଼ିଆ ଦେଉ... ତମ
ପାଇଁ ଲୁଚି ଓ ମାଛ ଭରକାଣୀ ରାନ୍ଧ...

ସଂତାପ ॥ (ଦୃଶ୍ୟରେ) ତମେ ? ସିକତା ଦାସ ?

ସିକତା ॥ ଇସ୍, ଏତେଶୀଘ୍ର ସିକତା ମହାନ୍ତି ହେବାର ଗୌରବଟା
ଛଡ଼େଇ ନେଇଗଲା ତମେ ?

ସଂତାପ ॥ ମନୁ ସହଜତା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପଢ଼ିଥିଲି, ନାଟ୍ୟମାନେ ଛଳନା କରନ୍ତି ବୋଲି । ଆଜି ଆଜି
ଆଗରେ ଦେଖୁଛୁ ।

ସିକତା ॥ ଆଉ ତମେ ? ପୁରୁଷତ୍ବର ବିଫଳତାଟାକୁ ଏମିତି ଦୃଶ୍ୟ କରି
ଲୁଚେଇ ଦେବ ?

ସଂତାପ ॥ ବିବାହ ଖାଲି ସ୍ବପ୍ନ ଅଛି ଗୌରବ ନୁହେଁ । ସଂଗ୍ରାମର ଆରମ୍ଭ ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ସଂଗ୍ରାମ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲି ।

॥ ସତ୍‌ସ୍ତୁତି ॥

ସଂଭାଷ ॥ ଟାଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି । ତେଣୁ ବିବାହଟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ୍ଦ୍ର ଭଲ
ତମେ ବ୍ୟବହାର କଲ !

ସିକତା ॥ ତମେ ମିନ୍ ! ଛୁ...ଛୁ... ତମକୁ ଦେଖିଲେ...

ସଂଭାଷ ॥ ଘଣା ଅସୁଚି... ? ସେଇଟାକୁ ଏତେଦିନ ଲୁଚେଇ ରଖିବା
କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ?

ସିକତା ॥ ସେଇଟା ମୋର ଡାଗ ।

ସଂଭାଷ ॥ ହିପୋକ୍ରିସିର ଗୋଟାଏ ସୀମା ଅଛି ।

ସିକତା ॥ କାହିଁକି ? ବାହା ହେଇ ତମେ ମତେ କ'ଣ ଦେଇଛ ?

ସଂଭାଷ ॥ ଟୋପାଏ ସିନ୍ଦୂର ଦେଇଛି । ସେଇଥି ପାଇଁ ତମେ କୃତଜ୍ଞ
ରହିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ସିକତା ॥ ତମକୁ ମୁଁ ପ୍ରତିଦାନରେ ମୋର ସବୁ ଗୋପନାୟତା ଦେଇଛି ।

ସଂଭାଷ ॥ ସେଇଟା ସ୍ବାଭାବିକ ।

ସିକତା ॥ ତମେ ସ୍ବାର୍ଥଧର ।

ସଂଭାଷ ॥ ଆଉ ତମେ ?

ସିକତା ॥ ମୁଁ ନାଶ୍ଟ ହେବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଛି, ବୋହୂ ନୁହେଁ ।

ସଂଭାଷ ॥ ସନ୍ଧ୍ୟାର ଫିକା ଆଲୁଅରେ ସେଇଥି ପାଇଁ ଜାକୋବ
ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲୁମ୍ବେରୁଟା ତମ ପାଇଁ ବାସର-ଶଯ୍ୟା
ମନେ ହେଲା ?

ସିକତା ॥ ସହ ଅସ୍ !

ସଂଭାଷ ॥ ସୁ ସହ ଅସ୍ !

ସିକତା ॥ ମୁଁ ବିବାହ ନାମକ ଏକ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଅତ୍ୟାଚାରରେ ବିଶ୍ବାସ
କରେନା—

ସଂଭାଷ ॥ ଗେଟ୍ ଅଉଟ୍ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହାର ଯାଅ ।

ସିକତା ॥ ଯିବି, କିନ୍ତୁ ତମର କଥା ଫେରେଇ ନିଅଁ ପ୍ରଥମେ—

ସଂଭାଷ ॥ କୋଉ କଥା... ?

ସିକତା ॥ କେବେ କାହାର ଆଗରେ କହିବି ନାହିଁ; ମୋ'ଲଗି ତମର
ରୁକ୍ଷ ଗଲା ।

ଫତାପ ॥ ଅଳବତ୍ କହୁବ । ଏଇଟା ମୋର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ।

ସିକତା ॥ ତମେ ଜାକୋବ୍ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଚୁମ୍ବେରକୁ ଯାଇ କାନ୍ଦିଲୁ
ତାକୁ ଚୁମ୍ବିତାଟେ ମାରିଲୁ ?

ଫତାପ ॥ ସିଏ ତମ ଉପରେ...ତମକୁ...ତମକୁ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର
କଲ ବୋଲି !

ସିକତା ॥ କ'ଣ ହେଇଗଲା ? ଚାକିରୀ କଲେ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଧେ ଘଟଣା
ଏମିତି ଘଟେ !

ଫତାପ ॥ ତାମାନେ ଆଗରୁ ଏମିତି ଘଟିଛି ?

ସିକତା ॥ ତମେ ପାଠ ପଢ଼ୁଥିଲ ବେଳେ କ'ଣ ଜାକୋବ୍ ମହାପାତ୍ର
ନଥିଲ ? ଖାଲି ତମେ ନୁହ ; ସବୁ ଘୁରୁଛ ।

ଫତାପ ॥ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତମେ ବିବାହୁତା ।

ସିକତା ॥ ତମେ ଗୋଟାଏ ଅପଦାର୍ଥ ! ଘରକୁ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଟଙ୍କା
ଆସିଯିବ—ଆଦର୍ଶ ବୋହୂଟାଏ ବି ମିଳିଯିବ ତମକୁ ରୁଟି,
ଡାଲମା କରି ଖୁଆଇବା ପାଇଁ—! ଏମିତି ସ୍ଥିତିଟେ
ଦେଖିଥିଲ ?

ଫତାପ ॥ ହଁ ସ୍ଥିତି ଦେଖିଥିଲି... ସେଦିନ ସଞ୍ଚାରେ...୧୯୭୪ ର ଏକ
ନଭେମ୍ବର ସଞ୍ଚାରେ...ମୁଁ ହଜାର ଟ୍ରାକ୍ କର କ୍ଲାନ ହୋଇ
ଶୋଇଥିଲି ସେଇ ଆତ୍ମଗତ୍ତ ତଳେ...ମୋ ଚାରିପଟେ କିଛି
ସମସ୍ତ ପୁଅରୁ ପିଲାଙ୍କର ଭିଡ଼ ଥିଲା...ସଞ୍ଚାରେ ମତେ ଏକଲ
ଛୁଡ଼ିଦେଇ ଚାଲିଗଲେ । ଏବଂ ତମେ ଆସିଥିଲ ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ତମ ପାଖକୁ ଯାଇ ନଥିଲି । ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ମୋର
କଲେଜର ହସ୍ତେ ପାଖକୁ ।

ଫତାପ ॥ ଦୁଇଦିନ ଟ୍ରାକ୍ ପରେ ମୁଁ ଚିତ୍ ହୋଇ ଆସିଲୁ ଶୀତର
ଚନ୍ଦ୍ରଟାକୁ ଦେଖୁଥିଲି । ତମେ ମୋ ପାଖରେ ବସିଲ । ମୋ'
ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ବୁଲାଇ ଆସିଥିଲ । ତାପରେ...

ସିକତା ॥ ସେତିକି ବେଳେ ତମ ପାଖରେ ଶିତ ଥିଲା ; ନିଆଁ ଥିଲା ।

ସଂଭାଷ ॥ ତମେ ସେଇ ନିଆଁରେ ଜଳିବା ପାଇଁ ଭଲ ପାଉଥିଲ । ତମ
ହାତର ସେଇ ଖୁଣ୍ଟା ମୋର ସବୁ କାନ୍ତି ଦୂର କରି
ଦେଇଥିଲା । ତମ ହାତରେ ମୁଁ ଚମ୍ପା ଦେଇଥିଲି । ସେଇ
ଅମୃତର ପତ୍ର ପାଖରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମ ଛଡ଼ା
ଆଉ କିଏ ସେଇ ନିବିଡ଼ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ସାକ୍ଷୀ ହେବା ନାହାନ୍ତି ।

ସିକତା ॥ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ସଂଭାଷ ମହାନୁ ।

ସଂଭାଷ ॥ ଏକଦା ଯିଏ ଭିକ୍ଷୁ ଭିକ୍ଷା ମୁଣାନ୍ତୁକାଣ୍ଡ ଖାଇବାର ନେତୃତ୍ୱ
ନେଇଥିଲା ।

ସିକତା ॥ ତମେ କହୁଥିଲି ତାପରେ ଯାଇ ଦିଲ୍ଲୀରେ ପଢ଼ିବ ବୋଲି ।
ଆଜ ଏ ଏସ୍ ପାଇଁ ପ୍ରିପେରାଟ୍ କରିବ ବୋଲି...

ସଂଭାଷ ॥ ହଠାତ୍ ବାପା ରଟାୟାର ହେଲେ । ଆର୍ଥିକ ସଂବଳ ନଥିଲା ।

ସିକତା ॥ ତମର ମନବଳ ଅଗ୍ରବ ।

ସଂଭାଷ ॥ ତମେ ବିବାହ ପରେ ମତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ...ମୋ'
ହାତଧରି ମରୁତୁମି ଭିତରେ ଆଶେଇନେବ ବୋଲି ମୋର
ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା...

ସିକତା ॥ ଠିକ୍ ଯେମିତି ମୋର ତମ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା !

ସଂଭାଷ ॥ ଆମେ ଚାହୁଁଥିଲେ...ଦି'ଜଣ ରେଜିଗାର କଲେ ଟଙ୍କା
ବଳିବ । ଆମେ ସେଇ ଟଙ୍କାରେ ଇଂଡ଼ଷ୍ଟ୍ରି କରିବା...ଫାର୍ମ
କରିବା...ଗୁରୁଟା ଜରିଆ ଗାଇ...ଶହେ ବିଦେଶୀ କୁକୁଡ଼ା...

ସିକତା ॥ ଦୁଇଟି ସନ୍ତାନ...ଝୁଣି ପରିବାର ! (ହସିଲା)

ସଂଭାଷ ॥ ସିକତା !

ସିକତା ॥ ତମେ ସାଂଘାତିକ ଭାବେ ବଦଳି ଯାଇଛ ।

ସଂଭାଷ ॥ ଏମିତି ବଦଳିଯାଇ ଆମେ କେତେ ଦିନ ବଢ଼ିବା ?

ସିକତା ॥ ତମକୁ ନେଇ ମୁଁ ଆଉ ଚଳିପାରିବନି ।

ସଂଭାଷ ॥ ମୁଁ ତମକୁ ମୁଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ରାଜି ଅଛି । ବି-ହାମୀ ! ଯାଅ ।

ସିକତା ॥ ଆଉ ଥରେ କୁହ ।

ସଂତାପ ॥ ଯାଅ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଅ —

ସିକତା ॥ ଆଃ !!

ସଂତାପ ॥ ଖଲନି ଛେ - ?

ସିକତା ॥ ବର୍ତ୍ତମାନ...? ଏଇ ସ୍ଵତରେ ?

ସଂତାପ ॥ ଫିବାପାଇଁ ଖାଲି ସୁଯାଗିଏ ଲେଡ଼ା । ଦିନ ଆଉ ସ୍ଵତ ନୁହେଁ ।

ସିକତା ॥ ଛୁ'ବର୍ଷ ତଳର ସଂତାପ ହୋଇଥିଲେ ତମେ ସ୍ତବ୍ଧ
ପାରିଆନ୍ତୁ ମତେ ?

ସଂତାପ ॥ ଛୁ'ବର୍ଷ ତଳର ସିକତା ହୋଇଥିଲେ ତମେ ଯାଇ
ପାରିଆନ୍ତୁ ?

ସିକତା ॥ ଛୁ'ବର୍ଷ ତଳର କଥା ଗୁଡ଼ାକୁ ମନେ ନ ପକାଇ ଆମେ
ଚଳିପାରିବାନି ?

ସଂତାପ ॥ ସେଇଟା ଆମର ଇତିହାସ ।

ସିକତା ॥ ଇତିହାସ ମର ଗଲଣି ।

ସଂତାପ ॥ ଜଗନ୍ନାଥ ଅବସ୍ଥାରେ ବଢ଼ନ୍ତୁ ।

ସିକତା ॥ ତମ ବାପାଙ୍କ ଭଳି ।

ସଂତାପ ॥ (ରୁଜିଯାଇ) ସିକତା !

ସିକତା ॥ ମୁଁ ତମ ଧମକ ଆଉ ଲାଲ ଆଖିଠାରୁ ଉଜରେ ଅଛି ।

ସଂତାପ ॥ ମୁଁ ଜାଣିକାର ମହାପାତ୍ରକୁ ଖୁନ୍ କରିବି ।

ସିକତା ॥ ଗୁଳିଟି ଯାଇଛି ତାପରେ ଜୀବନ ସିବ ।

ସଂତାପ ॥ ତମ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ !

ସିକତା ॥ ଭୁଲ କରୁନା । ତମେ ପର ମତେ ଟୋପାଏ ସିଂହରୁ
ଗୌରବ ଦେଇଛ ? (ହସ)

ସଂତାପ ॥ ଓଃ ! ତା' ହେଲେ ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ?

॥ ଏକାବନ ॥

[ଜା ମୁହଁରେ ବରଣ ଓ ଆତ୍ମହତ୍ୟା
କରିବା ଭାବ]

ସିକତା ॥ ରୁଟି ଅଉ ଡାଳମା ତଥାର କର ଦେଇଚି । ଖାଇଦେଇ
ସୁନାପୁଅ ପରି ଶୋଇବ ଆସ । (ମୁହଁରେ ହସ ।)

ସତାପ ॥ ସିକତା !

ସିକତା ॥ ହଁ ଆଜି ଶୀଘ୍ର ଶୋଇବ । ମୁଁ ମୁଣ୍ଡ ଚପି ଦେବି ।

ସତାପ ॥ ସେତେବେଳେ ଏଠି ରେ ଆଜି ଖାଲି ଉପର ମହଲ ତଳ ମହଲ
ହେଇ ଗୋଡ଼ଟା ବନ୍ଧୁଛି ।

ସିକତା ॥ (ହସି ଆସି ମାର)

ହଉ ଗୋଡ଼ ବ ଚପି ଦେବି, ଚାଲ । ଗୋଡ଼ ହାତ ଧୋଇ
ଆସିଲେ ଖାଇବ ।

[ସତାପ ଚାଲିଯାଇଛି ଭିତରକୁ, ତା
ପଛପଛୁ ବୁଲୁ ସୀତାନାଥଙ୍କ ପ୍ରବେଶ]

ସୀତାନାଥ ॥ କ'ଣ ପୁଣି ଗୋଟାଏ ମୂଲ ଲାଗିଗଲା ?

ସିକତା ॥ କୋଉ ମୂଲ ?

ସୀତାନାଥ ॥ ତମର ଅନ୍ତର ମୂଲ !

ସିକତା ॥ ସେଇଟା କ'ଣ କେବେ ଶେଷ ହେବ ?

ସୀତାନାଥ ॥ କିଏ ମଲା ? କୌରବମାନେ ନା ପାଣ୍ଡବମାନେ ?

ସିକତା ॥ ତାଙ୍କୁ ସସ୍ପେଣ୍ଡ କରି ଦିଆ ଯାଇଛି ।

ସୀତାନାଥ ॥ (ସ୍ବାତ୍ମହତ୍ୟା ଭାବେ) ଓ... କେହି ମରି ନାହାନ୍ତି ?

ସିକତା ॥ କୋଉ ଅଫିସରକୁ ଯାଇ ଗୁରୁତ୍ବାଏ ମାଗିଲେ ।

ସୀତାନାଥ ॥ କାହାକୁ... କୌରବମାନଙ୍କୁ ?

ସିକତା ॥ ଜାକୋବ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ , ସେଇଥି ପାଇଁ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ରୁଟି ହେଲଣି ?

ସିକତା ॥ ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କର । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇଦିଏ ।
ତମେ ସେଇ ପଛଘରେ ବସିଥାଅ, ମୁଁ ରୁଟି ତରୁକାସା ନେଇ
ସେଇଠି ଦେଇ ଆସିବି ।

ସୀତାନାଥ ॥ ନା, ଖାଇବାକୁ ଦର କାହିଁକି ? ତମର ଇଚ୍ଛା ମୁଁ କେମିତି
କିଛି ମରଯାଏ !

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଗୁଡ଼ୁ ତ ତମେ ମରଯାଅ ବୋଲି ? (କାନ୍ଦିଲା ଭଳି)

ସୀତାନାଥ ॥ ବୁଢ଼ା ହେଲିଣି ବୋଲି ମତେ ତମେ ଘୃଣା କରୁଛ, ନାହିଁ ?

ସିକତା ॥ (ହସି) କାହିଁ, ନା ତ । ବେଳେ ବେଳେ ଚିଡ଼ି ମାଡ଼ିଲେ
ଏମିତି କହି ଦିଅନା ! ନ ହେଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଜି କରେ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ତୁ' ଅଧୁନିକ ନା ? ସେଇଥି ପାଇଁ !

ସିକତା ॥ ତଥାପି ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଉଛି ।

ସୀତାନାଥ ॥ ସେଇଥିପାଇଁ ପଛ ଘରଟା ଛାଡ଼ି ଦେଇଛ ?

ସିକତା ॥ ଏଇ ଆଗ ଘରଟାରେ ଯାହାସବୁ ଘଟୁଛି...ତାକୁ ତମେ
ସହ ପାରିବନି । ତେଣୁ ମୋ ମତରେ ତମପାଇଁ ପଛ ଘରଟା
ହୁଁ ଭଲ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ରୁଲି ମା ... ଶ୍ରେକ ହେଇ ଦୁଃଖିଲ ଲଗୁଛି ।

[ସୀତାନାଥ ଆଗେ ଆଗେ ଓ ସିକତା
ପଛେ ପଛେ ଯାଇଛନ୍ତି ।]

● ମଞ୍ଚ ଅନ୍ତକାର ●

● ମଧ୍ୟାହ୍ନ

ବିଶ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ

[ମଞ୍ଚ ଆଲୋକିତ ହେଲା । ପୂର୍ବର ସେଇ ଘର ।
କିନ୍ତୁ ସାନସଞ୍ଜା ଟିକିଏ ଫିକା ପଡ଼ିଯାଇଛି । ଆସ-
ବାବ ପବ କମି ଯାଇପାରେ । ସମୟ ସେଇମିତି
ଏକ ସନ୍ଧ୍ୟା । କିନ୍ତୁ ଆଉ ଦିନେ — ଏଇ
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶୁଣାଗଲା ବର୍ଷାର ଜନ୍ମଦିନ ପାଇଁ
ଉତ୍ସବ । ଏକ ପାଟିର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି ।
ଚେୟାର ଆଉ ଦୁଇ ଚିନିଟା ମଞ୍ଚ ଉପରକୁ
ଅଣାଯାଇ ପାରେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଚେୟାର
ଗୁଡ଼ାକୁ ସଜାଇ ରଖାଯାଇପାରେ । ଦେଖାଯିବ
ସେମିତି ଘରସାରା ଚୌକୀରେ ପୁଣି । ମଞ୍ଚ ଆଲୋ-
କିତ ହେଲାପରେ ଦେଖାଗଲା ଗୋଟାଏ କୋଣରେ
ବସିଛନ୍ତି ସବିତ୍ର, ସିକତା ଓ ଜୋସେଫ୍ — ତାହା
ଖେଳୁଛନ୍ତି । ମଝିରେ ଛୋଟ ଖୁଲ୍ ଏବଂ ଚିନିଟା
କୋକାକୋଲା ବୋତଲ । ବର୍ଷା ଭିତରେ ।]

ସବିତ୍ର ॥ (ଡାକିଛି) ବର୍ଷା !

ଜୋସେଫ୍ ॥ (ବର୍ଷାକୁ) ଜଳ୍ମିଆସ ।

ସିକତା ॥ ଖେଳ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ସବିତ୍ର ॥ ନର୍ବର ଓଁ ନାନ୍ ଡାକୁଛନ୍ତି, ଜଳ୍ମିଆ !

ବର୍ଷା ॥ (ଭିତରୁ) କିଏ ଡାକୁଛନ୍ତି ?

ଜୋସେଫ୍ ॥ ମୁଁ,

॥ ସତୀବନ ॥

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ କିଏ ?

ଜୋସେଫ୍ ॥ ମୁଁ ଜୋସେଫ୍ ।

ବର୍ଷା ॥ (ଭିତରୁ) ବାଣ୍ଟି ଦିଅ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ବଣ୍ଟା ସରିଲାଣି ।

ବର୍ଷା ॥ (ପ୍ରବେଶ କରି) ନା, ମୁଁ ଜୋସେଫ୍ ସାଙ୍ଗରେ ପାଟି ନରୁ
ହେବିନି ।

ଜୋସେଫ୍ ॥ କାହିଁକି ?

ବର୍ଷା ॥ ତମେ ମତେ ଗାଳି ଦେଉଛ ।

ଜୋସେଫ୍ ॥ ଖେଳରେ ଭୁଲ କଲେ ଗାଳି ଦେବିନି ?

ବର୍ଷା ॥ ତମ ସାଙ୍ଗରେ ମୋର କଟି ।

ସଂବିତ୍ ॥ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିବୁ ?

ବର୍ଷା ॥ ହଁ ।

ସିକତା ॥ ତା' ହେଲେ ଜୋସେଫ୍, ତମେ ଆଉ ମୁଁ ।

ଜୋସେଫ୍ ॥ ପୁଣି ଥରେ ନୂଆ ଖେଳ ଆରମ୍ଭ କରିବା ।

ସିକତା ॥ ହଁ

ସଂବିତ୍ ॥ ଜୋସେଫ୍ ଆଉ ତମେ, ବର୍ଷା ଆଉ ମୁଁ ।

ଜୋସେଫ୍ ॥ ମୁଁ ବାଣ୍ଟୁଛି ତାହେଲେ (ତା'ସ ବାଣ୍ଟି ବା ଆରମ୍ଭ କଲା)

ସିକତା ॥ ଶୁଣିଲାଣି ବର୍ଷା, ଜୋସେଫ୍ କୁଆଡ଼େ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ନୂଆ
ଟେପ୍ରେକଡ଼ର ଆଣିଛନ୍ତି ।

ବର୍ଷା ॥ (ତାସ ଦେଖୁ ଦେଖୁ) ଦିଲ୍ଲୀରେ କ'ଣ ଭଲ ଟେପ୍ ମିଳେ ?

ସଂବିତ୍ ॥ ବମ୍ବେରେ ଭଲ ମିଳିବା କଥା ।

ଜୋସେଫ୍ ॥ କାହିଁକି ? ଦିଲ୍ଲୀରେ କାହିଁକି ନ ମିଳିବ ?

ସଂବିତ୍ ॥ କାହିଁକି ନ ମିଳିବ ? ସିକ୍ସଟିନ୍ ।

ସିକତା ॥ ଏଇଟିନ୍ ।

ବର୍ଷା ॥ ନାଇନଟୀନ୍ !
 ସଂବିତ୍ ॥ ନାଇନଟୀନ୍ ଡାକିଦେଲୁ , ଖେଳ କିଏ ପାରିବୁ ?
 ବର୍ଷା ॥ କାହିଁକି ମତେ ଖେଳ ଜଣାନାହିଁ ବୋଲି ଭାବିବୁ ?
 ସଂବିତ୍ ॥ ତା' ବୋଲି ପାଟିନର ହାତରୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇଯିବୁ ?
 ସିକତା ॥ ଦେଖ ଜୋସେଫ୍— ଯଦି ଡାକିବାର ଅଛି ତାକ କୋଡ଼ିଏ ।
 ଜୋସେଫ୍ ॥ ନା, ଟ୍ରାମ୍ ଡିକ୍ଲେୟାର୍ କର ।
 ବର୍ଷା ॥ ସେଭେନ୍ଥ କାର୍ଡ ।
 ସିକତା ॥ ଟ୍ରାମ୍ ଲୁଚାଅ ।
 ବର୍ଷା ॥ ଲୁଚେଇବି କାହିଁକି ?
 ସଂବିତ୍ ॥ ସେଭେନ୍ଥ କାର୍ଡର ଟ୍ରାମ୍ ଲୁଚାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
 ଜୋସେଫ୍ ॥ ସ୍ପେସ୍, ଟେକ୍ ଏ ଗ୍ଲନ୍ସ୍, ବର୍ଷା ।
 ବର୍ଷା ॥ ମତେ କୋଉ କଥା ଲୁଚେଇ ଆସେନା ।
 ସିକତା ॥ କିନ୍ତୁ ଏଇଟା ଖେଳ । ଟ୍ରେଣି ନାଇନ୍ !
 ସଂବିତ୍ ॥ ଏଇଟା ଗୋଟିଏ ବ୍ଲୁ-ଦ୍-ବୁ । ହାରି ଯିବ ।
 ବର୍ଷା ॥ (କାର୍ଡ ଲୁଚେଇ) ଦେଖିବା କେମିତି ହାରିଯିବ ?
 ସଂବିତ୍ ॥ ପଡ଼ିଲୁ ଚିଡ଼ିଆ ଗୋଲମ
 ସିକତା ॥ ମୋର ଆଠ
 ବର୍ଷା ॥ ମୋ ପାଖରେ ଚିଡ଼ିଆ ନାହିଁ
 ସଂବିତ୍ ॥ ନାହିଁତ ନାହିଁ କହି ହଉଛୁ କାଇଁ କି ? (ଚିଡ଼ିଆଇ)
 ଜୋସେଫ୍ ॥ ମୁଁହରେ ବାଡ଼ିବତା ନାହିଁ ।
 ସିକତା ॥ ସେଭେନ୍ଥ କାର୍ଡଟା ଖୋଲି ଦିଅ— (ନିଜେ ଖୋଲିଦେଇ)
 ଚିଡ଼ିଆ ।
 ଜୋସେଫ୍ ॥ ଚିଡ଼ିଆ ଟିକା
 ସଂବିତ୍ ॥ ତମର କାର୍ଡ ଦିଅ ନମ୍ବର ଓପାନ୍

॥ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ॥

ଜୋସେଫ୍ ॥ ଛୁଡ଼ିଲି, ନିଅ ସବିତ୍, ତମର ଦାକ୍ଷ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ଫୋର ପଏଣ୍ଟ୍ ସ ।

ସିକତା ॥ (ତାସ୍ ପକେଇ) ରଏଲ୍ ସ—

ଜୋସେଫ୍ ॥ ଆଉ ପାରିବ ବର୍ଷା ?

ବର୍ଷା ॥ କାହିଁକି ପାରିବନି ?

ସିକତା ॥ ରଏଲ୍ ସ ମାନେ ଫୋର ପଏଣ୍ଟ୍ ସ, ତମକୁ ତେଜାଣି
ପଏଣ୍ଟ୍ କରବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ବର୍ଷା ॥ କାହିଁକି ?

ସଂବିତ୍ ॥ ତୋ ମୁଣ୍ଡ, ଗଣ୍ଡି ଯା ସାଙ୍ଗରେ ମୁଁ ଖେଳିବନି, ବୁଦ୍-ଦୁଟେ !

ବର୍ଷା ॥ ଆ...ମତେ କାହିଁକି ବୁଦ୍-ଦୁ କହିଲ-ମୁଁ ଖେଳିବନି ଯା—

(ତାସ୍ ଫୋପାଡ଼ି ଦେବାକୁ ଯାଇଛି)

ଜୋସେଫ୍ ॥ ତା ହେଲେ ମାନ, ସିକତା ଆଉ ମୁଁ ମିଶିଲେ ତମକୁ
ହରେଇ ଦବୁ ।

ବର୍ଷା ॥ ମୋର ସେ ତାସ୍ ଖେଳ ଦରକାର ନାହିଁ, ଆ'ରେ ଭଲ-
ଆମେ ଲୁଚି ଗୁଣିବା ।

ସଂବିତ୍ ॥ ଭାଉଜକୁ ଡାକୁନୁ ?

ସିକତା ॥ ସଂବିତ୍...ପୁଅ ତମେ ଯାଆ ଟିକିଏ ।

[ବର୍ଷା ଆଉ ସଂବିତ୍ ଯାଇଛନ୍ତି]

ସିକତା ॥ ଦିଲ୍ଲୀରୁ କେବେ ଫେରିଲ ?

ଜୋସେଫ୍ ॥ ଆଜି ।

ସିକତା ॥ ଗୋଟାଏ କଥା ପଚାରିବି...କିଛି ଭାବିବନି ?

ଜୋସେଫ୍ ॥ ପଚାର ।

ସିକତା ॥ ମତେ ଦେଖିଲେ ତମକୁ କ'ଣ ମନେ ହୁଏ ?

ଜୋସେଫ୍ ॥ ସିକତା ଭଲ ।

॥ ଶାଠିଏ ॥

ସିକତା ॥ ଓ-ନୋ' ।

ଜୋସେଫ ॥ ତା'ମାନେ ?

ସିକତା ॥ ବର୍ଷା ଭଲ ମନେ ହୁଏନା ?

ଜୋସେଫ ॥ ତମେ...ବର୍ଷା ଭଲ...

ସିକତା ॥ ଆଜ୍ଞା, ଗୁଡ଼, ମୋ ଶାଢ଼ୀ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଶାଢ଼ୀ...

ସିକତା ॥ ବାଃ ରେ ! ମୁଁ କହୁଥିଲି ଦୁଇଟି ସିବା ପୁଅରୁ...

ଜୋସେଫ ॥ ଓଃ ... ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଇଛି ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ କାଣେ ତମେ ଭୁଲିଯିବ ।

ଜୋସେଫ ॥ କିନ୍ତୁ ମୁଁ କାଣି କାଣି ଭୁଲିନି ।

ସିକତା ॥ ତମେ ମତେ ଘୁଣା କରୁଛ ?

ଜୋସେଫ ॥ ହଠାତ୍ ତମର କ'ଣ ହେଲା ସିକତା ?

ସିକତା ॥ ତା'ମାନେ ତମେ ମତେ ଭଲ ବ' ପାଉନା ଏବଂ ଘୁଣା ବ'
କରୁନା ?

ଜୋସେଫ ॥ ହେଇପାରେ ।

ସିକତା ॥ କିନ୍ତୁ...

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ କୌଣସି ନାଶକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରେନା ।

ସିକତା ॥ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତୁମେ ବର୍ଷା ବୋଲି ଶୁଭୁଛ ?

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଶୁଭୁ ଥିଲି ବର୍ଷାକୁ ବିବାହ କରିବାପାଇଁ ।

ସିକତା ॥ ତମେ ମିଛ କହୁଛ ।

ଜୋସେଫ ॥ ବର୍ଷା ମୋତେ କଥା ଦେଇଥିଲା ।

ସିକତା ॥ ସେଇଟା ବ' ମିଛ ।

ଜୋସେଫ ॥ କିନ୍ତୁ ଆମର ବିବାହ-ତାରିଖ ବ' ଠିକ ହୋଇଯାଇଛି ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ କୁମାରୀ ଥିଲି ଏମିତି ଅନେକ କାହାଣୀ
ଶୁଣିଛି ।

ଏକସରି ॥

ଜୋସେଫ ॥ ତମେ ପିଲାଦିନେ ଶୁଭ ଗୁଲୁଲୁ ଥିଲ ବୋଲି ଜୀବନରେ
ବେଶା ଠକେଇଲ ।

ସିକତା ॥ ଜୋସେଫ !

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ ଏ ଘରେ କିପରି ଶ୍ବାସରୁଦ୍ଧ ହଉଛ !

ସିକତା ॥ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବୁଦ୍ଧ ଥିଲି ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ...

... ପୃଥ୍ବୀକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏମିତି ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖି ଦେଖି ଶେଷରେ ତମର ଏ ଅବସ୍ଥା ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଏ ଭିତରେ କ'ଣ ଝଡ଼ି ଯାଇଛି ?

ଜୋସେଫ ॥ ଅସନ୍ନତ ଭାବରେ ।

ସିକତା ॥ କଲା ପଡ଼ି ଯାଇଛି ?

ଜୋସେଫ ॥ ଆନିମିକ୍ ଦିଶୁଛି !

ସିକତା ॥ ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଶୁଣୁଛି ତମେ ଆଜି କାଲି ଘରର ସବୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଚଳାଇଛ ?

ସିକତା ॥ ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ତମେ ଦିନି ଦିବ ?

ସିକତା ॥ ଯାଇ କଣ କରିବ ?

ଜୋସେଫ ॥ ତମେ ସେଠି ସେଲ୍‌ସ୍ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ଶୁଳ୍କସ୍ଥ ପାଇବ ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ କାହାରକୁ ଚିହ୍ନି ନି ...

ଜୋସେଫ ॥ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ , ମୁଁ ଚିହ୍ନିଛି ।

ସିକତା ॥ ଜୋସେଫ୍ !!

ଜୋସେଫ ॥ ଏତିକି ସାର୍ଟିନେସ୍ ଆଇ ତମେ ଜୀବନଟାକୁ ଭୁବନେଶ୍ବରର
ଏଇ ଟାଇମ୍‌ସ୍ ଘରେ ବ୍ୟର୍ଥ କରିବ ?

ସିକତା ॥ କିନ୍ତୁ ସତାପ !

ଜୋସେଫ ॥ ସତାପ ଭାଇଙ୍କ ପ୍ରତି ରୂମର ଆହୁରି ଆସନ୍ତ ଅଛି ?

ସିକତା ॥ ତମେ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିନା ଜୋସେଫ୍ ! ତାଙ୍କ ପାଖରେ
ଅଦ୍ଭୁତ ପରସନାଲିଟିଟା ଅଛି !

॥ ବାସନ୍ତି ॥

ଜୋସେଫ ॥ ସାହାର ମୂଲ୍ୟ ଅତେଇ ଶହ ଟଙ୍କାର କରୁଣୀକୁ ଏବଂ
ଶେଷରେ ସେଇଟା ଦିଅ...
୧

ସିକତା ॥ କାରଣ ତମେ ବଡ଼ ଘରର ପୁଅ । ତମର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଅଛି,
ସେଇ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତରେ ଭଲ ଆଉ ମନ ବେଶ୍ ଲୁଚି
ଯାଇ ପାରୁଛି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏବଂ ମୁଁ ସବୁ କହେ ତମର ଏଇଟା ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗୁଡ଼ିକ
କମ୍ପିଲେକ୍ଟ !

ସିକତା ॥ ତମ ମୁହଁରେ ଏଇଟା ଶୋଭା ପାଏ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆଉ ଦଶ ଦିନ ପରେ ମୁଁ ଦିଲ୍ଲୀ ଚାଲିଯିବି ।

ସିକତା ॥ ଜାଣିଛି, ଅଫିସରେ ଶୁଣିଲି ତମେ ଡି.ସି. ଏମ୍.ରେ ପାଇଚ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଏକ ବରଷ କୋଠା ଉତ୍ତରେ ମୁଁ ତମ କଥା
ଭାବିବି ।

ସିକତା ॥ ସେଇଟା ମୋର ଭାଗ୍ୟ ।

ଜୋସେଫ ॥ ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ଅସି ପାରିବ ?

ସିକତା ॥ ଏ ଘର ଗୁଡ଼ି ଦେଇ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଆଉ ଏକ ଘରକୁ !

ସିକତା ॥ ତମେ

ଜୋସେଫ ॥ ସୁରୋପରେ ଜଣେ ନାଶ୍ଟ ଅନେକ ଥର ବସାହ କର ପାରୁଛୁ ।

ସିକତା ॥ ଦିଲ୍ଲୀ !

ଜୋସେଫ ॥ ପୁଣି ଥରେ ଜୀବନଟାକୁ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କର ।

ସିକତା ॥ ସିକତା ମହାପାତ୍ର !

ଜୋସେଫ ॥ ହାଇ ସୋସାଇଟୀ, ମଟର କାର— କନ୍ନାଟ୍ ପ୍ଲେସ୍ ।

ସିକତା ॥ ଜୋସେଫ୍ ! ତମେ ମୋତେ ଟେମ୍ପଟ୍ କରୁଛ ?

ଜୋସେଫ ॥ ନା,

ସିକତା ॥ ଆଉ କ'ଣ କହୁଛ ?

ଜୋସେଫ ॥ ତମକୁ ଜୀବନର ଅମୂଲ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟ ସଫର୍କରେ କହୁଛି ।

ସିକତା ॥ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛନ୍ତି ?

ଜୋସେଫ ॥ ସାହସର ଅଭାବରେ ତାକୁ ସ୍ୱପ୍ନ କୁହାଯାଇ ପାରେ —

ସିକତା ॥ ଏଇ ଅବସ୍ଥାରେ ମତେ ତମେ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବ ?

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଏତେଟା ଜାଣି ନୁହେଁ ।

ସିକତା ॥ ଜୋସେଫ ! ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନଦାତା ମାନଙ୍କୁ ଭଲପାଏ ।

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଭାବି ।

ସିକତା ॥ ତା ହେଲେ ବର୍ଷାକୁ ତମେ କାହିଁକି ଭଲ ପାଉଥିଲ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଭଲ ପାଇବା ପଛରେ କୌଣସି ମୁଣ୍ଡ ନଥାଏ ।

ସିକତା ॥ ବେଳେ ବେଳେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ।

ସିକତା ॥ ତା' ହେଲେ ମୁଁ ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଚାଲିଯିବି ?

ଜୋସେଫ ॥ ଓ... ଆଇ.ଆମ୍ ସୋ' ଗ୍ଲାଡ୍ !

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଡ଼ି ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଦକ୍ଷୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଡ଼ି
ଯିବାକୁ ଚାହେଁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଆମେ ଏକ ନୂଆ ସଂସାର ଗଢିବା ।

ସିକତା ॥ ସେଇଠି ଦୁଃଖ ନଥିବ, ମୂଢ଼ ନଥିବ, ଲୁହ ନଥିବ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଖାଲି ଅତ୍ୟନ୍ତ ରଙ୍ଗର ଫୁଲ ଫୁଟୁଥିବ ।

ସିକତା ॥ ଆମେ ଉଡ଼ା ଜାହାଜରେ ଯିବା ? ମୁଁ କେବେ ଚଢ଼ିନି !

ଜୋସେଫ ॥ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ସିଧା ଫ୍ଲାଇଟ୍ — ପ୍ରୁକାଲ୍‌କାଟା !

ସିକତା ॥ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିଲେ ପୃଥିବୀଟା ଛୋଟ ମନେହୁଏ, ନାହିଁ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଖୁବ୍ ଛୋଟ... କାଗଜ ଘର ପରି ...

ସିକତା ॥ ତମର ସେଇଠି ଦରମା କେତେ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଆରମ୍ଭର ବାରଶହ ।

ସିକତା ॥ ଓ ! ବାରଶହ ... ସୁନ୍ଦର

ଜୋସେଫ ॥ ତମେ ଦୁହେଁ ରୋଜଗାର କଲେ ତନି ମାସରେ ସେତେ
ହେବ, ...ମାସରେ ସେତିକି

• ସିକତା ॥ ମୁଁ ଖାଲି ସରରେ ବସି ରେଡ଼ିଓ ଶ୍ରୀମ ବଜେଇବି ଓ ସ୍ବପ୍ନ
ଦେଖିବି ।

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଅଫିସରୁ ଫେରିଲେ ଘିଡ଼େଁ ଗାଡ଼ି ନେଇ ବୁଲିବାକୁ ଯିବା ।

ସିକତା ॥ ତମେ ମତେ କେବେ ହେଲେ ପଛ କଥା ପଚାରିବନି ?

ଜୋସେଫ ॥ ଆମେ ଅଜ୍ଞତକୁ ଆଦୌ ଖୋଜିବାନି ।

ସିକତା ॥ ଖାଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଙ୍ଗରେ ବୌଦ୍ଧିବା ।

ଜୋସେଫ ॥ ଦରଦାର ହେଲେ ନାମୟକୁ ପଛରେ ପକେଇ ବୌଦ୍ଧିବା ।

ସିକତା ॥ ଖାଲି ବୌଦ୍ଧିବା ?

ଜୋସେଫ ॥ ହଁ ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ସବୁ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ ?

ଜୋସେଫ ॥ ସେଠି କ୍ଳାନ୍ତର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ
(ମାର୍ବବତୀ)

ସିକତା ॥ ତମର ବୟସ କେତେ ?

ଜୋସେଫ ॥ କାହିଁକି ?

ସିକତା ॥ ବୟସ କେତେ ?

ଜୋସେଫ ॥ ଶବାଦ ପାଇଁ ବୟସଟା ଏକ ପାହାଡ଼ ନୁହେଁ ।

ସିକତା ॥ ମଝିରେ କେବଳ ପାହାଡ଼ଟା ଅଛି ଟଙ୍କାର ଓ ସମ୍ମାନର ।

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଏ ସଂସାରରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ଶରାସ କରେ ।

ସିକତା ॥ କେବଳ ସେକ୍ସରେ ତମେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଚାହୁଁଛ (ହସିଲା) ।

ଜୋସେଫ ॥ ନା, ମୁଁ ସେ କଥା କହୁ ନଥିଲି ।

ସିକତା ॥ (ଶତ୍ରୁତ୍ବରେ) କହୁଥିଲି ସେଇଟାକୁ ବହୁ କରି ପାସ ହଜାର
ପେପର ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଛପେଇଲେ ଏ ଦେଶର ଲୋକେ କଣନ୍ତେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏତେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପରେ ତମେ ମତେ ଥକା କରୁଛ ସିକତା ?

ସିକତା ॥ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ? (ହସ) ତମର ଗୋଟିଏ ଆଶ୍ରମ ଖୋଲିବା
ଭାବେ । ଦାଢ଼ି ଅଛି, ମୁଣ୍ଡରେ କିଛି ବାଳ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ
ଶୈଳରେ ବଢ଼େଇ ଦିଅ ।

॥ ପଞ୍ଚମେ ॥

ଜୋସେଫ ॥ କିନ୍ତୁ ଏଇଟା ମୋର ଖାଲି ସ୍ତୁତିଶ୍ରୁତି ନୁହେଁ ।

ସିକତା ॥ ଜୀବନରେ ମୁଁ ଅନେକ ପରୁଷ ଦେଖିଛି, ଲେଉଟ ଅସୁନ୍ଦର
ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ !

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଆଦୌ ଯତ୍ନ ନା କରୁଛି, ବିଶ୍ୱାସ କର ।

ସିକତା ॥ ଗୋଟିଏ ତୃଷ୍ଣା ଶ୍ରେଣୀ ଉପନ୍ୟାସର ନାୟକ ବି ଏମିତି
କହନ୍ତି ।

ଜୋସେଫ ॥ ସିକତା ?

ସିକତା ॥ ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗରେ କ'ଣ କରୁଥିଲୁ ?

ଜୋସେଫ ॥ ମତେ ବିବାହ କରିବାପାଇଁ ବର୍ଷାର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ।

ସିକତା ॥ କାହିଁକି ? ସେ ନୀର ଜ୍ୱାଳାକୁ ଯାଉନି ବୋଲି ? ସ୍ନେହରେ
ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲୁନି ବୋଲି ?

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଟା ବି ଗୋଟିଏ କାରଣ ।

ସିକତା ॥ କାହିଁକି ସେଇଟା ତମ ପାଇଁ କାରଣ ହେଲା ?

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଟା ସମାଜ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବନି ।

ସିକତା ॥ ତମର ନିଜକୁ କିଛି ନାହିଁ ?

ଜୋସେଫ ॥ ବିବାହ ଏକ ସାମାଜିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ସିକତା ॥ ଏବଂ ମୁଁ ଏଇ ସାମାଜିକ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଶ୍ୱାସ କରେନା,
ପୁରୁଷ ଆଉ ନାରୀଙ୍କ ସଂପର୍କ ବିନା ବିବାହରେ ସ୍ଥାପନ
କରାଯାଇପାରେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ସେଇଟା ବର୍ଷାର ଚରିତ୍ରରେ କଲଙ୍କ ବୋଲି ମୁଁ କହୁଛି ।

ସିକତା ॥ କଲଙ୍କ ? କୋଉଟା ? କାହାପାଇଁ ?

ଜୋସେଫ ॥ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ।

ସିକତା ॥ ପାପ ଆଉ ପୁଣ୍ୟ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ତମେ କିଏ ?

ଜୋସେଫ ॥ କିନ୍ତୁ ମୁଁ କହୁଥିଲି ନା କୌଣସି ଯୁକ୍ତ ଦେଇ ଭଲ ପାଇ
ହୁଏନା ।

ସିକତା ॥ କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଇ ତମେ କଉକୁ ଆମ୍ଭେ ଶାନ୍ତବା ପାଇଁ
 ପ୍ରଲେଭନ ଦେଖାଇ ପାର ?

ଜୋସେଫ ॥ ମତେ ଭଲ ହୁଏଁ ।

ସିକତା ॥ ତମକୁ ଠିକ୍ ବୁଝିଛି ବୋଲି ଏବେ ସରଳ ଶବ୍ଦରେ
 କହିପାରୁଛ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଜୋ କୋଲ୍ ସିକତା ! ଆଜି ଏମ୍ ସିରିୟସ୍ ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ କି ସିରିୟସ୍‌ଲୀ କହୁଛି ।

ଜୋସେଫ ॥ ତମେ ଶୁଦ୍ଧ ଲେ ଆଜି ରାତି କି ଆମେ ଦୁର୍ଗା ଫୁଲ କରିବା...

ସିକତା ॥ ଗୋଟିଏ ସଂସାର ଭାଙ୍ଗି ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ବେଶ
 ଦୃଢ଼ିଆରୁ ଦେଖୁଛୁ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଗୋଟିଏ ନ ଭାଙ୍ଗି ଲେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗଢ଼ିବ କେମିତି ?

ସିକତା ॥ ତମ ମାନଙ୍କର ଗଢ଼ିବା ଶକ୍ତି ଆହୁର ଆସିନି, ପୁନଃ—ସଂସାର,
 ଆଉ କେବେ ଏ ସରର ଶୁଦ୍ଧିମା ମାଡ଼ିବନି ।

ଜୋସେଫ ॥ ତମେ ମତେ ପଚାରିବ କରୁଛ ?

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଅପସ୍ୟ କୁହେ ।

ଜୋସେଫ ॥ ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇଁ ଆଜି ଏଇ ଜନ୍ମ ଦିନ ଉତ୍ସବ
 ପାଇଁ ... ।

ସିକତା ॥ ଜୋସେଫ ।

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ ମତେ ଭଲ ପାଅ ।

ସିକତା ॥ ହଁ କହୁଲେ ଯିବ ? କୁହ ଆଉ କେବେ ଆସିବନି ? କେବେ
 ଆଉ ବର୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରେମିକ ହବନି ? ...

ଜୋସେଫ ॥ କୁହ ଅରେ ମୋତେ ଭଲ ପାଅ ହୋଇ ...

ସିକତା ॥ ତମେ ପୁରୁଷ, ଡଃ ସିଃ ଏମ୍‌ର ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ବଡ଼
 ଅଫିସର ... ତୁମର ସ୍ବାଟିଂଗ୍ ବାରଗେଟ୍ ଟଙ୍କା ... ହୁ
 ଜୋସେଫ ! ତମ ବାପାଙ୍କ ଅଫିସର ଜଣେ ସ୍ଟେନୋ ପାଇଁ
 ଏବେ ଗ୍ରେଟ୍ ହେଲ କାକୁଡ଼ ମିଳିବ କରୁଛ ?

॥ ଶେଷ ॥

ଜୋସେଫ ॥ ମୁଁ ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ବଢ଼ାସ କରେ । ମୁଁ ସାମ୍ୟବାଦରେ ବଢ଼ାସ
କରେ ।

ସିକତା ॥ (ଅତି ନାଟକୀୟ ସ୍ଵରରେ) ମୁଁ ତମକୁ ଭଲ ପାଏ ।

ଜୋସେଫ ॥ (ଆଖି ବୁଜି) ଆଉ ଯାରେ କୁହ ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ତମକୁ ଭଲ ପାଏ !!

ଜୋସେଫ ॥ ସିକତା ! ମୋର ତେହେରା ଅଛି, ଯୋଗ୍ୟତା ଅଛି... ଅସତ
ମୁଁ ପ୍ରେମ କରି କୋଉଠି ସଫଳ ହେଇ ପାରିଲିନି ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ତମକୁ ପ୍ରେମ କରେ । ସାଥ...ସିଲ୍ଲୁ... ଦୟାକରି ...

ଜୋସେଫ ॥ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁଲିଫିବ ?

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଜୋସେଫ ॥ ଗୁଡ଼ ନାକଟ୍ !

ସିକତା ॥ ଗୁଡ଼ ନାକଟ୍ !

[ଜୋସେଫ ଯାଇଛି ଏବଂ ସତେ ସତେ
ବାହାରୁ ଆସିଛି ସଂତାପ ।]

ସତାପ ॥ ସିକତା !

ସିକତା ॥ ଆରେ ! ତମେ ଆଜି ଏତେ ଡେରରେ ଫେରିଲି କେ ?

ସତାପ ॥ ନ ଫେରି ଥିଲେ ଭଲ ଲାଗି ଥାଆନ୍ତା ?

ସିକତା ॥ ଆଜି ବର୍ଷାର ଜନ୍ମଦିନ । ଯେତେକ ଅଫିସରେ କାମ କଲ
ଭଲି ...

ସତାପ ॥ ମୁଁ ଯଦି ବାରିଷ୍ଟେ ଟଙ୍କା ଦରମା ପାଉ ଥାଆନ୍ତି... ତା’
ହେଲେ ମୋର ପ୍ରୟୋଜନ ଥାଆନ୍ତା ।

ସିକତା ॥ ସତାପ !

ସତାପ ॥ (ଟିକିଏ ପରେ) ମୁଁ ତମକୁ ଅନେକ ଆଗରୁ କହିଛୁନି
ସିକତା ! ତମେ ଗୁଡ଼ିଲେ ଯାଇପାର ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଆହୁରି ସିବାପାଇଁ ଗୁଡ଼ିନି ।

॥ ଅଂଶ ୦ ॥

- ଫତାପ ॥ ଆଉ କେତେ ଦିନ ମତେ ଦୟା ଦେଖେଇ ରହିବ ?
 ସିକତା ॥ ହାଇକୋର୍ଟ ଦେହସନ୍ତା ଆସୁ ତମେ ରାଜ୍ୟରେ ପୁଣିଥରେ
 ଯୋଗ ଦିଅ ; ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହୁଅ — ମୁଁ... ଯିବି ।
 ଫତାପ ॥ ସିକତା ! ଛଳନାର ଗୋଟାଏ ଶେଷ ଅଟୁ ।
 ସିକତା ॥ ମୁଁ ଛଳନା କରୁଛି ବୋଲି କେମିତି ଜାଣିଲ ?
 ଫତାପ ॥ ଜାଣିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନି । ମୁଁ ଟିକିଏ ତଳେ ଥିବୁ ଶୁଣିବୁ ।
 ସିକତା ॥ ବାଃ ରେ ! ଲୁଚି ଲୁଚି ସବୁ ଶୁଣି ପକେଇଛନ୍ତି ତା' ହେଲେ ?
 ଫତାପ ॥ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।
 ସିକତା ॥ ଫତାପ , ଆଜି କାଲି ତମର କ'ଣ ହେଉଛି ?
 ଫତାପ ॥ ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ନୁହେଁ କି ମହାପୁରୁଷ ନୁହେଁ । ଜଣେ ସ୍ବାମୀନାଥ
 ମଣିଷ !
 ସିକତା ॥ ଜଣେ ସ୍ବାମୀନାଥ ମଣିଷ କ'ଣ ଏମିତି କଥା କଥାରେ ସନ୍ଦେହ
 କରେ ?
 ଫତାପ ॥ କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ତମେ ମିନିଷଟିକି ତଳେ କୋଣେଟି ସାଙ୍ଗରେ ଦିଶି
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଡ଼ିଯିବା ପାଇଁ ଶୁଦ୍ଧ ଥିଲ... ଫୁଲ୍ ଫୁଲ୍ କରି ତାହା
 ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲ ...
 ସିକତା ॥ ତମେ ସେଇ ଫତାପ ମହାନ୍ତ ସିଏ ଛ'ବର୍ଷ ତଳେ
 ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର ସଭ୍ୟତ ଥିଲ ?
 ଫତାପ ॥ ଆଜି ମୁଁ ପୁଣି ଥରେ ଜଳବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।
 ସିକତା ॥ ତମେ ସେଇ ଗୁପ୍ତ ନେତା ସିଏ ବିଅ ମାନଙ୍କ ସ୍ବାଧୀନତା
 ପାଇଁ କଲେଜରେ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଗୁପ୍ତତା ଦେଇଥିଲ ?
 ଫତାପ ॥ ସ୍ବାଧୀନତାର ଅର୍ଥ ବିଶ୍ବାସଯୋଗ୍ୟତା ନୁହେଁ ।
 ସିକତା ॥ ସତାପ !!
 ଫତାପ ॥ କିଛି କହିବାର ଅଛି ? (ହାଉଥିଲା)
 ସିକତା ॥ ଛ' ବର୍ଷ ତଳେ ତମେ କନ୍ଦେଶ୍ବର ରାସ୍ତାରେ 'ମୋ'ପାଇଁ ମୋ'
 ମାସ ଦିପହରଟାରେ ଅନେକ ଅପେକ୍ଷା କରିଛ, ନାହିଁ ?

ସତୀପ ॥ ମୁଁ ସେତେବେଳେ ତମକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲି ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ବି ଭଲ ପାଇଥିଲି । ଦିନେ ଖରାଟାରେ ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼
ଆସି ମୋ ପାଶ କରିବା ଖବରଟା ଶୁଣିଲେଲି ।

ସତୀପ ॥ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ବୋକା ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରୁଛି ।

ସିକତା ॥ ଏବଂ ଚିରୁକ ତମର ଲାଲ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ।

ସତୀପ ॥ ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଛୁଆ ଥିଲି ।

ସିକତା ॥ ତମେ ଖବରଟା ଦେବା ଆଗରୁ ମୁଁ ଖବର ପାଇଥିଲି ।

ସତୀପ ॥ ଏବଂ ତମେ ମତେ ଥକା କରିଥିଲି ।

ସିକତା ॥ ଅନେକ ଦିନ ପରେ ତମେ କହିଥିଲି : ଘଟଣାଟା ପାଇଁ
ତମକୁ ଖୁବ୍ ଲଜ ଲାଗିଲା ଏବଂ ସେ ଦିନ ତମର ଆତ୍ମହତ୍ୟା
କରିବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ।

ସତୀପ ॥ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁ ଯାଇ ମୁଗ୍ଧବଚ୍ଚ ଭଲ କରିଚି ।

ସିକତା ॥ ଆଉ ଦିନେ ଆମ ସ୍ଥଳରେ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ହେଉଥିଲା । ମୁଁ
ଜି:ବି:ଏସ୍:ଙ୍କ “କ୍ୟାଣ୍ଡିଡ଼ା” ବହିରେ ଟାଇଟଲ୍ ସ୍ଲୋଲ୍
କରୁଥିଲି...ମନେ ଅଛି...? ମନେ ଅଛି ସେ ଦିନ ଆମଘର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଡ଼ିବା ପାଇଁ ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତମର ଟିକିଏ ଟିକିଏ
ଛୁଆଁ ରେ ମୁଁ ଗରମ ହେଇ ପଡ଼ୁଥିଲି ?

ସତୀପ ॥ ସେ ସଂତାପକୁ ତମେ ଅନେକ ଦିନରୁ ହତ୍ୟା କଲଣି ?

ସିକତା ॥ ଏବଂ ତମେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲି ମୁଁ ଜଣେ ପୁରୁଷା ଅଭିନେତ୍ରୀ
ବୋଲି ?

ସତୀପ ॥ ସେ ଦିନର ସିକତା ହୋଇ ତମେ ଆଉ ରହି ପାରିନ ...
ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ବିରାଟ ସଂସାରକୁ ପୋଷୁଛୁ... ।

ସିକତା ॥ ତମେ ଅଯୋଗ୍ୟ, ଅପଦାର୍ଥ ବୋଲି । ପିଲାଦିନେ ଖାଲି
ତମେ ରାଗିବା ଶିଖିଥିଲି, ଖ୍ରୀଜକ୍ କରିବା ଶିଖିଥିଲି, ଭାଷଣ
ଶିଖିଥିଲି ।

ସତୀପ ॥ ଏହା କହିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁ ଥିଲି ? ନା କିଛି ବାକି ଅଛି ?

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଯଦି କହେ ! ମୁଁ କୋସେଫ ପାଖରେ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲି ?
ଫତାପ ॥ ମିଛ କହବାର ଶେଷ ସୀମା ରେଖାଟା ଡେଇଁ ପଡ଼ିଛ ବୋଲି
ଭାବିବି ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲି ।

ଫତାପ ॥ କେବେ ନୁହେ ।

ସିକତା ॥ ମୁଁ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲି ତମ ଉତ୍ତରୀ ଲାଗି ।

ଫତାପ ॥ ସିକତା !

ସିକତା ॥ ମୁଁ ମଝିରେ ଆସି ଏଇ ପ୍ରେମ ଅଭିନୟଟା ନ କରିଥିଲେ ତମ
ବର୍ଣ୍ଣା ଆଜି ଦିଲ୍ଲୀରେ ଥାଆନ୍ତା ! ଫୁଟ୍ ପାଥରେ ।

ଫତାପ ॥ କିନ୍ତୁ ...ମୁଁ ତୁମକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନି !

ସିକତା ॥ ମତେ ବିଶ୍ୱାସ କର ବୋଲି ମୁଁ ତମକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁନି ।

ଫତାପ ॥ ସିକତା !

ସିକତା ॥ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଅ, ବେଶୀ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ କରନି ।

ଫତାପ ॥ କିନ୍ତୁ...

ସିକତା ॥ ଆଜି କ'ଣ ସବୁ ଖାଉଁ କରତ ?

ଫତାପ ॥ ଆଜି ପାଟି ଅତିସକ୍ରିୟ ଯାଇଥିଲା ।

ସିକତା ॥ ହାତ ବୋମା ପାଟି ଅତିସକ୍ରିୟ ?

ଫତାପ ॥ ଜେଲ ଯିବା ପୁର୍ବରୁ ଏଥିରୁ ଗୋଟାଏ ଦି'ଟାକୁ ମାରିବାକୁ
ପଡ଼ିବ ।

ସିକତା ॥ ଦାସ୍ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ପଡ଼ି କେତେ ଦିନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ହେବ ?

ଫତାପ ॥ ପୃଥିବୀରେ ସମସ୍ତେ ଯେତେ ଦିନ ହୁଅଇଛନ୍ତି !

ସିକତା ॥ ତମକୁ ଦେଖିଲେ ମୋର ମନେ ହେଉଛି, ତମେ ଯେମିତି
ମୋର ଏକ ଅଂଶ ଛୁଆ !

ଫତାପ ॥ କ'ଣ କହୁଲ ?

ସିକତା ॥ କିଛି ନାହିଁ, ତମେ ଭିତରକୁ ଚାଲ, ଚାଲ ।

ଫତାପ ॥ ତମେ ଯାଅ ସିକତା, ମତେ ଏକଲ ରହିବାକୁ ଦିଅ ।

ସଜ୍ଜା ॥ ହଉ ଏଇଠି ବସ, ମୁଁ ଲୁହ ଡରକାଣ୍ଡ ଆଣି ଦେଉଛି ।

ସଂଜାପ ॥ ଲୁହ... ?

ସିକତା ॥ ଚାହିଁବ ସତ କିନ୍ତୁ ରସଗୋଲର' ପଠେଇ ଦେବ ।

ସଂଜାପ ॥ ରସଗୋଲ ?

ସିକତା ॥ ବେକ୍ ଦରକାର ?

ସଂଜାପ ॥ କେକ୍ ?

ସିକତା ॥ (ହସିଲା) କହ । ମୁଁ ମ୍ୟାଜିକ୍ ଦେଖାଇବି, ଆଜି ହଠାତ୍
କମିତି ରୁଟି, ଡାଲମା ରସଗୋଲ ଆଉ କେକ୍ ହୋଇଗଲା !!

[ସିକତା ଗଲାପରେ ସଂଜାପ କିଛି ସମୟ
ଚିନ୍ତାଗ୍ରସ୍ତ ହେଲା ଭଲ ଜଣାଗଲା । ଆବହ
ସଂଗୀତ ରୂପେ ଏକ କୋମଳ ଗୀତ ମୁହଁ ନା
ଦିଆ ଯାଇପାରେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ
ଅରବିନ୍ଦ ଗ୍ରୀର୍ଷମା ସଂଗୀତ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିକୂଳ
ଅଲଗା ହେଲା । ସଂଜାପ ଖୁବ୍ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ
ପଡ଼ିଲେ । ଏତିକି ବେଳେ ବର୍ଷା ଏକ ବଡ଼
ଟ୍ରେରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟ ନେଇ ଆସି
ପହଞ୍ଚି 'ଟି ପୟ' ଉପରେ ରଖିଛି ।]

ସଂଜାପ ॥ ବର୍ଷା !

ବର୍ଷା ॥ (ଚାହିଁଛି)

ସଂଜାପ ॥ ଏଇଠି ପ୍ରହସନ ଲାଗେଇବ ?

ବର୍ଷା ॥ ପ୍ରହସନ ?

ସଂଜାପ ॥ ଆଜି କୋଉଥି ପାଇଁ ଏତେ ସବୁ ନବରଙ୍ଗ ହୋଇବ ?

ବର୍ଷା ॥ ଆଜି ମୋର ଜନ୍ମ ଦିନ ।

ସଂଜାପ ॥ ସତ୍ ଅପ୍ !

ବର୍ଷା ॥ ଭଲ !

ସଂଜାପ ॥ କେବେଠୁ ତୋର ଜନ୍ମ ଦିନଟା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ହେଲା ।

ବର୍ଷା ॥ ଏଇଟା ମିଛ ମିଛ ଜନ୍ମଦିନ ।

ସତାପ ॥ ମିଛ ମିଛ ?

ବର୍ଷା ॥ ହଁ, ପ୍ରେକ୍ଷୋଚ୍ଚେଶନ ପାଇବା ପାଇଁ ଏଇଟା ଏକ ସୁଗମ
ଉପାୟ ।

ସତାପ ॥ କିଏ ପ୍ରେକ୍ଷୋଚ୍ଚେଶନ୍ ଦେବ ? କାହିଁକି ଦେବ ?

ବର୍ଷା ॥ ସେଇଟା ମୋର ବୁଝିବା କଥା, ତମର ନୁହେଁ ।

ସତାପ ॥ ବର୍ଷା !

ବର୍ଷା ॥ ଭଲ ଘର କେମିତି ଚଳୁଛି, କୋଉଠୁ ପଇସା ଆସୁଛି ଏ
ସବୁ ବୁଝିବା ଅବସ୍ଥା ତମର ନାହିଁ । (ଶେଷ ଆଡ଼କୁ କଠ
ଆନ୍ତ୍ର ହେଇ ଆସୁଥିଲା)

ସତାପ ॥ କ'ଣ ମୋର ଚାକିରୀଟା ଚାଲି ଯାଇଛି ବୋଲି ?

ବର୍ଷା ॥ ଯଦି ସେୟା ହୁଏ !

ସତାପ ॥ ମୁହଁ ସଂଭାଳି କଥାବାତ୍ତା କର ।

ବର୍ଷା ॥ ଓ ! ବଡ଼ଭଲ ବୋଲି ଅଭିଭାବକ ହେଉ ?

ସତାପ ॥ ମୁଁ ଜାଣେ ଏ ପ୍ରେକ୍ଷୋଚ୍ଚେଶନ୍ କୁଆଡୁ ଆସୁଛି ! କାହିଁକି
ଆସୁଛି ?

ବର୍ଷା ॥ ଜାଣିତ ତ ପଚାରୁଛ କାହିଁକି ?

ସତାପ ॥ ତୋ ପିଠିରୁ ଛୁଲ ଉତାର ପିଟିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।

ବର୍ଷା ॥ ସେଇଟା ଯଦି ଦ୍ଵିବର୍ଷ ଆଗରୁ କରି ପାରିଥାଆନ୍ତୁ !

ସତାପ ॥ ମୋ'ର ତୋ' ଉପରେ ବିଶ୍ଵାସ ଥିଲା ।

ବର୍ଷା ॥ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ଵାସର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ, ଅନ୍ତତଃ ଏଇ
ଶତାବ୍ଦୀରେ...

ସତାପ ॥ ତୋ' ଲାଗି ମୁଁ ରାସ୍ତାରେ ମୁଣ୍ଡ ଉଠେଇ ଚାଲି ପାରୁନି ।

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ ଯଦି କହେ ମୁଁ ତମ ଲାଗି ଅପମାନିତ ହେଉଛି !

ସତାପ ॥ ବର୍ଷା !

ବର୍ଷା ॥ ତମର ଚାକିରୀ ଯାଇଛି, ତମେ ଦଳେ ଲେଖକଙ୍କ ସାଥରେ
କୁଆଡ଼େ ବୋମା ଡିଆରି କରୁଛ...କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ହେଉଛ...

ସତାପ ॥ କମ୍ପାନୀ ହେବାଟା କ'ଣ ଅପରାଧ ?

ବର୍ଷା ॥ ଲୋକେ କହୁଛନ୍ତି ।

ସତାପ ॥ ଲୋକେ ତୋ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ କଥା କହୁଛନ୍ତି ।

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ ଜାଣେ ।

ସତାପ ॥ ନା, ମୁଁ ତୋର ଏଇ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚ୍ଛାତା କେବେ ବରଦାସ୍ତ
କରି ପାରିବିନି ।

ବର୍ଷା ॥ କାହିଁକି ? ମତେ ତମେ ଭଲ ଘରେ ବାହା ଦେଇ ପାରିବ ?

ସତାପ ॥ ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ମୋର ଅଛି ।

ବର୍ଷା ॥ ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ତମର ନାହିଁ ।

ସତାପ ॥ ମୁଁ ତତେ ପିଲାଦିନେ କାଶେଇଛି...ତତେ ଏଇ ହାତରେ...

ବର୍ଷା ॥ ମୋ' ଉପରେ ବୟସର ବୋହଟା ନଦି ଦେଇ ତମେ
ଭବିତ ଭଲ ମତେ ଶାସନ କରିବ ?

ସତାପ ॥ ବର୍ଷା ! ତୁ ଏ ଭିତରେ ଅନେକ ବଦଳି ଯାଇଛୁ ।

ବର୍ଷା ॥ ତମେ ମତେ ବଦଳେଇଚ, ଭଲ ବଦଳେଇଚ, ଏ ଘର
ବଦଳେଇଚ ।

ସତାପ ॥ ନିଜେ ଦୋଷ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ କାହିଁକି ଦୋଷୀ କରୁଛୁ ?

ବର୍ଷା ॥ ଏଇଠି କିଏ ଦୋଷୀ ନୁହନ୍ତି, କେହି ନାହିଁ । ସବୁ ନୁହନ୍ତି ।

ସତାପ ॥ କିନ୍ତୁ ତୋର ଏଇ ପରିବର୍ତ୍ତନ ?

ବର୍ଷା ॥ ପରିବର୍ତ୍ତନ ?

ସତାପ ॥ ମୁଁ ଭାବୁଛି ସବୁ ଶୁଣିଛି ।

ବର୍ଷା ॥ ସେଇ ଖବରଟା କେବଳ ଆମ ଭିତରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ।

ସତାପ ॥ ଓଃ ! ବର୍ଷା !

ବର୍ଷା ॥ ଦେଖ ଭଲ ତମେ ମିଛଟାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ ପଡ଼ିଛ । ମୋର
କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଇନି । ସେମିତି ଦି'ଟା ଗୋଡ଼,
ଦି'ଟା ହାତ, ଦି'ଟା ଆଖି...

ସତାପ ॥ କିନ୍ତୁ କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ? ତୁ ପ୍ରେମଦତ୍ତକୁ ସେ ସୁଯୋଗ
ଦେଲୁ କାହିଁକି ?

ବର୍ଷା ॥ ତମେ ତ ପୁଣି ଲଭ ମ୍ୟାରେନ୍ କରତ ?

ସତାପ ॥ (ଅନ୍ୟ ମନସ୍) ଏ ! ହଁ, କ'ଣ ହେଲା ?

ବର୍ଷା ॥ ତମର କିଛି କ୍ଷତି ହେବନି । ମୁଁ ପ୍ରେମଦତ୍ତକୁ ବିବାହ କରିବି ।

ସତାପ ॥ ସେ ଯଦି ରାଜି ନ ହୁଏ ?

ବର୍ଷା ॥ ଆଇ ଓ'ଲ୍ ଟେକ୍ ମାଇଁ ଓନ୍ ଗ୍ଲନ୍ସ !

ସତାପ ॥ (ଚିତ୍କାର କରି) ବର୍ଷା ! ତୁ ମୋ'ର...

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଗରବ ଘରେ ଜନ୍ମ ହେବା ପ୍ରଥମ ଅପରାଧ ।
ଦ୍ଵିତୀୟ ଅପରାଧ ବଡ଼ ହେବା ପାଇଁ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିବା ।

ସତାପ ॥ କିନ୍ତୁ ଏମିତି ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିବାର ତୋର କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ?

ବର୍ଷା ॥ ସମସ୍ତେ ଗୃହାନ୍ତ ଟିକିଏ ଭଲରେ ରହିବା ପାଇଁ । ସମସ୍ତେ
ଖୋଜନ୍ତି ଟିକିଏ ନୂଆ ଅନୁଭୂତି...

ସତାପ ॥ ଓଃ ! ଷ୍ଟପ୍ ଇଟ୍ । ତୁ ଯା' ବର୍ଷା !... ପ୍ଲିଜ୍ !

ବର୍ଷା ॥ ଯାଉଛି । ତମେ କିନ୍ତୁ ସେତକ ଖାଇଦିଅ ।

ସତାପ ॥ ଦେହ ବିକା କର ଯୋଉ ପଇସା ଅଣାଯାଏ ॥ ସେଥିରେ
ସତାପ ମହାନ୍ତ ରସଗୋଲା ଖାଇପାରବନି ।

ବର୍ଷା ॥ (ରାଗରେ ଜଳି ଉଠି) ଭାଇ !

ସତାପ ॥ (ଚିତ୍କାର କରି) ଗେଟ୍ ଆଉଟ୍ !

[ଭିତରୁ ଆସିଛି ସବୁ]

ସଂବିତ୍ ॥ କ'ଣ ହେଲା ଭାଇ ?

ବର୍ଷା ॥ ମୁଁ ଦେହ ବିକା କର କୁଆଡ଼େ ଟଙ୍କା ଆଣୁଛି !

[କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଚାଲି ଯାଇଛି]

ସଂବିତ୍ ॥ ଆଜି ବର୍ଷାର ଜନ୍ମଦିନ । ଜନ୍ମଦିନଟାରେ ତମେ ତାକୁ
କଲେଜଲି ?

ସତାପ ॥ ଜନ୍ମଦିନ ? ପ୍ରେମେଣେଣେ ଅଣିବା ଜନ୍ମଦିନ ?

ସଂବତ୍ ॥ ସବୁ ଉତ୍ସବ ଏକ ଏକ ବିଶ୍ୱାସ - ମାନପାରିଲେ ଏଇଟା ବି
ଜନ୍ମଦିନ !

ସତାପ ॥ କେତେ ଖଣି ଶାନ୍ତି ବାଉଁଶ ପାଇଲୁ ?

ସଂବତ୍ ॥ ଦଶ ଖଣି ଶାନ୍ତି ଗୁଡ଼ିଦେଇ ଅନ୍ତତଃ ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କାର
ଜନପ ।

ସତାପ ॥ ଏଣିକି ଏ ଘରେ ଖଣେ ସାଇନ୍‌ବୋର୍ଡ଼ ଝୁଲେଇ ଦିଅ ।

ସଂବତ୍ ॥ ଭଲ !

ସତାପ ॥ ତୁ' ତା' ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଆସିଲୁ ?

ସଂବତ୍ ॥ ତମେ ଏଣିକି ଏମିତି ରୋକ୍ ଠୋକ୍ ଜବାବ୍ ଦେବା ଗୁଡ଼ି ।

ସତାପ ॥ ସଂବତ୍ ତୁ ମତେ ଉପଦେଶ ଦେଉଛୁ !

ସଂବତ୍ ॥ ତମେ ବର୍ଷାକୁ କାହିଁକି ଏମିତି କହୁଲୁ ?

ସତାପ ॥ ସେ ଅଧିକାର ଅଛି ବୋଲି !

ସଂବତ୍ ॥ ନା, ଏଇ ମାତ୍ର ଆଦର୍ଶ ଓ ଚରଣର ମୁଖା ପିନ୍ଧି—ତମେ ଏ
ଘରେ କଥାବାତ୍ସା କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ସତାପ ॥ କାହିଁକି ? ସେ ଗୁଡ଼ା କ'ଣ ଏଠାରୁ ଉଠିଗଲା ?

ସଂବତ୍ ॥ ଅନେକ ଦିନରୁ ଉଠିଗଲାଣି—ଯୋଉ ଦିନଠୁ ତମେ ବାପାଙ୍କୁ
ସେଇ ପଛଘରଟା ଗୁଡ଼ି ଦେଇଛ —

ସତାପ ॥ ବାପା ସେଇଠି ରହିବାପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ ।

ସଂବତ୍ ॥ ତମେ ଆଉ ଭାଉଜ ଚାହୁଁଥିଲୁ ।

ସତାପ ॥ ସଂବତ୍ !

ସଂବତ୍ ॥ ଲାଲ ଆଖି କାହାକୁ ଦେଖିଉଛ ?

ସତାପ ॥ କ'ଣ ଏ ଘରେ ମୋର କିଛି କହିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ?

ସଂବତ୍ ॥ କିଛି ନାହିଁ । କ'ଣ ହେଇଗଲା ସେଇଠୁ ?

ସତାପ ॥ ତୁ ହିଁ ପ୍ରାୟ ହେଇଗଲୁ ।

॥ ଛଅଶ୍ରବ ॥

ସଂବତ୍ ॥ ମୁଁ ତ ଗଞ୍ଜେଇ ଖାଉନି !
 ସଂଭାଷ ॥ ବର୍ଷାର ଅଧୋପତନ ପାଇଁ ତୁ ଦାସୀ ।
 ସଂବତ୍ ॥ ସେଇଟାକୁ ତମେ ଅଧୋପତନ କହୁଛ । ଅକାରଣରେ ।
 ସଂଭାଷ ॥ ଅକାରଣରେ ନୁହେଁ । ତମ ସମାଜ କହିବ ।
 ସଂବତ୍ ॥ ତୁମ୍ଭେ ସ୍ତୋତ୍ର ସୋପାନଟୀ :-
 ସଂଭାଷ ॥ ସେଇଥିପାଇଁ ହୃଦୟୀ ହେଇଗଲୁ ବୋଲି କହୁଥିଲି ।
 ସଂବତ୍ ॥ ତମ ଭଲ ବହୁ ପଣି ମୁଁ ପଣ୍ଡିତ ହେଇନି କି ଫିଲସଫି ବହୁ
 ଘୋଷିନି ।
 ସଂଭାଷ ॥ ସେଇଟା ତୋ' ଜୀବନର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଭୁଲ୍ ।
 ସଂବତ୍ ॥ କ'ଣ ବହୁ ଘୋଷି, କପି କରି ପାଶ୍ କରି ପାରିଲିନି ବୋଲି ?
 ସଂଭାଷ ॥ ଖୁବ୍ ହାଲୁକା ଭାବରେ କଥାଟାକୁ କହୁ ପାରୁଛୁ ତ ?
 ସଂବତ୍ ॥ ଦେଉଣ ବର୍ଷ ତଳେ ମାକାଲେ ସାହେବ ଯୋଉ ପାଠ
 ଦିଆର କରି ମରଗଲ, ସେଇ ପରୁସତା ଦର୍ଶନ ପଢ଼ିବା
 ପାଇଁ ମୋର ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ ।
 ସଂଭାଷ ॥ ଖାଲି ବମ୍ବେ ଯିବାର ଆଗ୍ରହ ଅଛି ? ରାସକେଲ୍ !
 ସଂବତ୍ ॥ ତମେ କେମିତି ବହୁ ପଣି ପଢ଼ି କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ହେଇଗଲ ?
 ସଂଭାଷ ॥ ତୋର ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ, ମୁଁ ଏକଦା ଗୁପ୍ତ ନେତା ଥିଲି ।
 ସଂବତ୍ ॥ ସେତିକିବେଳେ ଗୋଟାଏ ଗ୍ୟାଙ୍ଗ୍ ଧରି ପୋଲିସ୍ ଭ୍ୟାନ
 ଘୋଡ଼ିବା ତମର କାମ ଥିଲା ।
 ସଂଭାଷ ॥ ଏ ଦେଶ ପାଇଁ ବିପ୍ଳବ ଦରକାର ।
 ସଂବତ୍ ॥ ତମେ ମାନେ ରୋମାଣ୍ଟିକ୍ ବିପ୍ଳବୀ । ବକ୍ସି ଜଗବନ୍ଧୁଙ୍କ ଭଳି
 ଏ ଜାତିର ଇତିହାସରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କଳଙ୍କ । ତମ
 ଲୋକ ବିପ୍ଳବ ଆସିବନି ।
 ସଂଭାଷ ॥ କ'ଣ ଲଜ ମହତ ଗୁଡ଼ିଦେଇ ଦାଣ୍ଡ ମରିରେ ଲଙ୍ଗା ହେଇ
 ଡେଇଁଲେ ବିପ୍ଳବ ହେବ ?

॥ ଶତସ୍ରବ୍ଧ ॥

ସଂବିତ୍ ॥ ଅଳ୍ପବ୍ରତ ହେବ । ପ୍ରଥମେ ନିଜେ ବିପ୍ଳବୀ ହୁଅ, ଘର ଭିତରେ
ବିପ୍ଳବ କର ।

ସଂଭାଷ ॥ ବୋଧହୁଏ ସେଇ ବିପ୍ଳବ ବର୍ଷାକୁ ନେଇ ତୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛୁ ?

ସଂବିତ୍ ॥ ମୁଁ ବିପ୍ଳବ କରିବାକୁ ଚାହେଁନା । ବିଶେଷ କରି ତମର ଏଇ
ଫେସନ୍‌ବଲ୍ ଶ୍ରାବଣଲେନ୍‌ସକୁ ମୁଁ ଘୃଣା କରେ ।

ସଂଭାଷ ॥ ମୋ' ବିପ୍ଳବ ପ୍ରୋଲେଟାରିଏଟର ବୁଜ୍‌ଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିପ୍ଳବ
ନୁହେଁ, କୀର୍ତ୍ତଦାସର ମାଲିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିପ୍ଳବ ନୁହେଁ,
ଏହା ଜୀବନ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଏ ସବୁ ବିପନ୍ନରେ ଏକ ବିପ୍ଳବ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ତମେ ଯଦି ବିପ୍ଳବରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛ, ନିଶ୍ଚୟ ଏକ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟବୋଧରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିବ ?

ସଂଭାଷ ॥ ନିଶ୍ଚୟ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ସେଇ ମୂଲ୍ୟବୋଧଟା ଏତେ ମାତ ? ଏତେ ମାତ ଯେ
ତମେ ବର୍ଷାକୁ କିଛି ପାରିଲି ଦେହ ବିକି କରୁଛ ବୋଲି ?

ସଂଭାଷ ॥ ଏଇ କଥାଟାକୁ ବୁଲେଇ କହିଥିଲେ ଭଲ ଶୁଭୁଆଆନ୍ତା ।
କିନ୍ତୁ ସିଧା କହିବା ମୋର ଅଭ୍ୟାସ । ହିପୋକ୍ରିସି ନୁହେଁ ।

ସଂବିତ୍ ॥ ତମେ ସଂକ୍ଷେପେତେ । ମୁଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡିତ କରିବ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟାଏ
ଆଦର୍ଶ ପଦ୍ଧତିରେ ଗୋଡ଼େଇ ଗୋଡ଼େଇ । ସେଇଥି ପାଇଁ
ତମକୁ ଏ ସବୁ ଖଣ୍ଡିତ ଲାଗୁଛି—ଆହୁରି ପ୍ରଶସ୍ତ ହେଇଯାଅ—
ମୋ' ଭଳି — ୧ ଦେଶର ସବୁ ରଜାଘନ, ସାଦୁଘନ,
ପରିଚୟଘନ ।

ସଂଭାଷ ॥ (ଭିତରକୁ ଯାଉ ଯାଉ) ଓଃ ! ମୋ' ମୁଣ୍ଡଟା ଶୁଷ୍କ
ବିନ୍ଧୁଛି ।

ସଂବିତ୍ ॥ କିନ୍ତୁ ଏ ଗୁଡ଼ା ଏଇଠି ରହିଲା ଯେ !

ସଂଭାଷ ॥ ମୁଁ ଖାଇବିନି । (ଚାଲିଗଲେ ଭିତରକୁ)

ସଂବିତ୍ ॥ ହୁଁ !!

॥ ଅଠସ୍ତର ॥

[ବସିଯାଇ ଖଣ୍ଡେ ମାଗାଜିନ୍ ପଢ଼ିଲି ।
 ସମ୍ଭବତଃ ପ୍ରେମ - ବସ୍ତୁ । କାରଣ
 ମଲଟ ପୁଷ୍ପାର ଦିଶୁଥିବା ନଗ୍ନ ଛବିଟା
 ବାହାରକୁ ଦିଶୁଥିଲା । ଭିତରୁ
 ପ୍ରବେଶ କଲେ ସୀତାନାଥ]

ସୀତାନାଥ ॥ ସବିତ୍ !

ସବିତ୍ ॥ କ'ଣ ହେଲା ? ତମେ କାହିଁକି ଏ ଘରକୁ ଆସିଲ ?

ସୀତାନାଥ ॥ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ଆସି ନଥିଲି ।

ସବିତ୍ ॥ ସେଇଥିପାଇଁ ଚାଲି ଆସିଲ ? ଏ ଘରେ ଆଖିବୁଜି ରହୁବାକୁ
 ହୁଏ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ଆଜ୍ଞା...ତୁ...ପାଠ ପଢ଼ୁଛୁ ?

ସବିତ୍ ॥ ହଁ ।

ସୀତାନାଥ ॥ (ଖୁସି ହେଇ) ଭଗବାନ ତତେ ସୁରୁକି ଦିଅନ୍ତୁ !

ସବିତ୍ ॥ ଖାଇ ସାରିଲଣି ?

ସୀତାନାଥ ॥ ନା, ସେମାନେ ଖାଉଛନ୍ତି ।

ସବିତ୍ ॥ ଏଇଠି ଖାଇ ଦେଉନା, ବଡ଼ା ହେଇବ ।

ସୀତାନାଥ ॥ (ଡରିଯାଇ) ଏ ଗୁଡ଼ା ମୋ' ପାଇଁ ?

ସଂବିତ୍ ॥ ତମେ କ'ଣ ପଚାରିବ ? ତମେ ପରା ବାପା !

ସୀତାନାଥ ॥ ମୁଁ ତା'ହେଲେ ଖାଉଛି ... (ଖାଇବା ଆରମ୍ଭ କଲେ)

ସବିତ୍ ॥ ବଢ଼ିଆ ହେଉଛି ?

ସୀତାନାଥ ॥ ବଢ଼ିଆ, ଆଜ୍ଞା ସଂବିତ୍...

ସବିତ୍ ॥ ହଁ — (ପଢ଼ୁଥିଲା)

ସୀତାନାଥ ॥ ବର୍ଷା କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଥିଲା ?

ସବିତ୍ ॥ ତାର ଆଜି ଜନ୍ମଦିନ ବୋଲି ।

ସୀତାନାଥ ॥ ବର୍ଷାର...ଆଜି...ଜନ୍ମଦିନ ?

॥ ଅଶାସ୍ତ୍ରୀ ॥

ସବିତ୍ ॥ ହଉ — ହେଲ ଏବେ ମିଛ ମିଛ । କ'ଣ ?
ସୀତାନାଥ ॥ କିନ୍ତୁ ସିଏ ଯେମିତି କାନ୍ଦୁ ଥିଲା...

ସବିତ୍ ॥ କୁଆଟା ... ପିଲାଦିନରୁ ତାର କାନ୍ଦିବା ଅଭ୍ୟାସ, କାନ୍ଦୁ ଶୁଣି
ପିଲୁଟେ !

ସୀତାନାଥ ॥ (ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛି ସମୟ ମାରବତା)

ସବିତ୍ ॥ ବାପା !

ସୀତାନାଥ ॥ ହଁ ।

ସବିତ୍ ॥ ହେ - ହେ - ହେ - ହେ ... ରସଗୋଲଟା ବଢ଼ିଆ ହେଇଛି ?
ସୀତାନାଥ ॥ ବଢ଼ିଆ ।

[କିଛି ସମୟ ଗଲାପରେ]

ସବିତ୍ ॥ ହୁ - ହୁ - ହୁ - ହୁ - ହୁ ...

ସୀତାନାଥ ॥ କ'ଣ ହେଇଛି ?

ସବିତ୍ ॥ ହୁ - ହୁ - ହୁ - ହୁ ...

ସୀତାନାଥ ॥ କରେ କାହିଁକି ହସୁଛୁ ?

ସବିତ୍ ॥ ବାପା - ହୁ - ହୁ - ହୁ

ସୀତାନାଥ ॥ କ'ଣ ହେଲା ?

ସବିତ୍ ॥ ଏ ବହୁଟା ... ହୁ - ହୁ - ହୁ

ସୀତାନାଥ ॥ କ'ଣ ହେଲା ବହୁଟା ?

ସବିତ୍ ॥ ଝିଅଟେ ନଙ୍ଗଲା ହେଇଛି ।

ସୀତାନାଥ ॥ (ରାଗି ଯାଇ) କ'ଣ କହୁଲୁ ?

ସବିତ୍ ॥ ଦେଖ ବାପା, ଫଟୋରେ ସେ ଝିଅଟା କେମିତି...

ସୀତାନାଥ ॥ ବଦମାସ !

ସବିତ୍ ॥ (ଫଟୋ ଧରି ଆଗେଇଯାଇ) ଦେଖଲା, ମୁଁ କ'ଣ ମିଛ
କହୁଛି ?

ସୀତାନାଥ ॥ ଅଭଦ୍ର ! ଅସଭ୍ୟ ! ମତେ ସେ ଫଟୋ ଦେଖାଉଛୁ ?

॥ ଅସି ॥

ସଂବତ୍ ॥ ତମେ ତ ଶୁଭୁଛ ବାପା ... ଦେଖୁନା ପ୍ରଥମେ ... ଏଇଟା
କୁଅଡ଼େ ମଡ଼େଲ ଗାଲି !

ସୀତାନାଥ ॥ ବଦମାସ ! ବାଳୁଙ୍ଗା ! (ପାଖରେ ଥିବା ହାତ ବାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ
ଉଠେଇଲେ ପିଟିବା ପାଇଁ)

ସଂବତ୍ ॥ ବାପା, ମତେ ପିଟିବ ? (ପୁଣିଥରେ ଫଟୋ ଦେଖେଇବ)

ସୀତାନାଥ ॥ ପିଟିବନ ? ଶୁଭଚୁ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ?

ସଂବତ୍ ॥ ଏମିତି ଆଜି କାଲି ଚଳୁଛି (ସୋଫା ଚାରିପଟେ ଗୁଲିବାକୁ
ଲଗିଲା)

ସୀତାନାଥ ॥ (ତାକୁ ଗୋଡ଼ାଉ ଗୋଡ଼ାଉ) କ'ଣ କହୁଲୁ ? ଚଳୁଛି ?

ସଂବତ୍ ॥ ହାଃ ... ହାଃ ... କାହିଁ, ମାରିଲ ଦେଖି !

ସୀତାନାଥ ॥ ବଦମାସ ତୁଆର ବହୁପ ଦେଖ ! ଚଣ୍ଡାଳ !

ସଂବତ୍ ॥ (ସୋଫାର ଅନ୍ୟପଟେ ଥାଇ) ହେଃ ... ହେଃ ...

ସୀତାନାଥ ॥ ଥଟ୍ଟା କରୁଛୁ ମତେ ? ଦଉଛି ପାହାରେ !!

ସଂବତ୍ ॥ ତମେ ମାରିପାରିବନ । ଅଭ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ି ଗଲଣି —

ସୀତାନାଥ ॥ (ମାରିବା ପାଇଁ ଯାଉ ଯାଉ) ଦିନେ ଗୁଲି ଆସିଲ ବୋଲି
ଏ ଆଗଦରଟାକୁ , ତୁ ନଦେଖେଇ ନଦେଖେଇ ଏଇ
ଛବିଟା ଦେଖାଉଛ ?

ସଂବତ୍ ॥ ବାପା, ତମେ ମତେ ମାରିବା ଉଚିତ୍ ହେବନ । ମୁଁ ବଡ଼
ହେଇ ଗଲଣି ।

ସୀତାନାଥ ॥ (ବାଡ଼ିଟା ଉଠେଇଛନ୍ତି ମାରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସଂବତ୍ ତାକୁ
ଧରି ପକାଉ ପକାଉ) ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ମୁଁକ କରୁଛୁ ?

ସଂବତ୍ ॥ ତମେ ମତେ ମାରିବାକୁ ଗୋଡ଼ାଉଛ ଯେ ?

ସୀତାନାଥ ॥ ବଦମାସ !! (ପିଟିଲେ ପାହାରେ, ବାଡ଼ିଟା କିନ୍ତୁ ସୋଫା
ଉପରେ ବାଜିଲା । ଅଥଚ ସଂବତ୍ ଚିତ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲା)

ସଂବତ୍ ॥ ଓଃ !

॥ ଏକାଅସି ॥

ସୀତାନାଥ ॥ ଠିକ ହେଲେ ।

ସବିତ୍ ॥ ଆଃ !!

ସୀତାନାଥ ॥ ଯାଃ ! ମୁଣ୍ଡ ଫାଟୁ । ମର ନ ହେଲେ !

ସବିତ୍ ॥ ଇଃ !

ସୀତାନାଥ ॥ (ପାଖକୁ ଯାଇ) କ'ଣ ହେଲା ତୋର ?

ସବିତ୍ ॥ ମୁଁ ମରଯିବି ...

ସୀତାନାଥ ॥ (ବସି ଯାଇ) ନା, ମୋ' ଧନଟାର କ'ଣ ହେଲା !

ସବିତ୍ ॥ ମୁଁ ଆଉ ବଞ୍ଚିବିନି ।

ସୀତାନାଥ ॥ (କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ) ତୋର କିଛି ହେଇନି ! ତୁ ଉଠ
ବାପା !

ସବିତ୍ ॥ ମୁଁ ... ମୋର ... ମୋର କିଛି ହେଇନି ?

ସୀତାନାଥ ॥ ମୁଁ ଚଣ୍ଡାଳ କାହିଁକି ପିଟିଲି ... ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ କରାଯିବ ।

ସବିତ୍ ॥ ହତ୍ୟା ! ପୁତ୍ର ହତ୍ୟା !!

ସୀତାନାଥ ॥ ନା । ମୁଁ ଏତେ ବଡ଼ ପାପ କରିବିନି । ମୁଁ କେବେ ଚାହିଁ ନଥିଲି
ତୁ ମରି ଯା ବୋଲି !

ସବିତ୍ ॥ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମରି ଯାଇଛି, ଆଉ କେବେ ବଞ୍ଚିବିନି ।

ସୀତାନାଥ ॥ ତୁ' ଉଠ ବାପା । ତୁ ମୋର ଗଣ୍ଠି ଧନ ... ଅଲିଅଳ ପୁଅ ।

ସବିତ୍ ॥ ତମ ଅଲିଅଳ ପୁଅ ମରିଗଲାଣି ।

ସୀତାନାଥ ॥ ପିଲାଦିନେ ତତେ କେତେ କାଶେଇ ବୁଲେଇଚି !

ସବିତ୍ ॥ ଆଃ ! ଶ୍ଵପଥ କଷ୍ଟ !

ସୀତାନାଥ ॥ କାନରେ ଗୋଟେ ଫାଶିଆ ପିଛାଥାଉ ତୁ କାନ୍ଦୁ ଉପରେ
ବସେଇ ତତେ ମୁଁ ବୁଡ଼ି ଥାଉ ଯେଥାବା ଦେଖେଇ
ନେଉଥିଲି ।

ସବିତ୍ ॥ ମୁଁ ମରଯିବି ...

॥ ଦୟାଧର ॥

ସୀତାନାଥ ॥ ତୋ' ପାଇଁ ବୁଝିଆଳିତୁ ଆଉ ବୁଝି ଚଣା କିଣେଇ ଦେଉଥିଲି...

ସଂବିତ୍ ॥ ଓଃ ! ଯମରାଜ, ମତେ ଜନ୍ମ ଦି ନେଇଯାଅ —

ସୀତାନାଥ ॥ ପିଲାଦିନେ ତୁ ଗାଁ ପୋଖରୀରେ ବୁଡ଼ି ଯାଉଥିଲୁ ବୋଲି
ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଖରେ ବୋଦା ବଳି ଦେଇଥିଲି ...

ସଂବିତ୍ ॥ ଓଃ ! ଭାଗ୍ୟ କଷ୍ଟ !

ସୀତାନାଥ ॥ ତୁ ଉଠ ବାପା ... ଆଉ କେବେ ମାରିବିନି ...

ସଂବିତ୍ ॥ ଅଃ ... ତମେ ଉଠ ... (ବରତ୍ର ଓ କଷ୍ଟ)

ସୀତାନାଥ ॥ ହେ ଭଗବାନ୍ ! ଏ ବୁଢ଼ା କାଳେ ଏ ଲୋକନିନ୍ଦା !

ସଂବିତ୍ ॥ ମନୁଷ୍ୟଗଣ, ମୋ ପାଖରେ କେହି ରୁହ ନାହିଁ ।

ସୀତାନାଥ ॥ (ପ୍ରାୟ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ) ସଂବିତ୍ ! ବାପା !!

ସଂବିତ୍ ॥ (ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ହସିଛି ଏବଂ ଉଠିପଡ଼ି) ହାଃ ... ହାଃ...
'ଦେଖିଲ ? କେମିତି ଡରେଇ ଦେଲି ?

ସୀତାନାଥ ॥ (ରାଗିଗଲେ) ବାଳୁଙ୍ଗା !

ସଂବିତ୍ ॥ ମୃତ ସୈନିକ ଶ୍ରେଣୀ କେମିତି ପରାସ୍ତ କଲି, ଦେଖିଲ
ବାପା ? ବମ୍ବେ ଯିବିଟି !

ସୀତାନାଥ ॥ ତୋ' ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ଦେବିନି ? (ଖତେଇ ହେଲି ଭଳି)
ବମ୍ବେ ଯିବ !

ସଂବିତ୍ ॥ ତମେ ସତରେ କାନ୍ଦ ପକେଇଲ ବାପା ?

ସୀତାନାଥ ॥ ତୋ' ପାଇଁ ? ତୋ' ଭଳି ବାଳୁଙ୍ଗା ଜନ୍ମ କରି ମୁଁ ଯୋଉ
ଭୁଲି ଥରେ କରିଛି ...

ସଂବିତ୍ ॥ ହି ... ହି ... ହି ...

ସୀତାନାଥ ॥ ହସୁତୁ ? (ପିଟିବା ପାଇଁ ଘୁଣିଥରେ ବାଡ଼ି ଉଠେଇଲେ)

ସଂବିତ୍ ॥ (ବାଡ଼ିଟାକୁ ଧରି ପକେଇ) ମତେ ପିଟିବ ? ମୁଁ ଭାବିଥିଲି
ଧୂଳି ସଙ୍ଗେ ଗୋଟେ ପ୍ରାଇଜ୍ ଡିକ୍ଲେୟାର୍ କରିବ ବୋଲି !

ସୀତାନାଥ ॥ ଭୁତ ବାଡ଼ି ।

॥ ଡେସାଥସି ॥

ସବିତ୍ ॥ ଗୁଡ଼ିବନ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ଗୁଡ଼ି ବାଡ଼ି ।

ସବିତ୍ ॥ ଗୁଡ଼ିବନ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ତୋ' ମୁଣ୍ଡ ଛତୁ କରିଦେବ ।

ସବିତ୍ ॥ କଲ ଦେଖି !

ସୀତାନାଥ ॥ ଗୁଡ଼ି ମୋ' ବାଡ଼ି ।

ସବିତ୍ ॥ ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ବଳ କସୁତ ?

ସୀତାନାଥ ॥ ବାପା ସାଙ୍ଗରେ ପରିହାସ ? ମୁଁ କ'ଣ ଅଜା ? ବଦମାସ୍ ।

ସବିତ୍ ॥ ପରିହାସ କରିବନି ? ତମେ ସବୁବେଳେ ସେ ପଛଘରେ ବସି
ପିକା ଟାଣିବ ଆଉ ଆଗଘରେ ଆମେ ଯାହା କଲେ ଆଖି
ମିଟିକା ମାର ହୁସିବ ? ଆଉ କିଛି ଅଧିକା କରିବନି ।

ସୀତାନାଥ ॥ ବାଜେ ଗପନ କହୁଚି । ଗୁଡ଼ି ମୋ' ବାଡ଼ି ...

ସବିତ୍ ॥ (ଅନ୍ୟପଟୁ ଟାଣି) ଦେଖିବା ... ବଡ଼ ଲୋକ ହେଇଚ
ପରା ! ଟାଣିଲି ଦେଖି; ହାଃ ... ହାଃ ...

[ବାଡ଼ିଟା ଟାଣୁ ଟାଣୁ ସୀତାନାଥ
ସତରେ ପଡ଼ିଗଲେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ
ସଞ୍ଜ୍ଞାଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସବିତ୍
ଦୋଷୀ ଭଳି ପାଖକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ
ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବ]

ଓ ! ଆଜି ଆମ୍ଭ ସବୁ ଫାଦର !

ସୀତାନାଥ ॥ ଓଃ ! ଭଗବାନ୍ !

ସବିତ୍ ॥ ବାପା, ମୁଁ ଏମିତି ଗେଲିରେ ...

ସୀତାନାଥ ॥ ଆଃ ...

ସବିତ୍ ॥ ବାପା, ତମକୁ ମୁଁ କେତେ ଭଲ ପାଏ ! ଭଦ୍ର ...

ସୀତାନାଥ ॥ ଆଃ ପ୍ରଭୁ !

॥ ଚୌରାସି ॥

ସବିତ୍ ॥ ଆଉ ତମ ସାଙ୍ଗରେ କେବେ ଗେଲି ଖେଳିବିନି । ଭଲ ପିଲ
ହେବ ବାପା ! ମୁଁ କାନ ମୋଡ଼ି ହଉଛି ... (ସୀତାନାଥ
ସେମିତି ପଡ଼ିଥିବା ଦେଖି) ବାପା ?

ସୀତାନାଥ ॥ ଭଗବାନ୍ !

ସବିତ୍ ॥ ଗୋଟାଏ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବ ? ମୁଣ୍ଡରେ କୋଇଲି
ବୋଝ ଧରି ଠିଆ ହେବ ବାପା !

ସୀତାନାଥ ॥ ପାଣି ... ଟୋପାଏ ...

ସବିତ୍ ॥ (ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ) ଆଶୁଡ଼ି ବାପା ...

[ଦୌଡ଼ିଯାଇ ଗୋଟାଏ କୋଣରେ
ଥିବା ସୁରେଇଟା ପକ୍ଷୀ
ଦେଖିବୁ । ପାଣି ନାହିଁ ।]

ପାଣି ନାହିଁ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ଟୋପାଏ ପାଣି ...

ସବିତ୍ ॥ (ଚାରିଆଡ଼େ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି) ପାଣି ... ପାଣି ...

ସୀତାନାଥ ॥ ଟୋପାଏ ପାଣି ।

ସବିତ୍ ॥ ପାଣି ଗୁଡ଼ାକ କଲ ଭିତରେ ବଂସା ହେଇଗଲେ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ଓଃ ! ପାଣି ମଧ୍ୟ ବଂସା ?

ସବିତ୍ ॥ ହଁ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ପବନ ?

ସବିତ୍ ॥ ପବନ ମଧ୍ୟ ।

ସୀତାନାଥ ॥ ଆଲୋକ ?

ସବିତ୍ ॥ ଆଲୋକ ମଧ୍ୟ ବଂସା !

ସୀତାନାଥ ॥ ତା' ହେଲେ ... ପୁରୁଣା ହେଇଗଲି ବୋଲି ସମସ୍ତେ ମତେ
ଏମିତି ପର କରି ଦେଲେ ?

ସବିତ୍ ॥ ତା' ହେଲେ ... (ଚିତ୍କାର କରି) ଭାଇ ... ଭଉଜି ...
ବର୍ଷା !!

॥ ପଞ୍ଚାଥସି ॥

[ଭିତରୁ ସତୀ, ବର୍ଷା ଓ ସିକତା
ଆସି ଅଳ୍ପ ବୃତ୍ତାକାରରେ ଠିଆ
ହେଲେ]

ସୀତାନାଥ ॥ ସମସ୍ତେ ଆସିଗଲ ?

ସବିତ୍ / ବର୍ଷା / ସିକତା ॥ ତମର କ'ଣ ହେଲା ବାପା ?

ସୀତାନାଥ ॥ ମୋର ଦୁଃଖ; ତମେମାନେ ମତେ ଜାଣି ଜାଣି ମାର
ଦେଉଛ ।

ସିକତା ॥ ବାପାଙ୍କର କ'ଣ ହେଲା ସବିତ୍ !

ସୀତାନାଥ ॥ (ଇସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଜନା ସହ) ମୁଁ ଆଜି ମରଯାଇ ପାରେ; କିନ୍ତୁ
ମୁଁ ପୃଣ୍ଡିଆରେ ଜନ୍ମ ହେବି ... ମୁଁ ଏକ ପୁନରୁତ୍ଥ ...
ଏକ ...

ସତୀ ॥ ବାପା !

ବର୍ଷା ॥ ତମର କ'ଣ ହେଲା ବାପା ?

ସୀତାନାଥ ॥ (ବେକ ତାଙ୍କର ଡଳିଗଲା) ମୃତ୍ୟୁ !!

[ମଞ୍ଚର ଆଲୋକ ମୁନ ହୋଇ
ଆସିବ । ସମସ୍ତେ ଅଚଳ ଅବସ୍ଥାରେ
ସେମିତି ଠିଆ ହେଇ ରହିଲେ]

ସିକତା ॥ (ସଂଜ୍ଞାପକୁ ଚାହିଁ) ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ସିଏ ପଛଘର-
ଟାରେ ଥିଲେ ।

ବର୍ଷା ॥ ପଛଘରଟା ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ ।

ସତୀ ॥ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ସିଏ ମତେ ଗାଳି ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ।

ସିକତା ॥ ପ୍ରାୟ ତମେ ବିବାହ କରି ସାରାଲ ପରେ !

ବର୍ଷା ॥ ନା - ନା, ବିବାହ ପରେ ଥରେ ଦୁଇଥର ତମକୁ ସିଏ
ଗାଳି ଦେଇଛନ୍ତି । ତମେ ମିଛ କହୁଛ ଶୁଭ !

ସିକତା ॥ ସିଏ କାହିଁକି ମିଛ କହୁବେ ମ ? ବିବାହ ପରେ ସିଏ ଆଉ
ଗାଳି ଦେଇ ନଥିଲେ ।

॥ ଲୁହାଥସି ॥

ବର୍ଷା ॥ ସେଇଦିନ ମୁକାଳୁ ? ...

ସତାପ ॥ କୋଉଦିନ ?

ବର୍ଷା ॥ ତମେ ଯୋଉଦିନ ହନମୁନ୍ କରିବା ପାଇଁ ପୁଣି ଚାଲିଗଲା !

ସତାପ ॥ ଓଃ!! (ହସି ହସି) ସେଇଟାକୁ ମୁଁ ଗାଳି ଭାବୁନି ।

ସବିତ୍ର ॥ ମୋଟ ଉପରେ ବାପା ଜଣେ ଭଲ ଲୋକ ଥିଲେ ।

ସିକତା ॥ ମତେ କିନ୍ତୁ ବେଳେ ବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଚିଡ଼ି ମାଡ଼େ ।

ସବିତ୍ର ॥ ଭାଇ !! (ହଠାତ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଲି ଭଲି) ଦେଖିଲି,
ବର୍ତ୍ତମାନ କେମିତି ଗୋଟେ ହାଲୁକା ହାଲୁକା ଲାଗୁନି ?

ସତାପ ॥ ଅନେକ ଦିନ ଧରି, ମନେକରି, ତମେ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟାଏ
ଚୁଡ଼ା ବସ୍ତ୍ରା ଧରି ଚାଲିଯିବ କାମରେ ଯାଇଛ ... ମୁଣ୍ଡଟା
ଭାସିଣ ଭାସିରେ କାଟୁଛି । ଅଥଚ ତମ ପଛରେ ଦିଅ
ମେସିନ୍ ଗନ୍ ତମକୁ ଆଗେଇ ଯିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ
କରୁଛନ୍ତି ... ଚୁଡ଼ା ବସ୍ତ୍ରା ତଳେ ପକେଇଲେ ତମକୁ ଚାଲି
କରି ଦିଆଯିବ । କିଛି ଦିନପରେ ହଠାତ୍ ଚୁଡ଼ା ଘରଗଲେ
ଯେମିତି ହାଲୁକା ଲାଗେ, ସେମିତି ?

ବର୍ଷା ॥ କିମ୍ବା ଏମିତି ବି ହେଇପାରେ ।

ସିକତା ॥ କେମିତି ?

ବର୍ଷା ॥ କିଟିମିଟିଆ ଅନ୍ଧାର । ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା । ଜଙ୍ଗଲ ରାସ୍ତା । ତମ
ପଛରେ ଭୂତଟେ ! ତମକୁ ଡରେଇ ଗୋଡେଇ ଆଶୁଛି ।

ସବିତ୍ର ॥ ବିଷ୍ ସାଲ ବାଦ୍ ଭଲି ?

ବର୍ଷା ॥ ନା, ତମେ ଧାଇଁଛ । ଖୁବ୍ ଜୋର୍ରେ । ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ
ଗାଁ ଆସିଗଲା ଏବଂ ସାଥୀ ପାହୁଲ ବେଳକୁ ଦେଖୁଛ ସେଇଟା
ଭୁବ୍ ନୁହେଁ । ତମ ଚାକର ଟୋକାଟା !

ସବିତ୍ର ॥ ଅନ୍ଧାରୁ ଚାଲୁ । ଚାକର ଟୋକାଟା ହେଇଥିଲେ ସିଏ ଜାଣି
ପାରି ନଥାନ୍ତା ?

ବର୍ଷା ॥ ନି ହେଲେ ଗାର ଗୋଟାଏ ଲୋକ ବି ହେଇପାରେ !

॥ ସତାପସି ॥

ସିନଳା ॥ ଏମିତି ବି ହେଇପାରେ !

ସତାପ ॥ କେମିତି ?

ସିନଳା ॥ ଅନେକ ଦିନ ଧରି ତମ ଅଫିସ୍ ଘରେ ଗୁଡ଼େ ଅଲଗ୍ ଲିଗା
ଫାଇଲ୍ ଅଛି । ନାଲିଆ ଗେରୁଆ ମଲଟି, ଫିକା ଅନ୍ଧର ।
ତା' ଉପରେ ଧୂଳି, ପାନ ଛେପ, ଖଣ୍ଡିଆ ବିଡ଼ି । ସେଗୁଡ଼ାକ
ମନେକର କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ହେଲା ଟାଇପ କରିବା ପାଇଁ
ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସମୟ ଅଭାବରୁ କାମଟା ହେଇ ପାରିନି ଏବଂ
ଦିନେ ହଠାତ୍ ଅଫିସ୍‌କୁ ଆସିଲା ବେଳକୁ ସେଇ ଘୁରୁଣା
ଫାଇଲ୍ ଗୁଡ଼ାକୁ ଗାଇ ଖାଇ ଦେଇଛି; ସେମିତି ଲାଗିଲା ?

ସବିତ୍ର ॥ କେଜାଣି ... ! ଏତେ ହାଲୁକା ଲାଗୁଛି ଯେ ମନେ ହେଉଛି
ମୁଁ ଦେହରୁ ଲୁଗାଗୁଡ଼ା ବାହାର କରି ପକାନ୍ତି ।

ବର୍ଷା ॥ ତତେ ଶୀତ କରିବନି ? -

ସବିତ୍ର ॥ ନା ।

ବର୍ଷା ॥ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିକ୍ କରିବ ?

ସବିତ୍ର ॥ ସେ ଗୁଡ଼ା ବମ୍ବେରେ ହୁଏ !

ସତାପ ॥ ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ କରିବା ?

ବର୍ଷା ॥ ବାପାଙ୍କୁ ନେଇ ପଛ ଘରକୁ ଚାଲିଯିବା ।

ସବିତ୍ର ॥ ବାପା ତାଙ୍କ ଉଇଲରେ କ'ଣ ଏଇଆ ଲେଖିଛନ୍ତି ?

ସିନଳା ॥ ନ ଲେଖିଲେ ବି ତାଙ୍କୁ ଏଇଠି ଆଗଘରଟାରେ
ପକେଇଦେବା ଆଦୌ ନିରାପଦ ନୁହେଁ ।

ସତାପ ॥ ଘୋଲିସ୍ ଆସିପାରେ ।

ସବିତ୍ର ॥ ତାହେଲେ ମତେ ଖୁନ୍ନା ବୋଲି ବାନ୍ଧି ନେଇଯିବେ ?

ବର୍ଷା ॥ ତୁ ଆଉ ଗୋଟି କାହା ନାଁ କହିଦରୁ ।

ସବିତ୍ର ॥ ମରଗଲା ପରେ ଶବ ଗୁଡ଼ା କୁଆଡ଼େ ଓଜନିଆ ହୋଇଯାଏ ?

॥ ଅଠାଅସି ॥

ସିକତା ॥ ‘ଆମିଦ’ (Amedee) ବୋଲି ଗୋଟେ ନାଟକ
ପଢ଼ିଥିଲି । ସେଇଟାରେ ଶବ୍ଦଟାର ନଖ ଆଉ ଦାଢ଼ି
ବଢ଼ିଥିଲା ।

ସଂବିତ୍ ॥ କାହିଁକି ଆମ ‘ଶବ୍ଦ ବାହକ ମାନେ’ରେ ଶବ୍ଦଟା ପୋଷ୍ଟମ୍ୟାନ୍
ହେଇ ଯାଇଛି ।

ବର୍ଷା ॥ ବାପାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଦାଢ଼ି ଆଉ ନଖ ବଢ଼ିବ ?

ସଂତାପ ॥ ଶୁଣ, ଏ ସବୁ ଫାଲ୍‌ଟୁ କଥାରୁ କିଛି ମିଳିବ ନାହିଁ । ଭୁଲ୍
ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ କାନ୍ଦରେ ଧରି ପଛଘରକୁ ନେଇଯିବା ।

ବର୍ଷା ॥ ଭାଉଜ, ତମେ ଗୋଟେ ପଟେ — ଆଉ ଭାଇ ... ସଂବିତ୍
ଭାଇ ଗୋଟେ ପଟେ ...

ସଂତାପ ॥ ସ୍ୱେପ୍ ।

ସଂବିତ୍ ॥ (ଶବ୍ଦ ଉଠାଉ ଉଠାଉ) ହାୟାରେ ହାୟା ...

ବର୍ଷା ॥ ହୋ — ହୋ — ହୋ ...

ସଂବିତ୍ ॥ ଉଠାରେ ଭାୟା

ବର୍ଷା ॥ ହୋ — ହୋ — ହୋ ...

ସଂତାପ / ସିକତା / ବର୍ଷା ॥ ଏଇସା !!

ସଂବିତ୍ ॥ ଆଉର ଟିକେ !

ସଂତାପ / ସିକତା / ବର୍ଷା ॥ ଏଇସା !!

ସଂବିତ୍ ॥ କାନ୍ଦ ଉପରେ !!

ସଂତାପ / ସିକତା / ବର୍ଷା ॥ ଏଇସା !!

ସଂତାପ ॥ ଓଃ ! ଉଠେଇ ହଉନି ।

ସଂବିତ୍ ॥ ସିଏ କ’ଣ କମ୍ ଓଜନ ? ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସିଏ ବଞ୍ଚୁଥିଲେ ।

ସଂତାପ ॥ ତାଙ୍କୁ ପଛଘରଟାରେ ଠେଲି ଦେଲେ ଭକ୍ଷା ପାଇଯିବା ।

ସିକତା ॥ କିନ୍ତୁ ଆଦୌ ଘୁଷୁ ହଉନି ।

ସଂବିତ୍ ॥ ତେଣୁ କର ।

୦

॥ ଅଶାନବେ ॥

ବର୍ଷା ॥ ତା' ହେଲେ ଏମିତି ଠିଆ ହେବା ରହୁବା ?
 ସଂଭାଷ ॥ ଚେଷ୍ଟା କର ।
 ସଂବିତ୍ ॥ ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ତାହା ଶକ୍ତିକୁ
 କାନ୍ଧରେ ଧରି ଏମିତି ଠିଆ ହେଇଥିବ ।
 ସଂଭାଷ ॥ ଏଇଟି ? ଏଇ ଆଗଘରଟାରେ ?
 ସଂବିତ୍ ॥ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଶ୍ରାବ କରୁଥିବ ... ତଳ ଡର୍ପଣ ... ଗଙ୍ଗାରେ
 ଅଛି ।
 ସିକତା ॥ ସ୍ବତ ଆଉ ସ୍ବପ୍ନ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ... ?
 ସଂବିତ୍ ॥ (ହସି) ଭଗ୍ନରଙ୍ଗ ପୁଅ ଓ କନ୍ୟାମାନେ ! ତମେ
 ବହୁପାରିବାନି, ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିବ କିମ୍ବା ଶ୍ରାବ କରୁଚ ।
 କାରଣ ତମେ ସମସ୍ତେ ଗଦାଏ ଗଦାଏ ଭଙ୍ଗା ପ୍ରତିବନ୍ଧ ।
 ସଂଭାଷ ॥ ନନ୍ଦେନ୍ଦ୍ର ! ଛାଡ଼ି ଏଇଟାକୁ ପଛଘରକୁ ନେବା ।
 ସଂବିତ୍ ॥ ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ ତାଙ୍କୁ ପଛଘରକୁ ନେଇ ପାରିବନି ।
 ବର୍ଷା ॥ ଭାଷ ଓଜନିଆ, ଓଃ ! ମୋ କାନ୍ଧ କାଟିଲୁଣି ।
 ସଂଭାଷ / ସିକତା ॥ ଓଃ !! ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଭାଷଣ ବୋଝ ।
 ସଂବିତ୍ ॥ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଏମିତି ଭାଷ ବୋହୁବା ପାଇଁ ହୁଏତ ...
 (ହସିଲା ଆସ୍ତେ) ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମକୁ ଏମିତି ଠିଆ
 ହେବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । କାରଣ ତାଙ୍କୁ ଆମେ ପଛଘରକୁ
 ନେଇ ପାରିବାନି ।

[ମଞ୍ଚର ଆଲୁଅ ଡାଗ୍ର ହେଲା ।
 ଯବନିକା ପୂର୍ବରୁ ଆହୁର ଡାଗ୍ର ...
 ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଆଲୋକର ଯନ୍ତ୍ରଣା,
 ବୋଝର ମଧ୍ୟ । ସେଇ ଦିନଠୁ
 ଏମାନେ ଶବ୍ଦଟାକୁ ଧରି ଠିଆ ହେଇ
 ରହୁଥିବା ଦେଖାଯାଇଛି ।]

ପୃଷ୍ଠବନ୍ଧ

[ସେମିତି ଅନନ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ ଯାଏଁ ନାଟକୀୟ ଚରିତ୍ର ମାନେ ସୀତାନାଥଙ୍କ ଶବବାହକ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି; ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତାହା ମଧ୍ୟ ଡାବୁ ଆଲୋକ ସମ୍ପାଦ ଭିତରେ ।

କ୍ରମେ ଆଲୋକ ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥିତି ସିଲହଟ୍ ଭଳି ଦେଖାଯିବ । ଏଣିକି ମଞ୍ଚର ଆଲୋକର ରଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ସବୁଜ ହେବ । ଏହି ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ସଂଘଟିତ କରାଇବା ପାଇଁ ନେଟୱାର୍କର ଆଶ୍ରୟ ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇ ପାରେ । ବିକଳ୍ପ: ମଞ୍ଚକୁ ଅନ୍ଧାର କରାଇ କିମ୍ବା ପରଦା ପକାଇ ପୁଣି ପରଦା ଦେଖାଇ ଦିଆ ଯାଇପାରେ ।

ପରଦାଟି ଅଭିନୟରେ କୌଣସି ସଂଳାପ ନାହିଁ । ଅଭିନୟ ମୁକ୍ତ ଭାବେ କରାଯିବା ଉଚିତ । କଣ୍ଢେଇ ନାଚ ଶୈଳୀରେ । ଚରିତ୍ର ମାନଙ୍କର ଚାଲି ଚଳନ (movement) ନିହାତି ଉନ୍ନତ ଭଳି ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ପରଦା ଅନ୍ତରାଳରୁ ସ୍ଵର ଓ ଶବ୍ଦ ନିଷେପ କରାଯାଇ ପାରେ । ଅଭିନୟର ସିନେରୀଓ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।]

ସୀତାନାଥ ବାଡ଼ିଟିଏ ଧରି ସାମନା ଘର ସୋଫାରେ ବସିଲେ । ହାତରେ ପିନ୍ଧା ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡରେ ଓଢ଼ଣା ପକାଇ ବୋଧ ହୁଏ ନାଲି ଶାଢ଼ିଟିଏ ପିନ୍ଧି ଆସିଲା ସିକତା । ହାତରେ ଭାଗବତ ପୋଥିଟିଏ । ସୀତାନାଥଙ୍କ ଗୋଡ଼ ତଳେ ବସି, ଦୀପ ରୁଖାଟିଏ ଜାଲି ପୁରଣ ପଢ଼ିଛୁ । (ଅନ୍ତରାଳରୁ ଆବୃତ୍ତି କରାଯାଇ ପାରେ) ହସି ହସି ବର୍ଷା ଆସିଛି । ହାତରେ କାଗଜରୁ ଭଲ ଛୁମ୍ବି ହସାବରେ ପାଇଥିବା ପୁରସ୍କାର । ସଂବନ୍ଧ ଆସିଛି ।

॥ ଏକାନ୍ତବେ ॥

ଏମ୍. ଏ. ପାଣ୍ଡବର ପାଇଥିବା ଅଧ୍ୟାପକ ଗୁଣଗୁଣର ଅର୍ତ୍ତର ନେଇ ।
ସଂଜାପ ବୃତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ଲୁଗା ନେଇ ଅଫିସରୁ ଫେରୁଛି । ସମସ୍ତେ ବସି
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଭଜନ ଗାଉଛନ୍ତି । ବୃତ୍ତାଙ୍କ ଆଖିରୁ ଗଳ ପଡୁଛି ଦୁଇଧାର ଲୁହ;
ହସି ହସି, ତାକୁ ସେ ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୁଗା କାନରେ ପୋଛି ପକାଉଛନ୍ତି ।

ବର୍ଷା ଓ ସିକତା ଫାଜଲମୀ ଆଉ ଝଗଡ଼ାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ସଂବତ୍
ଆସିବ ଆଉ ଚୁଲୁଲି ବାହାର କରୁଛି । ସୀତାନାଥ ଆସି ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହରେ
ତାଙ୍କ ବାଡ଼ିରେ ପିଟିଛନ୍ତି । ଝଗଡ଼ା ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି ।

ସକାଳୁ ଉଠି ଦିକତା ସଂଜାପର ପାଦ ଧଳି ନେଉଛି ।
ତାପରେ ଘର ଭିତରେ ସାମୁଦ୍ରିକ ପୁକା ପାଠ । ଆଳୀରେ ପ୍ରସାଦ ଆଉ
ନୈବେଦ୍ୟ ନେଇ ସିକତା ପ୍ରଥମେ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଓ ପରେ ଶୁଶୁରଙ୍କୁ ଦେଇଛି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସଂଜାପ ଦୁଇଟି ଏକାଉଲି ଶାଢ଼ୀ ନେଇ ଆସିଛି ।
ଗୋଟିଏ ବର୍ଷା ପାଇଁ ଓ ଅନ୍ୟଟି ସିକତା ପାଇଁ । ସିକତା, ସଂଜାପ ଅଫିସ
ସିବା ବେଳେ ଜାଁ ହାତରେ ପାନ ଓ ଫାଇଲ୍ ବଢେଇ ଦେଉଛି ।
ସିକତାର ନାକଟି ଟିପି ଦେଇ ଗୁଲିଗଲ ବେଳେ ଅଳି କରବ ଶୀଘ୍ର
ଆସିବା ପାଇଁ ।

ସୀତାନାଥ ଏସବୁ ଦେଖି ଖୁସି ହେଉଥିବେ ।

ଏ ସବୁ ଅନୁକାରତ / ଉଚ୍ଚାରତ ଶବ୍ଦ ଓ ଶବ୍ଦ ପ୍ରକ୍ଷେପ ଦ୍ବାରା
ହଫଟିତ ହେଲବେଳେ ମଞ୍ଚର ଅଲୋକ ପୁଣି ତେଜସ୍ବୀନ୍ ହେବ ଏବଂ ପୁଣି
ଦେଖାଗଲ ବେଳକୁ ସୀତାନାଥଙ୍କ ଶବ୍ଦ ନେଇ ଅନ୍ୟମାନେ ଠିଆ
ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଏଇଠି ନାଟକର ସମାପ୍ତି ।

ତା ୧୮ । ୭ । ୭୦

ରମେଶ ପ୍ରସାଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ଶ୍ରୀରାମ ନଗର, ପାଟ କଲେଜ

ବ୍ରହ୍ମପୁର — ୨